

KİTAPÇIK II
6 – 8 YAŞ GRUBU
için ETKİNLİKLER

PSİKOSOSYAL DESTEK UYGULAMA REHBERİ

Çocuk İşçi Olarak Çalışan veya Çalışma Riski Altında Olan ve/veya
Örgün Eğitime Erişemeyen Çocuklar için Psikososyal Destek Programı

Sunuş

Hayata Destek Derneği alışmaları kapsamında hazırlanmış olan **Psikososyal Destek Uygulama Rehberi: 'alıştırılan veya alıştırılma Riski Altında Olan ve rgn Eğitime Erişemeyen ocuklar için Psikososyal Destek Programı'** el kitabı dört kitapçıktan oluşmaktadır. Bu programın amacı, çalışma yaşamına dâhil olmak zorunda kalan çocukların gelişimlerini, etkinlikler ve oyunlar vasıtasıyla desteklemek; onlara oyun temelli psikososyal destek sağlamaktır. Yapılandırılmış psikososyal destek programı kapsamında hazırlanan oyun temelli bu etkinlikler 6-8, 9-13 ve 14-18 olmak üzere üç farklı yaş grubuna uygun olacak şekilde tasarlanmıştır. Farklı yaş gruplarının gelişim özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak tasarlanmış olan bu etkinlikler, kitapçık haline getirilmeden önce Ekim 2018– Nisan 2019 tarihleri arasında Hayata Destek Derneği'nin çalıştırılan çocuklara yönelik koruma projeleri yürüttüğü Adana, Hatay, şanlıurfa merkez, şanlıurfa Viranşehir ve Diyarbakır olmak üzere beş farklı sahada pilot çalışma olarak uygulanmıştır. Pilot alışmaları sonucunda saha ekiplerinin sağladıkları geri bildirimler üzerinden etkinlikler yeniden düzenlenerek içerikleri geliştirilmiş ve böylece çalıştırılan çocuklara yönelik psikososyal destek programı son haline getirilmiştir.

Dört kitapçıktan oluşan serinin ikinci kitapçığı 6-8 yaş grubundaki çocuklara yönelik psikososyal destek aktivitelerini içermektedir. Kitapçık içindeki psikososyal destek aktiviteleri, okula başlama dönemini de içeren bu yaş grubundaki çocukların fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişim dönemlerindeki ihtiyaçları göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bol bol hareket içeren, ince ve kaba motor becerilerinin yanı sıra kendine saygı duyma, duygularını ifade etme ve diğerleriyle ilişki kurma gibi soyut anlamların somut çalışmalarla aktarıldığı etkinlikler tasarlanmıştır. Aynı zamanda etkinliklerin çoğu, nesnelere kullanma, neden-sonuç ilişkisi kurma gibi zihinsel becerileri geliştirecek oyunlardan oluşmaktadır.

Çalıştırılan ocukların psikososyal gelişimlerini desteklemek amacıyla hazırlanmış olan bu psikososyal destek programının, özel olarak ocuk işçiliği üzerine çalışan, daha genel anlamda da ocuk koruma alanında çalışan kurumlar için faydalı bir kaynak olması hedeflenmektedir.

İçindekiler

Kolaylaştırıcılar için Uygulamalara Yönelik Pratik Öneriler	1
Oturum 1 Tanışma	7
Oturum 2 El İzleri	14
Oturum 3 Bizim Kurallarımız	21
Oturum 4 Benim Kalem	30
Oturum 5 Güneş Her Zaman Parlar	36
Oturum 6 Sihirli Taç	41
Oturum 7 Kendimi Anlatıyorum	47
Oturum 8 Eşsiz Benzersiz Balığım	54
Oturum 9 Uğur Böceğim	60
Oturum 10 Duygu Yüz İfadeleri	66
Oturum 11 Duygularım Benim Arkadaşım	73
Oturum 12 Canavar Kuzu ve Ben	80
Oturum 13 Kızgın Top	88
Oturum 14 Kızgınlık Düğmesi	91
Oturum 15 Aslan ile Tavşan	105
Oturum 16 El Ele	114
Oturum 17 Balık ve Kurbağa	121
Oturum 18 Hayalimdeki Arkadaş Grubu	129
Oturum 19 İyileşen Kalp	137
Oturum 20 Çatık Kaşlar Kalksın	143
Oturum 21 Sorumluyum	149
Oturum 22 Minik Erik Ağacı	155
Oturum 23 Güvenle Karşıya Geç	161
Oturum 24 Kaplumbağa ve Çınar Ağacı	167

Kolaylaştırıcılar için Uygulamalara Yönelik Pratik Öneriler

Bu kılavuz içindeki psikososyal destek etkinlikleri çocukların yaşlarına uygun olarak hazırlanmıştır. Her oturum için kazanımların neler olduğu, bu kazanımların nasıl gözlemlenebileceği, gerekli malzemeler, açıklama ve değerlendirme kısımları detaylı olarak tanımlanmıştır.

Oturum Akışı: İlk sekiz oturum **Benlik Saygısı**, ikinci sekiz oturum **Duyguların Tanınması ve İfadesi**, üçüncü sekiz oturum da **Sosyal Beceriler** alt başlıklarında hazırlanmış ve etkinlikler bu üç temel gelişim alanını destekleyecek şekilde planlanmıştır. Oturumlar ardışık olarak ve birbirini bütünleyecek şekilde tasarlanmıştır. İdeal olarak, kılavuz içindeki 24 oturumun tümünün yapılması beklenmektedir. Ancak bunun mümkün olmaması durumunda 12 oturumluk kısaltılmış versiyon da uygulanabilir. 12 oturumluk kısaltılmış versiyonun uygulanması durumunda, ilk üç oturumun değiştirilmeden uygulanması önerilmektedir. İlk üç oturumdan sonra ise her üç alt gelişim başlığına aynı sırayla değinmek suretiyle (sırasıyla **Benlik Saygısı**, **Duyguların Tanınması ve İfadesi** ve **Sosyal Beceriler** olacak şekilde) her alt başlıktan üçer oturum seçilerek program 12 oturum olarak tamamlanabilir. Alt başlıklardan hangi oturumların seçileceğine, grubun yapısı ve ihtiyaçları değerlendirilerek kolaylaştırıcılar tarafından karar verilebilir.

Her oturumda bir (kimi durumlarda iki) ısınma ve bir veya iki ana etkinlik mevcuttur. Isınma etkinliklerinin çoğunlukla oturumun temasına uygun şekilde yapılandırılmasına dikkat edilmiştir.

Çocukların Katılımı: Psikososyal destek aktivitelerinin temel hedefi, oyun aracılığıyla çocukların belli temel becerileri kazanmasıdır. Bunu gerçekleştirebilmek için oturumlar oyun, dans, hareket, müzik, resim gibi araçlarla çocukların dikkat ve algılarını çekecek şekilde zenginleştirilmiştir. Ancak kolaylaştırıcıların da oturumlar sırasında çocukların aktif olarak sürece dahil olmalarını teşvik ederek hareket etmeleri önemlidir. Örneğin, ısınma etkinlikleri yapılırken hareketlerin amacının açıklanması ve çocukların katılmaya teşvik edilmesi için aşağıdaki gibi ifadeler yardımcı olabilir:

"Şimdi vücudumuzu kullanarak ısınma etkinliği yapacağız."

"Siz de benim yaptıklarımı tekrar etmeye çalışın."

"Bu hareketleri daha önce yapmamış olabilirsiniz ama birlikte deneyelim."

"Vücudumuzu ne kadar çok hareket ettirsek kendimizi o kadar çok tanırız, anlarız."

"Vücudumuz duygularımızı ifade edebilir."

"Isınma hareketleri ile kendimizi nasıl daha iyi ifade edeceğimizi öğrenebiliriz."

Değerlendirme Aşaması: Oturumlar içinde kolaylaştırıcılar ile çocuklar arasında şeffaf bir iletişim olması, çocuklara ihtiyaçlarını ve kendi değerlendirmelerini paylaşabilecekleri alanlar açılması ve çocukların söylediklerinin dikkate alınması önemlidir. Çocuklara etkinliklerin amaçları ve kazanımları basit ve açık bir şekilde anlatılmalıdır. Her oturum sonunda çocuklara çalışma boyunca akıllarında neler kaldığı, duyguları, deneyimleri ve düşünceleri sorularak bunlar üzerine konuşulabilir. Oturum içindeki değerlendirme kısmında bazı soru örnekleri verilmiş olmakla birlikte kolaylaştırıcılar tarafından ihtiyaç duyulan farklı sorular da sorulabilir. Ancak bu soruların çocuğun duygu, düşünce ve davranış boyutundaki deneyimiyle bağlantılı olması gerektiği unutulmamalıdır. Örneğin, değerlendirme sorularından biri olan "Eğer bu etkinliği bir kez daha yapsaydık neyi farklı yapmamızı isterdiniz?" sorusu, atölyenin amacı ve etkinlikleri çocuklara hatırlatılarak, "Bu etkinlik için amaca uygun başka neler yapılabilirdi?" şeklinde de sorulabilir. Eğer bu sorulara cevap almakta zorlanılan bir grupta çalışılıyorsa, 'mutlu', 'mutsuz' ve 'kararsız' kartları hazırlanıp etkinlik bittikten sonra çocuklara "Bu etkinlikle ilgili nasıl hissediyorsunuz, buna uygun kartları seçip gösterebilirsiniz." denilerek onları değerlendirme sürecine dahil etmek gibi farklı yöntemler de denenebilir.

Gruba Yönelik Farklılaştırmalar: Çalışılan çocuk grubunun dinamiğine bağlı olarak, çocuklara uygun olmadığı ya da beklenen etki ve kazanımı yaratmadığı düşünülen etkinler için farklı kaynaklardan alınan diğer etkinlikler uygulanabilir. Burada dikkat edilmesi gereken husus, seçilen diğer etkinliklerin oturum içinde hedeflenen tema, amaç ve kazanımlarla örtüşmesidir. Kolaylaştırıcıların aktif olarak grubun dinamiğini gözlemlemesi, buna göre esneyebilmesi ve farklı yöntemler denemesi oldukça önemlidir. Örneğin, bir oturum içindeki bir etkinliğin uygulanmasını engelleyecek büyüklükte bir çocuk grubu ile çalışılıyorsa, grubun bölünerek küçültülmesi ya da farklı ısınma/canlandırma alıştırmalarının kullanılması gibi yöntemler denenebilir. Benzer şekilde, düşünmeye dayalı bir oturumun işlememesi durumunda daha aktif ve hareketli bir etkinliğe geçilebilir. Oturumlarda çocukların sıkıldıkları veya ilgisiz oldukları gözlemlenirse çocukları harekete geçirmek için bir mola vermek, harekete

geçirici bazı müzikler dinletmek veya hareketler yaptırmak da süreci kolaylaştırabilir. Her çocuğun grup aktivitelerine katılım isteği farklı olabilir. Örneğin, herkesin içinde konuşmak konusunda sıkıntı yaşayan çocukların olması durumunda, çocukların daha küçük gruplarda konuşabilecekleri ortamlar yaratılabilir ya da sırayla herkesin konuşacağı bir düzenek kurulabilir. Konuşmak istemeyen çocuklar teşvik edilebilir ama asla zorlanmamalıdır. Çocuklara konuşmak veya çalışmaya katılmak isteyip istemedikleri sorularak kendi tercihlerini yapabilme alanının açılması daha doğru bir yöntem olacaktır.

Olumlu Yaklaşım: Yukarıda bahsedilenlerin yanı sıra kolaylaştırıcıların donanımı ve çocuklara yaklaşımı, etkinliklerin amacına ulaşmasında anahtar rolündedir. Pozitif bir yaklaşım ve yüksek motivasyon ile çocukların da enerjisini yükseltmek ve grup sinerjisi yaratmak mümkün olabilir. Kolaylaştırıcıların yapacağı küçük düzenlemeler grup oturumlarını daha eğlenceli hale getirebilir. Oyun ve neşeli bir ortam, öğrenmeyi kolaylaştırdığı gibi motivasyonu da yüksek tutar. Aynı zamanda çocuklar için endişeyi ve korkuyu azaltıcı etkisi ile birlikte grup çalışmaları içinde çatışmaların çözümünü kolaylaştırıcı ve ilişkileri güçlendirici etkileri de vardır. Bu nedenle kolaylaştırıcıların duygusal, sosyal ve bilişsel bir zorluğu eğlenceli bir etkinlikle ele alması, çocuklar için oldukça rahatlatıcı ve destekleyici olacaktır.

Aşağıda sunulan fikirler, uygulayıcılara grup etkinliklerinin verimliliğini artırmak adına fikir geliştirmede destekleyici olabilir.

- » Bir çan (çingirak) ile oturuma girilip “Evet etkinlik başlıyor!” gibi neşeli bir tonda başlangıç yapılabilir. Konuşmak isteyenler bu çanı eline alıp çalarak konuşmaya başlayabilir.
- » Oturumun başında ve sonunda ayakta halka olmak ve grup bütünlüğünü hissetmek, bu şekilde başlangıç ve özetleme yapmak olumlu bir etki yaratır. Halka şeklinde yürüyerek konuşmak grubu daha da hareketlendirir.
- » Uygun etkinliklerde müzik kullanmak grubun enerjisini olumlu etkiler.
- » Grubu alt gruplara ayırmak istediğiniz zaman “elma-armut-kayısı” diye sayıp “elmalar bir araya, armutlar bir araya ve kayısılar bir araya geliyor” gibi farklı yöntemler uygulanabilir.
- » İkili grup oluştururken “şimdiye kadar hiç eşleşmediğiniz bir arkadaşınızı seçiniz” diyerek çocuklar arasındaki etkileşim geliştirilebilir.
- » Gruba bir sepet veya şık bir kutu götürülerek etkinlikler sırasında kâğıtlara yazılan görüşler bu sepet veya kutuda toplanabilir.

- » Uygulamalar sırasında gerekli durumlarda panoya veya tahtaya yazarak bazı hususların daha kolay izlenmesi sağlanabilir.
- » Uygun etkinliklerde top ya da benzeri bir araç kullanılarak söz hakkı verilebilir.
- » Görüş/ifade kartları hazırlamak, konuşma balonları çizmek vb. yöntemlerle çocukların konuşmaları teşvik edilebilir.

Oturumlarda Gizlilik: Kolaylaştırıcıların oturum sırasında çocuklarla ilgili edindikleri bilgileri hiçbir koşulda paylaşmamaları ve çocuklara da bu konudaki net sınırları hatırlatmaları gerekir. Ancak kolaylaştırıcıların, aktivitelere katılan çocuklardan bir ya da birkaçının herhangi bir istismara maruz bırakıldığını tespit etmesi durumunda gizlilik bozularak kurum içinde ve/veya dışında sadece ilgili kişilerle durum paylaşılabilir, bildirim yapılabilir. Bu paylaşım ve bildirim sürecinde önce mümkünse çocukla konuşmak ve onu bilgilendirmek önemlidir. Yapılan herhangi bir müdahalenin çocuğa daha fazla zarar vermemesine muhakkak dikkat edilmelidir. Bu nedenle böylesi tespitler yapılması durumunda kolaylaştırıcılar hem çocuğu bilgilendirme hem de zararı giderici müdahaleler yapmak konusunda ilgili uzmanlardan destek almayı ihmal etmemelidir.

Profesyonel Mesafelenme: Rolü gereği uygulayıcılar çocuklarla profesyonel bir ilişki içinde olmalı; 'abla', 'anne', 'abi' gibi ek bir rol üstlenmemelidir. Kolaylaştırıcılar, çocuğun hayatında sınırlı bir süre yer alacaklarını ve bir yakınlık ilişkisi kurmadıklarını, aksi durumda çalışmalar bittiğinde çocukta oluşacak yoksunluk durumunun çocuğa daha fazla zarar vereceğini unutmamalıdır.

Çocuklarla çalışmaya başlarken kolaylaştırıcılar kendilerinin yanı sıra yapacakları çalışmaları, nasıl yapılacağı (oyun oynayarak, resim çizerek, vb), kaç oturum yapılacağı (kaç kere görüşüleceği), çalışmaların hangi günlerde ve saatlerde yapılacağı (sabit olmasına, çok önemli bir gerekçe yoksa değişmemesine dikkat ederek) ve de çalışmanın ne zaman biteceği gibi konuları da tanıtmalıdır.

Bitiriş: Başlangıç gibi, çalışmaları bitirme süreci de oldukça önemlidir. Kolaylaştırıcılar çalışmaların başında oturumların ne zaman biteceği konusunda çocuklara bilgi vermelidir. Planlanan oturum sayısına göre, en geç çalışmalar sonlanmadan önceki üç oturum öncesinde bu tekrar hatırlatılmalıdır. Son oturumda muhakkak çocukların çalışmaya, kolaylaştırıcılara ve birbirlerine veda edebilecekleri ve çalışma sürecine dair duygularını ve düşüncelerini paylaşabilecekleri bir ortam yaratılmalıdır. Son oturumdaki uygulamalardan

zaman kalmaması durumunda bitiriş için ayrı bir buluşma organize edilebilir. Bitiriş çalışmasındaki paylaşımlar için farklı aktiviteler tasarlanabileceği gibi yuvarlak şeklinde oturup birlikte konuşma yöntemi de tercih edilebilir.

Psikososyal destek programı çocuğun aktif ve anlamlı katılımı, kendi deneyimlerini oluşturması ve akranlarıyla etkileşimi üzerine kuruludur, bu yüzden aktivitelerin üst üste uygulanması yorucu olabilir. Bu nedenle programın uygulanması sırasında, oturumların zamansal sıklığına bağlı olarak, örneğin 6 ya da 8 oturumda bir (ya da tercih edilen başka aralıklarda) program dışında gezi, sanatsal bir aktiviteye katılım, piknik yapma, müzeye gitme gibi rahatlatıcı aktiviteler de programın içinde planlanabilir.

Kolaylaştırıcılar için önemli Not!

Bu etkinlikler çalışan ocuk ve ergenlere yönelik geliştirici nitelikte sunulan psikososyal destek programı kapsamında hazırlanmıştır. Çocukların gelişim düzeylerine uygun bilgi ve beceriler ile tutum ve davranışları kazanmalarına yardımcı olmak amacıyla uygulanmalıdır. Uygulayıcıların rolü psikososyal destek vermek için çocuklarla iletişime girmektir. Bu etkinliklerin düzenlendiği ortam terapi veya danışma ortamı olmadığı için bu tür bir çalışmaya girmek çocuklara zarar verebilir. Bu nedenle etkinlikler terapi ve danışma amaçlı olarak kullanılmamalıdır. Etkinliklerin kazanımları çocukların psikolojik danışma ve özel ruh sağlığı gereksinimlerine çözüm getirmek amaçlı değildir. Bu tür durumların tespit edilmesi durumunda kurum içinde ve/veya dışındaki uzmanlara yönlendirme yapılmalıdır.

Kullanılacak Materyaller için Not

Etkinliklerin sonunda yer alan EK'ler bölümündeki görseller, hikyeler ve şarkılar kullanım kolaylığı sağlamak üzere kitap seti ile birlikte verilen harici bellekte de bulunmaktadır.

Semboller

Oturumun Temel Kazanımları

Kazanımların Göstergeleri

Süre

Yaş

Gerekli Malzemeler

Amaç

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Birinci oturumda, dostça ve sıcak bir ortam yaratmak ve çocukların rahat hissetmesini sağlamak çok önemlidir. Çalışmaların etkili olabilmesi için çocukların motive olması ve aralarındaki bağın güçlenmesi gerekmektedir. Bunun için herkesin birbirlerinin ismini öğrenmesi önemli bir adımdır. Çocukların birbirini tanıması için zaman ayırmak, grup içindeki takım ruhunun güçlenmesi için de önemlidir. Bu sebeplerle birinci oturumun amacı çocuklara “hoş geldiniz” demektir.

Kolaylaştırıcı, çocuklarla birlikte çalışmaya hazır olduğu mesajını vermelidir. Çocukların düzeyinde ve deneyimleriyle bağlantı kurabilecekleri bir dil kullanılmasına özen gösterilmelidir. Çocuklar için güvenilir, tutarlı, sıcak ve duyarlı bir ilişki geliştirerek sosyal etkileşimin kapılarını aralamalıdır. Kolaylaştırıcının ilk oturumdaki temel görevi bu güven bağını oluşturmak, çocukları yönlendirmek ve cesaretlendirmektir. Çocukların her biri “ben burada istenen biriyim” mesajını almalıdır.

Kolaylaştırıcıyla birlikte uygulanan ısınma hareketleri, çocukların kendi vücudunu tanımalarına ve uzamsal farkındalık geliştirmesine yönelik hareketlerden oluşur. Bu süreç çocukların gruba katılma isteğini artırır; çocukların rahatlamasını ve birbiriyle kaynaşmasını sağlar. Başlarken, önce siz istediğiniz bir hareket eşliğinde isminizi söyleyin. Sizin başlamanız çocuklara yol gösterecek ve onları rahatlatacaktır. Siz ne kadar rahat olur ve özgün bir hareket yaparsanız çocuklar da o kadar rahat olur ve kendilerini daha iyi ifade ederler.

Oturum Planı

1. Isınma 1 > İsim - Hareket
2. Isınma 2 > İsmi Söyle Topu At
3. Etkinlik 1 > İsmimin Anlamı ve Öyküsü
4. Etkinlik 2 > Benim Resmim (Posterim)

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Grup içinde iletişim kurma becerisinin güçlenmesi
2. Kendine yönelik farkındalığının artması

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Kendi ismini rahatlıkla söylemesi
- 1.b. İsmi söyleyken rahat bir şekilde hareket edebilmesi
- 2.a. İsmi anlamını bilmesi ya da isminin anlamını öğrenme isteği
- 2.b. Farklı hareketleri gözlemleme ve deneme isteği
- 2.c. Kendisine has özellikleri tanımlayabilme, ifade etme becerisi ve isteği

Süre: 90 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

İsmi Söyle Topu At: Yumuşak bir top

Benim Resmim (Posterim)¹: Resim (poster) için renkli kartonlar, parlak yıldız yapışkanları

1. **Malzemeler için Alternatif 1:** Farklı renk ve türlerde (pastel, suluboya, parmak boya vb.) boya malzemeleri, posteri süsleyecek dekoratif malzemeler (süsler, parlak yıldızlar, farklı şekillerde yapışkanlar)
2. **Malzemeler için Alternatif 2:** Gazete ve dergilerden kesilmiş ya da internet üzerinden bulunmuş fotoğraf ve görseller
3. **Malzemeler için Alternatif 3:** Çalışılan ortamda bulunabilecek yaprak, dal, çiçek gibi doğal malzemeler.

1. Farklı sahalardaki çocuklar, özellikle tarım sahasında çalışan çocuklar boya ve renkli malzemelerle ilk defa bu oturumda karşılaşabilir; çocukların malzemelere aşina olmamasından dolayı, atölyenin amacından ziyade malzemeleri kullanma hevesi ağır basabilir. O nedenle bu oturum öncesinde, çocuklarla serbest olarak boya ve diğer malzemeleri kullanabilecekleri bir çalışma yapıldıktan sonra bu oturum uygulanabilir.

Oturum Etkinlikleri

Isınma 1 | İsim-Hareket

Süre: 10 dakika

Amaç: Tanışma oturumundaki ilk ısınma etkinliğinin amacı çocukların isimlerini öğrenmek, birbirleriyle tanışmalarını sağlamak ve bu sırada kendi seslerini ve bedenlerini kullanarak kendilerine yönelik bir farkındalık geliştirmektir.

Açıklama: Hoş geldiniz. Bugünkü etkinliğimize başlarken ilk olarak birbirimizi tanıyacağız. Önce ayağa kalkalım ve herkesin birbirini görebileceği bir daire oluşturalım. Şimdi sırayla ve yüksek sesle herkes tek tek ismini söyleyecek ama ismini söylerken bir de bir hareket yapacak. Mesela önce ben yapayım, benim ismim (*kolaylaştırıcı ismini söyler ve ismiyle birlikte bir hareket yapar, örneğin ellerini havaya kaldırıp zıplamak gibi*). Anladınız mı, sorusu olan var mı? (*Belki çocukların oyunu anlaması için bir kere daha tekrarlanabilir*) O zaman sırayla hepimiz yapalım. (*Yanındaki çocuklardan birine dönerek*), sen başlamak ister misin?

Kolaylaştırıcı için Not

Eğer grubun enerjisi düşük ve hareketleri çok kısıtlı ise kolaylaştırıcı oyunu birkaç kere tekrar ettirebilir. İlk uygulamada çocuklar genellikle çok rahat olmayabilir. İkinci uygulamada hareketler daha dinamik ve daha çeşitli olmaktadır. Bu sebeple ikinci tur daha verimli geçer ve elde edilen fikirler gerçeğe daha yakın olur. Kolaylaştırıcı çocukların hareketlerini gözlemlemelidir. Kolaylaştırıcı, aşağıdaki sorulara cevap arayarak çocuklar hakkında fikir sahibi olabilir.

- » İsimleri yüksek sesle tekrar ediyor mu?
- » Çocukların hareketleri sınırlı mı?
- » Kim hareketi yaparken rahat, kim rahat değil?
- » Çocuklar birbirlerini dinliyor mu?
- » Çocuklar birbirlerini gözlemliyor mu?
- » Herkes aynı hareketi mi yapıyor?

Isınma 2 | İsmi Söyle Topu At

Süre: 10 dakika

Amaç: Tanışma oturumundaki ikinci ısınma etkinliğinin amacı da benzer şekilde çocukların hem birbirlerinin isimlerini öğrenmeleri ve pekiştirmelerini sağlamak, hem de çocuklar arasında bir etkileşim alanı yaratmaktır.

Açıklama: Şimdi hep birlikte daire şeklinde yere oturalım (Yere oturmak uygun değilse sandalyeye oturarak da yapılabilir). Şimdi elimde yumuşak bir top var. Ben önce kendi ismimi söyleyeceğim ve sonra bu topu bir arkadaşımıza atacağım; topu tutan arkadaş önce benim ismimi sonra kendi ismini söyleyecek. İsmimi hatırlamazsa bana soracak. Daha sonra o da topu bir başka arkadaşımıza atacak ve topu tutan üçüncü kişi de önce ona topu atan arkadaşının ismini sonra da kendi ismini söyleyecek. Böylece birbirimizin isimlerini daha iyi öğrenmiş olacağız. Herkes topu en az bir kere atmış olacak. Aynı kişiye topu iki kere atmamak için dikkat etmemiz lazım. Anladınız mı, sorusu olan var mı? Hazırsanız başlayalım.

Kolaylaştırıcı için Not

Kolaylaştırıcı dikkatle takip ederek tüm çocuklara top atıldığından emin olmalıdır. Kolaylaştırıcı elinde ikinci bir top bulundurarak, oyunda bir süre geçmesine rağmen top atılmayan çocuklar varsa ikinci topu onlara atarak oyuna katabilir.

Etkinlik 1 | İsmimin Anlamı ve Öyküsü

Süre: 15 dakika

Amaç: Çocuklar için isminin anlamını bilmek ve bunu paylaşmaya teşvik etmek kendilerine yönelik algılarını ve biricik olma hissini pekiştirici bir etki yaratabilir. O nedenle bir araya gelinen ilk oturumda çocukları,

isimlerinin anlamını ve varsa öyküsünü (ismini kim koymuş, neden bu isim seçilmiş, çocuk ismini seviyor mu, ailede nasıl hitap ediliyor gibi) paylaşmaya teşvik etmek olumlu bir etki yaratacaktır.

Bir önceki ısınma egzersizinde hâlihazırda çocuklar daire şeklinde oturuyorken hiç bozmadan bu etkinliğe geçilebilir.

Açıklama: İsimlerimizi söyledik, birbirimizin isimlerini öğrendik. Peki, isminin anlamını bilen var mı? Mesela benim isminin anlamı _____ (burada çocukları teşvik etmek için ve biraz da oyunlaştırarak kendi isminizin anlamını söyleyin). Var mı başka isminin anlamını söylemek isteyen? Kim koymuş sizin isminizi?

Kolaylaştırıcı için Not

Kolaylaştırıcı bütün çocukları isminin anlamını söylemeleri için teşvik etmeli ve herkesin söylemesini sağlamalıdır. Çocuklar isimlerinin anlamını bilmiyorlarsa onlardan ailelerine sorup öğrenmelerini ve bir sonraki oturumda paylaşımlarını istenebilir. Kolaylaştırıcı bir sonraki oturumda, muhakkak bu paylaşımı yapmalarını sağlamalıdır.

Etkinlik 2 | Benim Resmim (Posterim)

Süre: 45 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı, çocukların farklı malzemeler kullanarak kendi özellikleri üzerine düşünmeleri, kendilerini tanımaları ve gruptaki diğer çocuklara da kendilerini tanıtabilmeleridir.

Açıklama: Başka insanlarla ve arkadaşlarımızla iyi ilişkiler kurmak çok önemlidir. İlişki kurmanın ilk basamağı da birbirimizi tanımadır. Önceki iki etkinlikte birbirimizi daha yakından tanımaya başladık. Şimdi de farklı malzemeler kullanarak kendimizi arkadaşlarımıza tanıtacağız ve birbirimizi de daha iyi tanımış olacağız. Bunun için önce hepinize birer karton dağıtacağım ve sizler de tek tek ortadaki malzemeleri kullanarak (*Burada malzemeler çocuklara tanıtılmalıdır*) kendinizi anlatacağınız bir resim (*çocukların seviyesine göre poster kelimesi de kullanılabilir*) yapabileceksiniz. Örneğin ben ağaçları çok seviyorsam resimdeki şu köşeyi yeşile boyayabilirim ya da bir yaprak yapıştırabilirim ya da çiçek ve kuşları sevdiğim için çiçek ve kuş koyabilirim/çizebilirim. Ailemi çok severim onların isimlerini bir kalp içine koyacağım. Posterimin içine arkadaşlarımdan oluşan bir köşe yapacağım. Çok iyi dans ederim; dansımı anlatan bir resim çizeceğim (*Buradaki örnekler seçilen malzeme grubuna göre verilebilir, çocukların daha iyi anlaması için örnekler çoğaltılabilir*). İsterseniz kartonun üstüne yazı da yazabilirsiniz. Kartonun en üstüne de isminizi kocaman yazın. İsminizin etrafını istediğiniz gibi süsleyebilirsiniz. Ancak sizden istediğim bir şey var: Hepimiz tek ve biricikiz. Bu koca dünyada bizim gibi başka kimse yok. Bu nedenle herkes önce isminin yanına, altına veya üstüne bir yıldız koysun çünkü hepimiz bir yıldız gibi biricikiz (*Çocuklara kartonla birlikte birer tane parlak yıldız etiketi de verilir. İsmi yazamayan çocuklara kolaylaştırıcı destek olabilir*). Posterlerimiz bitince onları duvara asacağız. Herkes bitirince hep birlikte duvarda asılı posterleri inceleyeceğiz. Anladınız mı, sorusu olan var mı? Hazırsanız başlayalım.

Toparlama ve Değerlendirme: Bütün çocuklar posterlerini bitirdikten sonra posterleri duvara asıp aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

Resmiyle ilgili kim konuşmak ister? Ben bu resimlere baktığımda gördüm / fark ettim. Siz ne gördünüz?

Kolaylaştırıcı için Not

Duvara asılan resimleri (posterleri) çocuklarla birlikte incelerken çocukları sonrasında da konuşmaya teşvik edecek şekilde gördüklerinizle ilgili yorum yapabilir, çocuklara soru sorabilirsiniz. Kolaylaştırıcı olarak bütün resimlere bakmanız önemlidir.

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı için Not

Günün değerlendirilmesi kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından ilgili olduğu düşünülen sorular seçilip sorulabilir. Bu bölümde, tüm çocukları bir kelimeyle bile olsa fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturumda, bir önceki tanışma oturumunun devamı olarak çocukların birbirlerini tanımalarını pekiştirmek, aynı zamanda da eğlenceli bir ortam yaratarak yaratıcılık becerilerini artırmak ve grup içinde aktif olma olanağı tanıyarak kişisel yeterlik duygularını geliştirmek hedeflenmektedir. Birinci oturumda olduğu gibi bu oturumda da çeşitli ısınma egzersizleri kurgulanmıştır. Çocuklar eğlenerek, hoş vakit geçirerek gruba alışmakta ve isimleri tekrar ettirilerek grup içinde bir birey olduklarını fark etmektedirler.

Bir kişinin hareket ifadesi, kişisel dinamiklerini yansıtır. Hareket ifadesinde bir değişiklik, kişiliğe veya davranışsal bir değişikliğe neden olacaktır. Harekete dayalı ısınma egzersizlerinde çocuklar farklı hareket denemeleri yaparak, değişik rolleri oynayarak, yeni duygu ve düşünceleri deneyimleyeceklerdir. Aynı zamanda sözsüz iletişim ile de duyguları ifade etmenin yeni yollarını gözlemleyebileceklerdir.

Oturum Planı

1. Isınma 1 > Pırrr ve Dur
2. Isınma 2 > Ellerini Çırp
3. Etkinlik > El İzlerimiz
4. Alternatif Isınma > Yürüyüş

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Denge ve koordinasyon becerisinin gelişmesi
2. Kendini ifade etme becerisinin gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Yönergeleri takip edebilmesi
- 1.b. Durma, hareket etme durumları arasında denge ve koordinasyonunu kaybetmeden geçiş yapabilmesi
- 2.a. Kendine has özellikleri tanımlayabilme, ifade etme becerisiyle isteğini göstermesi

Süre: 80 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

El İzlirimiz: Renkli kartonlar, çizim için renkli ve kalın uçlu kalemler (boardmarker ya da keçeli kalem), farklı renklere parmak boyaları

Oturum Etkinlikleri

Isınma 1 | *Pırrr ve Dur*

Süre: 15 dakika

Amaç: Oturumların başında yapılan ısınma egzersizlerinin amacı, çocukların grup etkileşimini arttırmak, çalışmaya uyum sağlamalarını kolaylaştırmak ve iletişimlerini rahatlatmaktır. Buna ek olarak, örneğin bu ve benzeri farklı hareket biçimlerinin olduğu ısınma egzersizlerinde çocukların yönergeleri takip edebilme, hareket etme ile durma arasında geçiş yaparken denge ve koordinasyon becerilerinin gelişimi gözlemlenebilir ve bu tür becerilerini arttırmaları hedeflenebilir.

Açıklama: Burada iki tane kuş olduğunu hayal edin. Birisi "Pırrr" diyor, diğeri ise "Dur" diyor. Eğer "Pırrr" sesi duyarsanız ayakucunuz üzerinde durun ve kollarınızı kaldırıp yana doğru aynı bir kuşun kanatlarını çırpması gibi hareket ettirin. Eğer "Dur" sesi duyarsanız olduğunuz yerde kalıp kollarınızı/kanatlarınızı hareket ettirmeden durun. Anlaşıldı mı, sorunuz var mı? Hazırsanız başlayalım. "Pırrr", "Dur", "Pırrr", "Pırrr", "Pırrr" (Bir süre devam ettikten sonra) Çok teşekkürler, çok güzel oldu.

Kolaylaştırıcı için Not

Oturlara başlamadan önce çocukları karşılamak, bir önceki oturumda neler yapıldığının üzerinden geçmek ve kolaylaştırıcının kendi motivasyonunu hissetmelerini sağlamak çocukların katılımlarını desteklemek için önemlidir. Örneğin şöyle başlanabilir:

Hoş geldiniz. Bugün nasılsınız? Bugünkü etkinlikler için hazır mısınız? Önceki oturumda birlikte çok güzel vakit geçirmiştik. İsimlerimizi öğrendik ve çeşitli etkinlikler yaptık. Sizi burada görmekten çok mutlu oldum ve sizlerle birlikte olacağım için çok heyecanlıyım. Bu oturumda birlikte oyunlar oynayacağız, eğleneceğiz ve sohbet edeceğiz. Öncelikle biraz ısınalım.

Isınma 2 | Ellerinizi Çırp

Süre: 10 dakika

Amaç: Bu ısınma egzersizinin amacı çocukların hareketli bir şekilde grup içinde kendi isimlerini ve arkadaşlarının isimlerini tekrarlamaları ve hatırlamalarını sağlamaktır.

Açıklama: Dün isimlerimizi öğrenmiştik, şimdi isimlerimizi yeniden hatırlayalım. Önce ben ellerimi çırpıp adımlı söyleyeceğim, sonra tekrar alkış yapıp başkasının adını söyleyeceğim. Adını söylediğim kişi yaptığımı tekrar edecek, önce alkış yapıp kendi adını söyleyecek sonra tekrar alkış yapıp bir başka arkadaşının adını söyleyecek. Hazırsanız, başlıyorum.

Etkinlik | *El izlerimiz*

Süre: 45 dakika

Amaç: Tanışma oturumundaki bu etkinliğin amacı benzersiz olan el izleri üzerinden çocukları tanımak ve onların da kendi özelliklerini gruba tanıtmaları için teşvik etmektir.

Açıklama: İsimlerimizi yavaş yavaş öğrenmeye başladık, ilerleyen zamanlarda daha da iyi öğreneceğiz. Şimdi başka bir oyuna geçeceğiz ve bu oyunda el izlerimizi çıkartacağız. Bunu yapmak için önce iki kişilik gruplara ayrılmamız gerekiyor. Şimdi herkes kendine bir eş bulsun. Sonra da herkes masadan kendisi için, sevdiği renklerden bir karton alsın. Eşlerimizin yardımıyla ellerimizi renkli boyalarla boyayacağız ve aldığımız kartonlara el izlerimizi çıkaracağız. Bitirdiğimizde de el izlerimizin olduğu kartonlara adımızı da yazacağız çünkü bunları duvara asacağız. Anlaştık mı, sorusu olan var mı? Hazırsanız başlayalım.

Toparlama ve Değerlendirme: Tüm çocuklar el izlerini bitirdikten sonra ellerini yıkamak ya da temizlemek için biraz zaman verilmelidir. Temizlik işleri bittikten sonra tüm çocukları el izlerinin olduğu kartonları alarak dairenin içine davet ederek ve aşağıdaki gibi soru ve yorumlarla birlikte etkinliğin değerlendirmesi yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Boyalar ile el izlerimizi yaptık. Hepimizin el izi biriciktir, bir başkasına benzemez. El izlerimiz de bize kendimize has özelliklerimizi ve yapabileceğimizi söyler; mesela resim çizme, yazı yazma, top oynama, şarkı söyleme gibi (*Burada da yine çocukların yorumları alınır*).

Çocuklardan yukarıdaki şekilde yorumlar alındıktan sonra el ve ayak izleri duvarlara asılarak etkinlik sonlandırılır.

0 Kolaylaştırıcı İçin Not

0 Etkinlik boyunca çocuklara olumlu geri bildirimde bulunmak önemlidir. Boya, karton gibi malzemelerin kullanımı ve etkinlikten sonra etrafın temizlenmesi konusunda çocuklara da görevler vererek sorumlu davranışları teşvik edilebilir.

Alternatif Isınma | Yürüyüş²

Süre: 15 dakika

Amaç: Bu ısınma egzersizinin amacı çocukların kendi bedenlerini ve kapladıkları alanı fark etmelerini sağlamak, kendilerini gösterme ve diğerleri tarafından fark edilme duygularını çalışmaktır.

2. Yürüyüş ısınma egzersizinde, çocukların kendi bedenlerini, kapladıkları alanı, kendilerini fark etme ve gösterme, diğerleri tarafından fark edilme duyguları üstünde çalışılmaktadır. Ancak daha önce yapılan uygulamalarda, akranlarına yönelik şiddet, kaba kuvvet ya da baskın çıkma eğiliminde olan çocuklar için bu egzersizin söz konusu davranışları pekiştirme riski de olduğu gözlemlenmiştir. Bu oturum içindeki bu egzersiz alternatif ısınma egzersizi olarak yer almaktadır, kolaylaştırıcılar bu ısınma egzersizini grubun dinamiğine ve kendi gözlemlerine göre kullanabilirler.

Açıklama: Şimdi birbirimiz arasında biraz mesafe olacak şekilde hepimiz ayağa kalkalım, kollarımızı açalım ve yana doğru büyüyelim. Herkes bizi görsün ve fark etsin. Her yerde görünür olalım, büyüğüz, çok büyüğüz. Büyük büyük yürüelim. Bu hareketi daha büyük yapabilir misiniz? Sanki daha güçlüsünüz, kollarımızı ve vücudumuzu daha güçlü açalım. Şimdi mesela tavana bakarak yapalım, daha da büyümüşüz. Sanki bu şekilde en büyük ve en güçlü olduğumuz halimizle bir yere gidiyormuş gibi yürüelim, nereye gidiyorsunuz? Şimdi de hızlanalım, ne kadar hızlı olabiliyorsunuz? Teşekkür ederim, şimdi daire şeklinde oturabiliriz.

Toparlama ve Değerlendirme: Çocuklara egzersize katıldıkları için teşekkür ettikten sonra aşağıdaki sorular sorularak oturum sonlandırılabilir.

Kendinizi daha büyük, daha güçlü ve daha hızlı hareket ederken nasıl hissettiniz? Herkes tarafından görülme ve fark edilmek size nasıl hissettirdi?

Kolaylaştırıcı için Not

Çocuklarla bu egzersizi yaparken çocukların kendi hareketlerine odaklanmaları ve diğer arkadaşlarını rahatsız etmemeleri için kolaylaştırıcı, çocukları dikkatle gözlemlemelidir.

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı için Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturumun amacı, çocuklara kuralların anlamını ve ne amaçla konulduğunu öğretmektir. Kurallar, çocukların gelişiminde önemli rol oynar. Çocuğun yaşına ve gelişim düzeyine uygun kurallar koyarak çocuğun topluma uyumu desteklenebilir. Çocukların gelişim düzeyi birbirinden farklı olabilir. Bazı çocuklarda kural farkındalığı yeterince açık ve net değilken bazılarında daha iyi gelişmiştir.

Kural farkındalığını geliştirirken eşitlik, adalet gibi genel ve soyut kavramlar yerine daha somut ifadeler (parmak kaldırarak konuşma, izin alarak tuvalete gitme gibi) kullanmak çok daha etkili bir yöntemdir.

6 – 8 yaş grubu için:

- » Az kural koyma,
- » Kısa, somut ve olumlu ifadeler kullanma,
- » Hatırlaması kolay kurallar koyma,
- » Uyulması kolay kurallar koyma,
- » Kuralları uygularken tutarlı davranma,
- » Kurallara uyulmadığında anlaşılabilir net bir sonucun olması,
- » Konulan kuralların sebebini açıklama oldukça önemlidir.

Örneğin çocuklara:

- » "Koşma!" yerine "Yavaş yürümelisin!"
- » "Çöpü yere atma!" demek yerine "Çöpü çöp kutusuna atmalısın!"
- » "Sınıfta bağırarak konuşmayın!" yerine "Sınıfta kısık sesle konuşun!" denilebilir.

Kural farkındalığını arttırırken konulan kuralların sebeplerinin açıklanması, çocukların bu kuralları daha iyi bir şekilde içselleştirmesini sağlayacaktır. Kurallara uyulmadığında ne olacağı konusunda anlaşılır ve tutarlı bir yol izlenmelidir.

Bu oturumda kural kavramı, 'Kuralları Şarkıyla Öğreniyoruz' ısınma hareketi ve 'Farklı Ortamlarda Ben' etkinliğinde, çocukların da katılımıyla onların anlayabilecekleri şekilde tanıtılır. Bu etkinliği yaparken mümkün olduğunca az kural konulmalıdır.

Çocuklara kuralları öğretmek, kural koymak ve bunlara uymalarını sağlamak zor olabilir ve zaman alabilir. Sabırlı ve kararlı bir şekilde kuralları açıklamaya ve tekrar tekrar hatırlatmaya devam edilmelidir.

Oturum Planı

1. Isınma > Kuralları Şarkıyla Öğreniyoruz
2. Etkinlik 1 > Farklı Ortamlarda Ben
3. Etkinlik 2 > Bizim Kurallarımız / Güven İpi

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Kural kavramını ve farklı ortamların kendine özgü kurallarını olduğunu anlaması
2. Grupla birlikte kuralların belirlenmesinde rol alabilmesi
3. Kurallara uyulmadığında ne olacağını anlaması

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Kural kavramını ve neden kurallar olduğunu açıklayabilmesi
- 2.a. Grup içinde ortak kurallar belirlenirken katılım göstermesi
- 3.a. Belirlenen kurallara uyulmadığında sonuçlarını anlayabilmesi ve açıklayabilmesi

Süre: 100 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Kuralları Şarkıyla Öğreniyoruz: Şarkı sözlerinin çocuklara verilmek üzere çıktısı (iki çocuğa bir çıktı olacak şekilde de alınabilir), ses sistemi ya da hoparlör

Farklı Ortamlarda Ben: Farklı ortamları (ev, okul, sokak, vb.) gösteren resimler

Bizim Kurallarımız/Güven İpi: Flipchart kâğıdı, tahta kalem (boardmarker), ip yumağı, makas

Oturum Etkinlikleri

Isınma | Kuralları Şarkıyla Öğreniyoruz

Süre: 20 dakika

Amaç: Bu ısınma çalışmasının amacı bir şarkı ya da müzik eşliğinde çocuklarla kurallar üzerine etkileşimli bir çalışma yapmaktır.

Açıklama: Bugün birlikte kurallar üzerine konuşacağız ama başlamadan önce birlikte bir şarkı söyleyelim mi? Ben size şarkı sözlerini vereceğim, önce birlikte bir kere dinleyeceğiz daha sonra da ikinci kere dinleyip hep birlikte söyleyeceğiz.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Çocuklarla bir şarkı ya da müzik eşliğinde kural kavramı üzerine etkinlik yapmak, kural kavramını eğlenceli ve etkileşimli bir şekilde çalışmak için faydalı olacaktır. Bu oturumda, ekte sunulan şarkı kullanılabileceği gibi, ısınma çalışmasının amacına uygun başka bir şarkı da kullanılabilir. Şarkı için kolaylaştırıcı, şarkının amacına da uygun olacak şekilde basit hareketler/figürler (örneğin, şarkının genelinde çocuklar dağınırken "sıra olalım" cümlesi duyulduğunda çocuklar hemen sıraya girebilirler) üzerine çalışabilir ve oturum sırasında çocuklarla şarkıyı bir iki kere dinledikten sonra bu hareketleri/figürleri de öğreterek şarkının daha etkileşimli hale gelmesi sağlanabilir. Böylece sadece bu oturumda değil, ilerleyen süreçte de ara ara bazı oturumların başlangıçlarında şarkı ve hareket/figürler çocuklara grup kurallarını hatırlatmak için kullanılabilir.

Ek – Şarkı Sözleri

Sıra Olalım

<i>Sıra Olalım</i>	<i>Elini Yıkarken</i>
<i>İnsanlara Biz Saygı Duyalım</i>	<i>Bahçeye Çıkarken</i>
<i>Kavga Etmeden</i>	<i>Sıra Olalım</i>
<i>Öne Geçmeden</i>	<i>Sıra Olalım</i>
<i>Sıradakine Biz Saygı Duyalım</i>	<i>Sıra Olalım</i>
<i>Sınıfa Girerken</i>	<i>İnsanlara Biz Saygı Duyalım</i>
<i>Elini Yıkarken</i>	<i>Kavga Etmeden</i>
<i>Bahçeye Çıkarken</i>	<i>Öne Geçmeden</i>
<i>Sıra Olalım</i>	<i>Sıradakine Biz Saygı Duyalım</i>
<i>Sınıfa Girerken</i>	

Etkinlik 1 | *Farklı Ortamlarda Ben*

Süre: 30 dakika

Amaç: Bu etkinlik ile çocukların içinde oldukları farklı ortamların farklı amaçları olduğunu ve kişilerin bu amaçlara uygun davranarak ortak bir alan oluşturduklarını anlamalarını sağlamak, bunun üzerinden de kuralları konuşmak amaçlanmaktadır.

Açıklama: Bugün sizinle birlikte biraz konuşalım istiyorum. Tahtada/duvarda bazı resimler görüyorsunuz. (Çocuklara gösterilecek farklı mekânların görsellerine EK – MEKÂN GÖRSELLERİ kısmından ulaşabilirsiniz) Sizce bu resimler nereleri gösteriyor? (Çocukların cevap vermesi için biraz süre tanınır) Okul, ev, sokak gibi birbirinden farklı yerler buraları değil mi? Şimdi size bu ortamlarla ilgili bazı sorular soracağım, sonra birlikte konuşalım.

- Evde kimler vardır? Evde nasıl davranırsınız? Evde nasıl konuşursunuz? Evde neler yaparsınız?
- Okulda kimler vardır? Okulda nasıl davranırsınız? Okulda nasıl konuşursunuz? Okulda neler yaparsınız?
- Sokakta kimler vardır? Sokakta nasıl davranırsınız? Sokakta nasıl konuşursunuz? Sokakta neler yaparsınız?
- Her ortamda aynı mı davranıyoruz? Aynı şekilde davranırsak nasıl olur?
- Sizce farklı yerlerde neden farklı hareket etmeliyiz?
- Peki, farklı yerlerde farklı hareket edeceğimizi nasıl anlıyoruz? Kim söylüyor bize?

Toparlama ve Değerlendirme: Çocuklar ile tahtadaki/duvardaki farklı ortamları gösteren resimler üzerine yukarıdaki sorular aracılığıyla konuştuktan sonra, aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Şimdiye kadar konuştuğumuz gibi farklı ortamlarda farklı davranış ve diğer insanlar da bizden bu ortamlara uygun davranmamızı bekler. Bunlara kurallar deriz. Kurallar bizim diğer insanlarla, ailemizle, çevremizle, arkadaşlarımızla ilişkilerimizi iyi bir şekilde yürütmemizi sağlar. Kurallara uymak, diğer insanlara saygı göstermek ve onların duygularına önem vermek demektir. Karşılıklı olarak kurallara uyduğumuzda hem kendimiz, hem de diğer insanlar mutlu olur. Kurallara uymadığımızda ya da başkaları uymadığında ise mutsuz oluruz ve haksızlığa uğramış hissederiz. Böyle hissetmemek ve hissettirmemek için kurallar önemlidir.

Kolaylaştırıcı İçin Not

○ Bu etkinliği yaparken okuma yazma bilmeyen çocuklar için özellikle farklı ortamlarla ilgili resim ya da fotoğraf kullanmak daha iyi olabilir. Etkinlik içinde yazan farklı ortam örneklerinin yanı sıra kolaylaştırıcı farklı ortamlar da ekleyebilir, bu durumda sonrasında sorulan sorular da ona uygun hale getirilmelidir. Çocuklara soruları sorarken acele etmeden, bazen soruları birkaç kere tekrarlayarak, düşünmeleri ve örnek vermeleri için cesaretlendirmek önemlidir.

EK – Mekân Görselleri

Görsel - 1 / Ev

Görsel - 2 / Okul

Görsel - 3 / Sokak

Etkinlik 2 | *Bizim Kurallarımız / Güven İpi*

Süre: 40 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı, çocuklarla birlikte içinde buldukları grubun kurallarını hep beraber oluşturmaktır. Böylelikle hem kural kavramı üzerine pratik olarak düşünmek, hem de çalışma boyunca grubun etkili bir şekilde faaliyet gösterebilmesi için tüm çocuklara referans olacak ortak kuralları belirlemek mümkün olacaktır.

Açıklama: Biraz önce farklı ortamların farklı kuralları olduğunu konuştuk değil mi? O halde burası için de aynı şeyleri düşünebiliriz. Yani burasının da kuralları olmalı. Çünkü birlikte eğlenceli bir şekilde zaman geçirmek ve gruba gelmeyi heyecanla beklemek istiyoruz. Gruba gelirken istekli olmamız, burada güven içinde hissetmemiz ve birlikte öğrenmemiz çok önemli. Bunun için de birbirimize karşı nasıl davranmamız gerektiğini birlikte konuşalım ve bu etkinlikle grubumuzun temel kurallarını belirleyelim. Şimdi birlikte düşünelim, ben arkadaşlarımla bu grupta nasıl davranmamı isterim? Söylediklerinizi tartışalım ve herkesin kabul ettiği kuralı tahtaya yazalım. *(Kuralları belirledikten ve üzerinde anlaştıktan sonra)* Bundan sonra bir arada olduğumuzda hepimizin uyacağı kuralları belirledik ama kurallara uymadığımızda ne olmalı, neler yapmalıyız, onu da konuşalım.

(Kurallarla birlikte kurallara uyulmadığında neler yapılmalı kısmı üzerine de anlaştıktan sonra 'Güven İpi' çalışmasına geçilebilir) Hem kuralları hem de kurallara uyulmadığı zaman neler olacağını birlikte konuştuk ve anlaştık. Şimdi ayağa kalkalım ve bir çember oluşturalım. Ben hepimize birer parça ip vereceğim ve hepimiz ipimizi aldıktan sonra elinizdeki ipi yanınızdaki arkadaşlarınızın ipiyle birbirine bağlayacaksınız. Böylece iplerden büyük bir daire oluşturacağız. Hepimizdeki iplerden oluşan bu büyük daire bizim güven ipimiz olsun. Kendi iplerimizi birbirine bağlayarak birlikte karar verdiğimiz kurallara uyacağımıza dair birbirimize söz vermiş olduk. Kurallara uymazsak eğer önce özür dileyeceğiz, ikinci kez uymazsak da bu büyük ip dairesinden bir parça keseceğiz. Kurallara uymadığımızda bu ip küçülecek ama biz hep birlikte bu ip dairesini kocaman tutmak için çaba göstereceğiz.

Toparlama ve Değerlendirme: Bu oturumda kuralları ve kurallara uyulmadığı zaman neler olacağını büyük bir kâğıda yazarak herkesin görebileceği bir yere astıktan sonra son kez üzerinden geçilebilir ve Güven İpi çalışmasına geçilerek oturum sonlandırılabilir.

O Kolaylaştırıcı İçin Not

O Grubun kurallarını çocuklarla birlikte belirlerken eğer söylenmemişse aşağıdakileri kuralları da mutlaka ekleyin:

- » Birbirimize fiziksel olarak ya da sözle zarar vermeyiz.
- » Çalışmalarımızda kullandığımız eşyalara zarar vermeyiz.
- » Çalışma yaptığımız odayı temiz ve düzenli tutarız, etkinlik bittikten sonra birlikte toplarız.
- » Düşüncelerimizi ve duygularımızı istediğimiz her zaman paylaşabiliriz ama bunu yapsın diye arkadaşlarımızı zorlamayız.
- » Birbirimizden farklı özelliklerimiz olabilir ama burada hepimiz eşitiz.
- » Birbirimize saygı gösteririz.
- » Bütün etkinliklere ve çalışmalara herkes eşit şekilde katılır.

Yukarıdaki ifadelerin çocuklar tarafından anlaşılıp anlaşılmadığı onlara sorarak netleştirilmelidir, örneğin “sizce bu kural ne anlama geliyor” gibi sorular yöneltilebilir. Anlaşılmayan durumlarda ise davranışlar somutlaştırılarak yazılabilir; örneğin “Birbirimizden farklı özelliklerimiz olabilir ama burada hepimiz eşitiz” cümlesine “kız veya oğlan, uzun veya daha kısa, kıvrıkcık veya düz saçlı olabiliriz ama burada hepimiz eşitiz” eklemesi yapılabilir.

Çocuklara her görüşün önemli olduğunu vurgulanmalı ve çocukların söylediği tüm görüşleri not alınmalıdır. Ancak özellikle kurallara uyulmadığında neler yapmalıyız bölümü konuşulurken çocuklardan gelecek sert ya da uygunsuz öneriler (örneğin tokat atalım, tek ayak üstünde bekletelim gibi) kabul edilmemelidir. Kabul etmeme sebebi açıklanırken de herkesin hata yapabileceğini ancak kişiyi cezalandırmak yerine hatalarını fark etmesinin önemli olduğunu belirtilmelidir. Örnek olarak da kurallara uyulmadığı zaman özür dilemenin de bir yöntem olabileceği söylenebilir.

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından biri ya da birkaçı seçilip, ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bu bölümde tüm çocukları bir kelime bile olsa, fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturumun amacı çocukların kendi güçlü yanlarını fark etmeleridir. Isınma etkinliği, çocuğun kendini büyürken hayal etmesini sağlamak için hazırlanmıştır. Isınma etkinliğinin amacı, tohumdan ağaca dönüşmek örneği üzerinden çocuğun kendine güven duymasına yardımcı olmak, çocuğa kendi iç tepkilerinden ve güçlü yanlarından yararlanabileceğini fark ettirmektir. Tohumdan ağaç olma çocuklar için farklı bir durumdur. Farklı durumlarla ilgili deneyim kazanmak yeni davranışlar geliştirmeyi sağlar.

Benim Kalem etkinliği ise çocukların yaparak ve yaşayarak güçlü yanlarını fark etmeleri için hazırlanmıştır. Elleriyle kale yapmak çocuklara belki de daha önce hiç düşünmedikleri güçlü yanlarını ortaya çıkarmak için bir bağlam yaratır. Çocuklar sembolik olarak kale yapmakla uğraşırken yeterlilik duygusu kazanır. Hayal gücü ve yaratıcılık, yeni kavramları öğrenmeyi kolaylaştırır, 'güçlü yanlarım' kavramını somutlaştırır. Ürettikleri kale başarı ve gurur duygusu verir.

Oturum Planı

1. Isınma > Tohumdan Ağaca
2. Etkinlik > Benim Kalem

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Sembolik düşünme ve canlandırma becerisinin güçlenmesi
2. Hareket repertuarının gelişmesi
3. Kendisindeki güçlü yönler dair farkındalığının gelişmesi
4. İnce motor ile el-göz koordinasyon becerisinin gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Tohum ve ağaç gibi nesnelere zihninde düşünüp vücut hareketleriyle canlandırabilmesi
- 2.a. Canlandırma yaparken vücudunu rahat kullanabilmesi
- 2.b. Canlandırma yaparken farklı hareketler denemesi
- 3.a. Kendisindeki güçlü yönleri tanımlayabilmesi, adlandırabilmesi
- 3.b. Kendisindeki güçlü yönleri grup ile rahatlıkla paylaşabilmesi
- 4.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi
- 4.b. Belirlenen sınırlar içerisinde çizme, kesme, boyama işlemlerini yapabilmesi

Süre: 80 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Benim Kalem: Karton, karton rulolar (tuvalet kâğıdı ya da kâğıt havlu ruloları), makas, yapıştırıcı, el işi kâğıtları, boya kalemleri, kaleleri süslemek için varsa başka malzemeler

Oturum Etkinlikleri

Isınma | Tohumdan Ağaca

Süre: 30 dakika

Amaç: Bu ısınma çalışmasının amacı çocukların tohum ve ağaç ilişkisi üzerinden büyümek, gelişmek ve kendini fark etmek üzerine düşünmesini sağlamaktır.

Açıklama: Bugün biraz hayal kurarak başlayalım istiyorum. Şimdi yere oturalım ve dizlerimizi kollarımızla saralım ve küçücük olalım. Hayal kuralım, bizler yeryüzünde, toprağın birazcık altında duran minik birer tohumuz, hepimiz farklı farklı ağaçlara dönüşeceğiz. Hepimiz tek tek hayal edelim; ne tür bir tohumum? Rengim ne, şeklim nasıl? Hangi ağaç olacağım? Üzerimize yağmur yağıyor, sonra güneş açıyor ve biz yavaş yavaş büyüyoruz. Büyüyoruz, büyüyoruz, yavaşça açılıyoruz, kollarımız, sonra vücudumuz, yukarı doğru uzanıyoruz. Bir ağaç olmaya başladık. Hayal etmeye devam edelim; dallarımın üzerinde çiçekler, meyveler açmaya başladı. Nasıl bir ağaç oldum? İnsanlar benim etrafımdayken neler hissediyor? Ben bir ağaç olarak nasıl dururum, konuşsam ne söylemek isterim?

Toparlama ve Değerlendirme: Isınma çalışması bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

Nasılsınız? Hayal kurarken, tohum ve ağaç olduğunuzu hayal ederken nasıl hissettiniz? Hayal kurmak zor muydu? Nasıl bir tohumdunuz? Renginiz, şekliniz nasıldı? Küçük bir tohumken ağaca dönüşmek nasıl bir histi? Tohum ile ağaç olmak arasında bir fark var mıydı? Nasıl bir ağaç oldunuz? Ne söylemek istediniz? Büyük mü yoksa küçük bir ağaç mı? Çiçekleri ve meyveleri nasıldı? İnsanlar sizin ağacınızı nasıl görüyorlardı sizce? Hepinize çok teşekkür ederim, çok güzel ağaçlar oldunuz.

Kolaylaştırıcı için Not

Etkinliğin verimli olabilmesi ve çocukların kendilerine odaklanabilmeleri için çocuklara bu etkinliği yaparken çok sessiz olunması gerektiği söylenmeli, çocukların dikkatinin dağılması durumunda, "yağmur yağıyor, rüzgar esiyor" gibi ifadelerle kendileri tekrar hikayeye çekilerek sessizliğe davet edilmelidir. Etkinliği yaparken arka planda hafif bir müzik de kullanılabilir. Çocukların hayal gücünü harekete geçirebilmek için kolaylaştırıcının farklı ses tonlarını kullanarak öyküleştirme yapması faydalı olacaktır.

Etkinlik | Benim Kalem

Süre: 40 dakika

Amaç: Etkinliğin amacı çocukların kale benzetmesi aracılığıyla kendi güçlü yanları üzerine düşünebilecekleri ve bunu ifade edebilecekleri bir alan yaratmaktır.

Açıklama: Bugün sizinle birlikte kartonla ve başka malzemelerle bir kale yapacağız. Bu bizim kaleimiz olacak. Ben size örnek bir kale göstereceğim (Örnek kale resmi için *EK – KALE RESMİ* kısmına bakılabilir). İlk olarak size kullanacağınız malzemeleri dağıtacağım. Karton kutuları elimize alalım. Kutunun üst kısımlarını küçük kareler şeklinde keseceğiz. Ben size örnek göstereceğim. Böylece kalenin uç kısımları hazır olmuş olacak. İsteyenler kartonunu boyayabilir ve süsleyebilir. El işi kâğıtları ile kaplayabilirsiniz. Şimdi hazırladığınız uç kısımlara tuvalet kâğıdı rulolarını yapıştıralım. Artan rulolarla kalenin bahçesini oluşturabilirsiniz. Örneğin, yeşil el işi kâğıtları ile etrafını sarıp ağaç yapabilirsiniz. Şimdi herkes yaptığı kaleye bir isim koysun ve bu isim sizi anlatsın, ne koymak istersiniz? Kalenize isim koyduktan sonra kalenin üzerine en iyi yapabildiğiniz üç şeyi yazabilirsiniz veya çizebilirsiniz. Örneğin, "çok iyi koşarım, çok iyi şarkı söylerim, çok eğlenceliyim, çok iyi resim yaparım, çok iyi bir arkadaşım, insanlarla çok iyi anlaşırım, çok yardımseverim" gibi bir sürü şeyi düşünebilirsiniz.

Toparlama ve Değerlendirme: Çocuklar kalelerini bitirdikten ve güçlü yanlarını yazdıktan/çizdikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

Eskiden şehirleri korumak ve o şehirde yaşayan insanların güzel yaşamaları için şehirlerin girişlerine kaleler yapılmış. Hepiniz çok güzel, renkli ve güçlü görünen kaleler yaptınız ve kendi iyi yapabildiğiniz özelliklerinizi yazdınız/çizdiniz. Bu özellikleriniz de sizi koruyan, sizin güzel yaşamınızı sağlayan iyi özellikleriniz. Şimdi birbirimizle bunları paylaşalım, kalelerimizde neler var? (*Çocukların tümü kalelerine yazdıkları/çizdikleri güçlü yönlerini paylaştıktan sonra*) Hepimizin ne kadar güzel ve güçlü yönleri var değil mi? Hepinize teşekkür ederim, çok güzel kaleler yaptınız ve bizlerle paylaştınız.

Kolaylaştırıcı için Not

Bu etkinlikte çocuklarla birlikte kale figürünü yapmadan önce kolaylaştırıcı etkinlik öncesi bir kere yapmayı denemelidir; böylelikle etkinlik sırasında çocuklarla birlikte yaparken nasıl yapılacağı konusunda onları daha rahat yönlendirebilir. Çocukların el becerileri ve hızı dikkate alınarak kolaylaştırıcı çocukların çizme ve kesme işlemlerine yardımcı olabileceği gibi kale yapımı için gerekli çizimleri önceden yaparak etkinliğe getirebilir ve çocukların yalnızca kesme ve yapıştırma işlemlerini yapması sağlanabilir. Çocuklar kalelere yazmak/çizmek üzere güçlü yönlerini bulmakta zorlanıyorsa kolaylaştırıcı daha fazla örnek vererek çocuklara destek olabilir. Kale yapımına önden hazırlanmak için görsel dışında, Youtube'da bulunan 'How To Make A Cardboard Castle' (<https://www.youtube.com/watch?v=HGH2bteGpTA>) ve 'DIY/Kartondan Işıklı Minik Kale Yapımı Oyuncak Kale Nasıl Yapılır ?' (<https://www.youtube.com/watch?v=SHdOn88Kfj0>) başlıklı videolardan da yararlanabilirsiniz.

Ek – Kale Resmi

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını Bir kelime bile olsa söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturumun amacı çocuklara uygun ve güvenli bir ortam yaratarak kendi istekleri konusunda farkındalıklarını geliştirmek, kendilerini tanımalarına fırsat vermek ve fikirlerinin değerli olduğunu göstermektir.

Yaratıcılık ve hayal gücü, öğrenmenin önemli bir boyutudur. Isınma etkinliğinde güneşten esinlenilerek çocukların hayal gücü zenginleştirilir. Bu hayali etkinlik, çocukların dünyasına açılan bir kapıdır ve bu etkinlikle çocuklar yapmak ve olmak istedikleri şeyleri ve nasıl hissettiklerini oyuna dökerler. Hayal gücüne dayalı olan bu etkinlik, çocuklara olmak ve yapmak istediklerini fark ettirir. Bu düşüncelerinin kabul görmesi ve onaylanması kendilerine güvenlerini artırır.

Oturum Planı

1. Isınma > Güneş Doğuyor
2. Etkinlik > Güneş Her Zaman Parlar

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Geleceğe yönelik hayal kurma ve isteklerini tanımlama kapasitelerinin gelişmesi
2. İnce motor ile el-göz koordinasyon becerisinin gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

1. a. Kendisiyle ilgili olması ya da yapmak istediği şeyleri tanımlayabilmesi ve paylaşabilmesi

- 1.b. Olmak ya da yapmak istediği şeylerle ilgili farklı seçenekleri değerlendirebilmesi
- 2.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi
- 2.b. Belirlenen sınırlar içerisinde çizme, kesme ve boyama işlemlerini yapabilmesi

Süre: 80 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Güneş Doğuyor: Sarı ve turuncu renkte kartonlar, makas, yapıştırıcı, boya kalemleri

Oturum Etkinlikleri

Isınma | Güneş Doğuyor

Süre: 30 dakika

Amaç: Bu ısınma etkinliğinin amacı çocukların bir sonraki etkinlikte kullanacakları malzemeleri kendileri hazırlayarak ince motor becerilerinin geliştirilmesi ve etkinliğe uyum sağlamalarıdır.

Açıklama: Bugün sizinle kartondan güneş yapacağız. İlk olarak size kullanacağınız malzemeleri dağıtacağım ve adım adım kendi güneşimizi nasıl hazırlayacağız, sizinle birlikte yaparak anlatacağım. Önce size verdiğim sarı kartona büyük bir daire çizin ve çevresinden kesin. Daha sonra güneş ışınları için kestiğiniz dairenin etrafına birbirine bağlı üçgenler çizin ve üçgenlerin çevresinden kesin. Evet, güneşimizin tabanı hazır. Şimdi aynı şeyleri bu sefer turuncu kartona daha küçük bir daire çizerek yapın; önce daireyi çizip kestikten sonra kenarlarına üçgenler çizip onları keserek turuncu bir güneş hazırlayın.

Turuncu kartondaki güneş şeklini de kestikten sonra sarı kartonun üzerine ortalarak yapıştırın. Turuncu kartondaki güneşin sarı kartondaki güneşten daha küçük olması lazım. Şimdi turuncu güneşi sarı güneşin üzerine getirerek birbirine yapıştırın. Son olarak güneşin üzerine gülen bir yüz yapalım, isteyen kalan kartonlardan yapabilir ya da çizebilirsiniz. Çok güzel güneşler yaptınız, birazdan bu güneşleri kullanacağımız başka bir etkinlik yapacağız.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Bu etkinlikte çocuklarla birlikte güneş figürünü yapmadan önce kolaylaştırıcı etkinlik öncesi bir kere yapmayı denemelidir. Böylelikle etkinlik sırasında çocuklarla birlikte yaparken nasıl yapılacağı konusunda onları daha rahat yönlendirebilir. Çocukların el becerileri ve hızı dikkate alınarak kolaylaştırıcı çocukların çizme ve kesme işlemlerine yardımcı olabileceği gibi güneş yapımı için gerekli çizimleri önceden yaparak etkinliğe getirebilir ve çocukların yalnızca kesme ve yapıştırma işlemlerini yapması sağlanabilir.

Ek – Güneş Resmi

Etkinlik | Güneş Her Zaman Parlar

Süre: 40 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı çocukların kendileriyle ve gelecekleriyle ilgili hayal kurmalarını ve bu hayallerini paylaşabilmelerini teşvik etmektir.

Açıklama: Biraz önce hep birlikte çok güzel güneşler yaptık, şimdi bu yaptığımız güneşlerle bir oyun oynayacağız. Önce ayağa kalkıp bir daire oluşturalım ve yaptığımız güneşleri elimize alalım. Oyunumuz şöyle, ben size bir cümle söyleyeceğim, 'Güneş her zaman parlar ve ben güneşten _____ isterim' diyerek aradaki boşluk için farklı ifadeler söyleyeceğim. Örneğin, 'Güneş her zaman parlar ve ben güneşten okula gitmek isterim' gibi birçok farklı ifade söyleyeceğim. Söylediğim ifade kimin için doğruysa o dairenin ortasına doğru gelecek ve elindeki güneşi havaya kaldıracak. Biraz durup sonra tekrar büyük daireye geri dönecek. Anlaştık mı? Hazırsanız başlayalım.

Güneş her zaman parlar ve ben güneşten _____ isterim.

- Büyümeyi isterim
- Sağlıklı olmak isterim
- Büyümeyi isterim
- Sağlıklı olmak isterim
- Okula gitmek isterim
- Türkçe öğrenmek isterim
- Oyun oynamak isterim
- Çok arkadaşım olsun isterim
- Okulda başarılı olmak isterim
- Şarkı söyleyebilmek isterim
- Herkes bana iyi davranсын isterim
- Doktor olmak isterim
- Öğretmen olmak isterim
- Annem babam beni sevsin isterim
- Arkadaşlarım beni sevsin isterim
- Öğretmenim beni sevsin isterim

Ben birçok ifade söyledim. Şimdi herkes sırayla aynı cümleyi söyleyip benim yaptığım gibi güneşten farklı bir şey isteyecek. Haydi, başlayalım. *(Bütün çocuklar bir ifade söyledikten sonra)* Hepinize çok teşekkür ederim. Şimdi güneşlerimizi alalım ve oturalım. Herkes güneşinin üstüne biraz önce oyunda oynadığımız gibi ne olmak ya da ne yapmak istediğini yazsın/çizsin. İstedığınız şeyi yazabilirsiniz/çizebilirsiniz, olmayacağını düşünseniz bile.

Toparlama ve Değerlendirme: Etkinlik bittikten sonra çocuklardan güneşin üzerine neler yazıklarını/çizdiklerini paylaşımları istenebilir ve sonrasında çocukların hazırladıkları güneşler birlikte duvara asılarak ya da kolaylaştırıcı tarafından toplanarak oturum kapatılabilir. Oturumu kapatırken çocuklara yaptıkları çalışma için teşekkür etmek unutulmamalıdır.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Oyun sırasında kolaylaştırıcı ifade tamamlama konusunda ilk birkaç seferde çocuklara destek olabilir. Çocuklar boşlukları doldurmak için arkadaşlarıyla aynı şeyleri söyleme eğiliminde olurlarsa farklı şeylere yönlendirmek için örnekler çoğaltılabilir.

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşimlerimizin sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirilmesi kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturum, çocukların güçlü yanlarını fark ederek özgüvenlerini kazanmalarına, kendileri ile ilgili bakış açılarını değiştirmelerine ve birçok güçlü yanlarının olduğunu fark etmelerine yardımcı olmak için hazırlanmıştır.

Isınma hareketi yumurtadan çıkan bir civcivi canlandırma ile başlar. Bu canlandırma zihinsel bir canlandırma değildir. Kabuklarını kıran civciv örneği özellikle verilmiştir. Çocukların kendi güçlü yanları konusunda farkındalığını geliştirmek hedeflenmiştir. Kabuk kırma ve dışarı çıkma, hayal gücünü geliştiren birer öğrenme hareketidir.

Sihirli Taç etkinliği ise çocukların yaşamlarında dile getiremedikleri güçlü yanlarını somut bir malzeme üzerinden dile getirmeleri için olanak yaratmayı amaçlamaktadır.

Oturum Planı

1. Isınma > Kabuğumu Kırıyorum
2. Etkinlik > Sihirli Taç

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Sembolik düşünme ve canlandırma becerisinin güçlenmesi
2. Kendisindeki güçlü yönler hakkında farkındalığının gelişmesi
3. İnce motor ile el – göz koordinasyon becerisinin gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Civcivin yumurtadan çıkması gibi durumları zihninde düşünüp vücut hareketleriyle canlandırabilmesi

- 1.b. Canlandırma yaparken farklı hareketler denemesi
- 2.a. Kendisindeki güçlü yönleri tanımlayabilmesi ve adlandırabilmesi
- 2.b. Kendisindeki güçlü yönleri grup ile rahatlıkla paylaşabilmesi
- 3.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi
- 3.b. Belirlenen sınırlar içerisinde çizme, kesme, boyama işlemlerini yapabilmesi

Süre: 70 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Sihirli Taç: Kâğıt tabak, makas, boya kalemleri, gazete ve dergilerden alınmış resim ve fotoğraflar, yapıştırıcı

Oturum Etkinlikleri

Isınma | *Kabuğumu Kırıyorum*

Süre: 15 dakika

Amaç: Bu ısınma aktivitesinin amacı, kabuğunu kırma mecazının somut şekilde canlandırılması yoluyla çocukların kendilerini fark etmeleri ve diğerleri tarafından fark edilme deneyimini yaşamalarıdır.

Açıklama: Bugünkü ısınma çalışmamızda bir canlandırma yapacağız. Cıvcıvlerin nasıl dünyaya geldiğini biliyor musunuz? Tavuklar cıvcıvlerin içinde oldukları yumurtaları yumurtlarlar sonra bir süre bu yumurtaların üzerine oturarak cıvciv yumurtanın içinde gelişip büyüyene kadar sıcak tutarlar. En sonunda da günü geldiğinde cıvciv kendi gücünü kullanarak kabukları kırar ve dünyaya gelmiş olur (*Daha önce yumurtadan çıkan cıvciv görmemiş çocuklara göstermek için, örnek bir cıvciv resmi EK – CİVCİV RESMİ bölümünde bulunabilir*). Biz de bugün cıvcivler gibi

yapacağız ve kabuklarımızı kıracağız. Şimdi kendinize rahat bir yer bulun ve arkanıza yaslayın. İsteyen gözlerini kapatabilir, isteyen açık tutabilir. Şimdi size anlatacağım hikâyeyi dinleyin ve hayal edin.

Nefes almaya başlıyorsun. Kollarını iki yana açıp hafifçe ayaklarını itmeye başladın. Kabuk kırılmaya başlıyor. Yumurtadan çıkmak için kollarını ve bacaklarını yavaşça esnetmeye başla. Evet, artık kabuk tamamen kırıldı ve gözlerini dünyaya açtın. Yemyeşil bir bahçedesin. Çim yumuşacık, kokusunu alabiliyorsun. Güneş sıcak, bunu hissedebiliyorsun. Tatlı bir esinti var. Hafifçe nefes alıyorsun. Bahçenin etrafında küçük bir kapısı olan çiti fark ediyorsun. Biliyorsun ki sadece sevdiğin ve seni seven kişilerin içeri girmesine izin veriliyor. Önce oturuyorsun sonra kalkıyorsun ve kapıya doğru gidiyorsun. Kapıyı açtın, şöyle bir etrafına bakın, neler var. Bazı arkadaşlarını fark ettin ama onlar seni göremiyor. Sonra yavaşça tekrar kapıya yaklaşıyorsun ve geldiğin yere geri dönüyorsun. Çimdeki yumurta kabuklarını görüyorsun. Yumuşacık çimlere doğru uzanıyorsun. Vücuduna bakıyorsun, ayak parmaklarından başının üstüne kadar tüm vücudunu hissediyorsun. Birkaç nefes daha alıyorsun. El ve ayak parmaklarını, kollarını, ayaklarını hareket ettirmeye başlıyorsun. Şimdi yavaşça doğruluyorsun ve istediğin zaman gözlerini açabilirsin.

Toparlama ve Değerlendirme: Isınma egzersizi bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Nasılsınız? Kabuklarınızdan çıkarken neler hissettiniz? Nasıl bir civciv oldunuz? Civciv yumurtadan çıkarken anne tavuk ona hiç yardım etmez çünkü civciv kendi gücüyle yumurtadan çıkabilirse hayatına devam edebilir, aksi halde güçsüz kalır. Biz de civcivler gibi kendi gücümüzü fark ettikçe daha dayanıklı oluruz, problemlerle daha iyi baş edebiliriz.

Kolaylaştırıcı İçin Not

○ Civcivin kabuğundan çıkma hikâyesi anlatılırken arka fona hafif bir müzik koyulabilir. Gözlerin kapatılması gereken etkinliklerde çocuklar gözlerini kapatmak istemezlerse zorlanmamalıdır, bunun yerine sabit bir noktaya bakmalarını söylebilir.

Etkinlik | Sihirli Taç

Süre: 45 dakika

Amaç: Etkinliğin amacı somut bir malzeme üzerinden çocukların kendi güçlü yanlarını fark etmelerini sağlamaktır.

Açıklama: Isınma çalışmasında dedik ya güçlü yanlarımız bizi daha dayanıklı yapar, problem yaşadığımızda daha iyi baş edebiliriz. Güçlü yanlarımızı aslında biliriz ama bazen kendimize tekrar tekrar hatırlatmak gerekir. İşte, şimdiki etkinliğimizde de kendi güçlü yanlarımızın neler olduğunu tekrar hatırlayacağız, hem bu yanlarımızı diğer arkadaşlarımızla da paylaşacağız hem de arkadaşlarımızın güçlü yanlarını öğreneceğiz. Bu etkinlikte hep birlikte kendi taçlarımızı yapacağız ancak bu taç bizim kimseye göstermediğimiz güçlü yanlarımızı ortaya çıkaracağı için buna 'Sihirli Taç' diyoruz. Sihirli taçlarımızı yapıp onları takacağız. Ben size gerekli malzemeleri dağıtacağım ve yaparken size yardımcı olacağım (*Taç yapımını gösteren örnek resme EK – TAÇ YAPIMI kısmından ulaşabilirsiniz.*)

(*Çocuklar taç yapımını bitirdikten sonra*) Çok güzel taçlar yaptınız. Şimdi ortaya bir sürü resim ve fotoğraf bırakıyorum, bunlar arasından sizin güçlü yanlarınızı gösterdiğini düşündüklerinizi alıp tacınızın üstüne yapıştırabilirsiniz (*Çocuklara görsel malzemeleri seçmeleri ve yapıştırmaları için bir süre verildikten sonra*). Herkes bitirdi mi tacını? Şimdi yaptığımız taçları başımıza takıp biraz yürüyelim ve birbirimizin taçlarına bakalım. Şimdi duralım ve taçlarımıza yapıştırdığımız güçlü yönlerimizi arkadaşlarımızla paylaşalım.

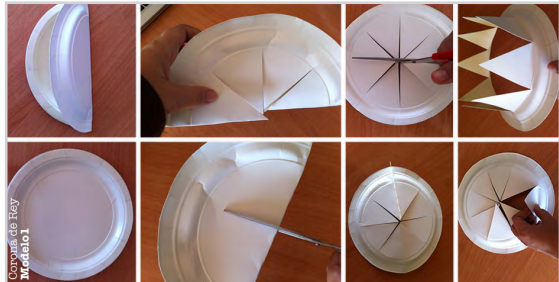
Toparlama ve Değerlendirme: Tüm çocukların güçlü yanları ile ilgili paylaşımları bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Bugün çok güzel taçlar yaptınız ve güçlü yanlarınızı bizimle paylaştınız, hepimize teşekkür ederim. Güçlü yanlarınızı gösteren fotoğraf ve resimleri bulmak kolay oldu mu? Hazırladığınız taçlarla yürümek ve diğer arkadaşlarınızın güçlü yanlarını görmek nasıl hissettirdi size? Başlarken konuştuğumuz gibi hepimizin güçlü yanları vardır ve hep bizimledir, aynı sihirli tacımız gibi. Bazen bu güçlü yanlarımızı hissedemeyebiliriz, olduğunu unuturuz ama bu yanlarımız hep bizimledir. Yaptığınız taçlara bakarak güçlü yanlarınızın hep sizinle olduğunu hatırlayabilirsiniz.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Bu etkinlikte çocuklarla birlikte taç figürünü yapmadan önce kolaylaştırıcı, etkinlik öncesi bir kere yapmayı denemelidir. Böylelikle etkinlik sırasında çocuklarla birlikte yaparken nasıl yapılacağı konusunda onları daha rahat yönlendirebilir. Çocukların el becerileri ve hızı dikkate alınarak kolaylaştırıcı çocukların çizme ve kesme işlemlerine yardımcı olabileceği gibi taç yapımı için gerekli çizimleri önceden yaparak etkinliğe getirebilir ve çocukların yalnızca kesme ve yapıştırma işlemlerini yapması sağlanabilir. Kolaylaştırıcılar çocukların taçlarına yapıştırmak üzere, iyiliksever, çalışkan, akıllı, iyi şarkı söyleyen, iyi resim yapan gibi güçlü özellikleri anlatan fotoğraf ve resimleri hazırlayarak oturuma gelmelidir. Bu özelliklerle ilgili bulunan resimlerin çocuk sayısı kadar olması önemlidir, böylelikle her çocuk rahatlıkla istediği özelliği seçebilir.

Ek – Taç Yapımı

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bu bölümde, tüm çocukları fikir ve duygularını bir kelime bile olsa söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Her insanda olumlu olduğu kadar olumsuz, güçlü olduğu kadar zayıf özellikler de vardır ve kendini kabul etmek tüm bunları kucaklamakla mümkün olur. Çocuklarla güçlü yanlarını çalışırken sadece güçlü yanlara odaklanmak kendilerinde güçsüz ya da zayıf gördükleri yönlerini dikkate almamalarına ve yok saymalarına neden olabilir ki bu da kendilik algısını zedeleyen bir durum yaratır. Bu oturum ile çocukların kendini zayıf ya da olumsuz buldukları özellikleri ile de karşılaşmaları, bu özelliklerini tanımaları ve nasıl geliştirebilecekleri üzerine düşünmeleri amaçlanmaktadır.

Oturum Planı

1. Isınma > İp Yumağı
2. Etkinlik > Kendimi Anlatıyorum

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Grup içinde iletişim kurma becerisinin güçlenmesi
2. Yaratıcılık becerisinin gelişmesi
3. Kendine yönelik farkındalığının artması
4. İnce motor ile el-göz koordinasyon becerisinin gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Grup ile uyumlu hareket edebilmesi, uzlaşma alanları yaratabilmesi
- 1.b. Bir başka kişiyle bir amaç için ortak çalışma yürütebilmesi
- 2.a. Üretim gerektiren çalışmalarda kendisine gösterilen örneklerle sınırlı kalmaması, kendi yorumunu katabilmesi

- 3.a. Kendisindeki güçlü yönleri tanımlayabilmesi ve ifade edebilmesi
- 3.b. Kendisindeki zayıf yönleri tanımlayabilmesi ve ifade edebilmesi
- 4.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi
- 4.b. Belirlenen sınırlar içerisinde çizme, kesme, boyama işlemlerini yapabilmesi

Süre: 70 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

İp Yumağı: Farklı renklerde ip yumakları, farklı renklerde kartonlar, makas, yapıştırıcı

Kendimi Anlatıyorum: Beyaz karton, farklı durumları anlatan bol miktarda fotoğraf ve resim, çocuk sayısı kadar çoğaltılmış içi boş çocuk figürü, makas, yapıştırıcı, boya kalemleri

Oturum Etkinlikleri

Isınma | İp Yumağı

Süre: 20 dakika

Amaç: Isınma egzersizin amacı çocukların çeşitli malzemelerle hem el becerilerini geliştirmeleri hem de grup çalışmasını deneyimlemeleridir.

Açıklama: Bugün hafif bir ısınma etkinliği ile çalışmaya başlayalım.

Bunun için dörder kişiden oluşan gruplara ayrılacağız (*Çocukları gruplara ayırmak için farklı gruplaştırma yöntemleri kullanılabilir, örneğin 1,2,3,4 diye saydırıp aynı sayıları bir araya getirmek gibi*). Her gruba farklı bir renkte karton ve çeşitli renklerde ipler vereceğim. Sizler de bu ipleri kullanarak kartonunuzun üzerine hep birlikte grup resminizi yapacaksınız. Önce birlikte iplerden ne yapacağınıza karar verin daha sonra onu yapıştırıcı ile kartona yapıştırabilirsiniz. Ben size neler yapabileceğinize dair örnekler göstereceğim ama siz başka şeyler de yapabilirsiniz (*İplerden farklı şekil örnekleri için EK – İPTEN ŞEKİL ÖRNEKLERİ kısmına bakabilirsiniz*). Siz resimlerinizi yaparken ben size yardımcı olacağım.

(Bütün gruplar resimlerini bitirdikten sonra) İplerden çok güzel resimler yaptınız, hepsi çok yaratıcı. Bunları grup resimleri olarak odamıza asabiliriz.

Kolaylaştırıcı için Not

Bu etkinlik için kolaylaştırıcılar çocuklara göstermek üzere ipten farklı şekil örnekleri bulabilir.

Ek – İpten Şekil Örnekleri

Örnek Görsel 1

Örnek Görsel 2

Örnek Görsel 3

Etkinlik | Kendimi Anlatıyorum

Süre: 40 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı, çocukların görsel malzemeler yoluyla güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koyabilmeleri ve bunları konuşabilmeleridir.

Açıklama: Geçen çalışmalarımızda kendi güçlü yönlerimizi üzerine konuştuk, sevdiğimiz özelliklerimizi paylaştık. Güçlü yönlerimizi bilmek ve hatırlamak bizim için her zaman çok önemli. Ancak bazen kendimizde o kadar güçlü görmediğimiz, hatta beğenmediğimiz yönlerimiz, yapamadığımız şeyler olduğunu da görürüz, biliriz. Örneğin, ben çok iyi koşarım ama iyi dans edemem ya da çok okurum ama matematikte o kadar iyi değilimdir veya çok güzel yazı yazarım ama resim yapamam gibi (*Kolaylaştırıcı örnekleri gruba göre çoğaltabilir.*) Kendimizde bu yönlerimizi bilmek de en az güçlü ve sevdiğimiz yönlerimizi bilmek kadar önemli çünkü hepsinin birleşimi kendimizi oluşturur. Güçlü olmadığını düşündüğümüz ya da beğenmediğimiz özelliklerimizi kabul edebiliriz ya da değiştirmek isteyebiliriz. Bütün bu özelliklerimizin hepsi bizi biz yapan şeylerdir.

Bugünkü çalışmamızda da hep birlikte resim ve fotoğraflarla kendi güçlü ve güçlü olmayan, beğendiğimiz ve beğenmediğimiz yönlerimizden bir çalışma yapacağız. Şimdi size büyük bir karton ve bir çocuk resmi vereceğim (*Çocuklara verilecek içi boş çocuk figürü EK – ÇOCUK FİGÜRÜ kısmında bulunabilir*), ortaya bir sürü resim ve fotoğraf bırakacağım (*Bu etkinlik için farklı resim ve fotoğraf örneklerine EK – GÜÇLÜ YANLARIMIZ ÖRNEK GÖRSELLERİ kısmından ulaşılabilir*). Bu çocuk sizsiniz, bunu kartonunuzun ortasına yapıştırın. Etrafına da ortadaki bu resim ve fotoğraflar arasından sizin güçlü ve güçlü olmayan yanlarınızı, yapabildiklerinizi ve yapamadıklarınızı anlatanları seçip kartonuza yapıştıracaksınız. Hazırsanız başlayalım.

Toparlama ve Değerlendirme: Çocukların tümü kolajlarını bitirdikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Herkes bitirdi mi? Hepinize çok teşekkür ederim, güçlü olmayan ya da beğenmediğimiz yanlarımızı konuşmak kolay olmayabilir, siz çok cesaretli bir şekilde yaptınız. Şimdi neler yaptığımızı birbirimizle paylaşalım. (Çocukların tümü yaptıkları kolajları anlattıktan sonra) Paylaşımınız için çok teşekkür ederim. İsteyen bu çalışmalarını eve götürebilir.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Bu etkinliği yaparken çocukların kendi güçlü olmayan ya da beğenmedikleri özelliklerini keşfetme, bunlar üzerine düşünme süreçlerinde kolaylaştırıcının destekleyici ve cesaretlendirici bir yaklaşım sergilemesi elzemdir. Böylelikle çocuklar utanç ya da sıkılma duygusunu hissetmeden kendilerini açıklayabilirler. Kolaylaştırıcılar, bu oturum için ekte verilen resim ve fotoğraf örnekleri dışında ihtiyaca ve vurgulamak istedikleri konulara göre resim ve fotoğraf örneklerini çoğaltabilirler.

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

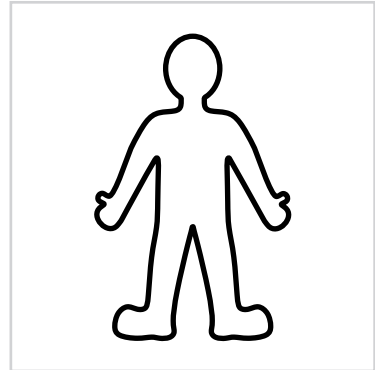
Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

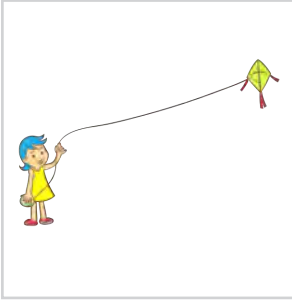
Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirmesi kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bu bölümde, tüm çocukları fikir ve duygularını bir kelime bile olsa söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Ek – Çocuk Figürü

Ek – Güçlü Yanlarımız Örnek Görselleri

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturum, çocukların özgüvenini geliştirmek amacıyla hazırlanmıştır ve 'Eşim de Yoktur Benzerim de' şarkısı bu oturum için bestelenmiştir.

Çocuklar kendileri ile ilgili duyguları her zaman sözel olarak dile getiremeyebilirler. Bazen yarattıkları kahramanlar yoluyla kolaylıkla anlatabilmektedirler. 'Eşsiz Benzersiz Balık' etkinliği onların kendileriyle ilgili duygularını daha rahat ortaya koymalarını sağlayacaktır. Kendisinin değerli olduğunu dillendiremeyen bir çocuk bunu yaptığı balık aracılığı ile kolaylıkla dillendirebilir.

Oturum Planı

1. Isınma > Eşim de Yoktur Benzerim de!
2. Etkinlik > Eşsiz Benzersiz Balığım

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Kendisine ve özgün yönlerine yönelik farkındalığının artması
2. İnce motor ile el-göz koordinasyon becerisinin gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Kendisine has yönlerini tanımlayabilmesi ve adlandırabilmesi
- 1.b. Kendisine has yönlerini grup ile rahatlıkla paylaşabilmesi
- 2.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi
- 2.b. Belirlenen sınırlar içerisinde çizme, kesme ve boyama işlemlerini yapabilmesi

Süre: 80 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

'Eşim de Yoktur Benzerim de' şarkı sözlerinin çocuklara vermek üzere çıktısı (iki çocuğa bir çıktı olacak şekilde de alınabilir), ses sistemi ya da hoparlör

Eşsiz Benzersiz Balığım: Plastik tabak, farklı renkte yağlı boya ya da parmak boyası, fırça, el işi kâğıtları, makas, yapıştırıcı, balık için plastik göz (seçmelidir, bulunamaması durumunda kâğıttan da gözler yapılabilir), yıldız resminin çocuk sayısı kadar çıktısı

Oturum Etkinlikleri

Isınma | *Eşim De Yoktur Benzerim De!*

Süre: 20 dakika

Amaç: Bu ısınma çalışmasının amacı bu oturum için hazırlanmış şarkı eşliğinde çocukların kendi özgünlüklerine dair farkındalıklarının artırılmasıdır.

Açıklama: Bugün etkinliğimize başlarken bir şarkı dinleyeceğiz (*Şarkının sözlerine EK – ŞARKI SÖZLERİ bölümünden ulaşabilir; şarkıyı dinlemek için [bu linke tıklayabilirsiniz.](#)*) Ben size şarkı sözlerini vereceğim, önce birlikte bir kere dinleyeceğiz daha sonra da ikinci kere dinleyip hep birlikte söyleyeceğiz.

Toparlama ve Değerlendirme: Çocuklarla şarkıyı en az iki kere söyledikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Şarkıyı sevdiniz mi? Sizce bu şarkı bize ne anlatmak istiyor? Zaman zaman kendi değerimizin farkında olmayız, bunun farkında olmak için kendi kendimizle ilgilenmeliyiz, mesela kendimize sarılabılıriz, duygularımızı ve düşüncelerimizi önemseyebiliriz, kendimizde sevdiğimiz özellikleri düşünebiliriz. Hepimiz tek ve biricigiz, başka eşimiz benzerimiz yok, bunu hatırlayabiliriz.

0 Kolaylaştırıcı İçin Not

0 Çocuklara şarkı sözlerini verdikten ve bir kere dinledikten sonra ikinci kere birlikte söylemek için teşvik etmek önemlidir. Çocuklar hemen şarkı sözlerini söyleyemeyebilirler, o zaman şarkıyı üçüncü, dördüncü kere dinlemek iyi olacaktır.

Bu ısınma egzersizini çocuklar için daha canlı ve cazip hale getirmek için şu yöntemler kullanılabilir:

» Kolaylaştırıcılar daha öncesinde şarkı için, şarkının sözleriyle uyumlu hareketler hazırlayıp (örneğin, “kollarımı açtım kendimi sardım” sözlerinde çocuklar kendilerine sarılırlar gibi) çocuklarla bu hareketler çalışıldıktan sonra şarkı hareketler eşliğinde söylenebilir.

» Şarkının kendi müziği dışında özellikle çocukların dinlediği müzik tarzlarında (pop, rap gibi) müzikler ya da ritimler eşliğinde sözler getirilerek şarkı için çeşitlemeler yapılabilir. Örneğin çocuklar kendileri elleriyle ve vücutlarıyla rap ritimleri yaparak sözleri söyleyebilir ya da sözsüz müziklerin üzerine sözler söylenebilir.

Ek – Şarkı Sözleri

Eşim de Yoktur Benzerim de!

Gözümü açtım
Kendime baktım
Hayran kaldım
Değerimi anladım
(iki kere söylenecek)
Eşim de yoktur
Benzerim de benim
Dünyalara bedelim ben
(iki kere söylenecek)
Kollarımı açtım
Kendime baktım

Kendimi sardım
Kıymetimi anladım
(iki kere söylenecek)
Eşim de yoktur
Benzerim de benim
Dünyalara bedelim ben
(iki kere söylenecek)
Kalbimi açtım
Kendime baktım
Kardeşimi sardım
Sevgiyi anladım

Etkinlik | Eşsiz Benzersiz Balığım

Süre: 50 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı, çocukların el becerilerini kullanarak hazırladıkları balıklar aracılığıyla kendi özgün özellikleri üzerine düşünebilecekleri ve bunu paylaşabilecekleri bir ortam yaratmaktır.

Açıklama: Bugün birlikte plastik tabakları kullanarak balık yapacağız (*Örnek balık resmi için EK – BALIK RESMİ bölümüne bakılabilir*). Balıkları yapabilmemiz için gerekli malzemeleri ben size dağıtacağım ve size balığınızı yaparken nasıl yapılacağı ile ilgili yardımcı olacağım. Bugün çalışmamıza başlarken eşimizin benzerimizin olmadığını söylediğimiz bir şarkı söyledik birlikte. İşte o şarkıdaki gibi hepimiz kendi eşsiz balığımızı yapacağız. Bir yandan balıklarımızı yaparken bir yandan da düşünebiliriz, benim balığım neler yapabilir diye ve hayal kurabiliriz; mesela benim balığım 50 metre havaya uçabilir, çok güzel pulları vardır, çok hızlı yüzer gibi istediğiniz tüm özellikleri düşünebilirsiniz. Balığınızı yapmak için önce herkes elindeki tabağı istediği renkte boyasın, boyadıktan sonra biraz kuruması için bekleyeceğiz. Şimdi de el işi kâğıtlarını kullanarak balığımızın solungaçlarını yapacağız çünkü balıklar bu solungaçları sayesinde nefes alıp verirler, o yüzden çok önemli. Solungaçları yapabilmek için elimizdeki el işi kâğıtlarını üçgen şeklinde keselim ve tabağın iki yanına yapıştıralım. Son olarak da balığın gözlerini tabağın ucuna yapıştıralım. Pullarla ya da diğer malzemelerle balığınızı süsleyebilirsiniz. (*Tüm çocuklar balıklarını bitirdikten sonra*) Hepiniz çok güzel balıklar yaptınız, sizi kutlarım.

Tekrar daire olalım, hepimiz tek tek balıklarımızı gruba göstereceğiz ve 'Benim balığım eşsiz benzersiz çünkü _____' cümlesini istediğimiz gibi tamamlayacağız.

(*Bütün çocuklar balıklarını gruba gösterdikten ve cümle tamamlamayı yaptıktan sonra*)

Şimdi sizlere üzerinde kocaman gülümseyen bir yıldız olan bir kâğıt vereceğim (*Çocuklara dağıtılacak yıldız resmine EK – YILDIZ RESMİ bölümünden ulaşılabilir*). Hepimizin balığı eşsiz benzersizdi, neden eşsiz

benzersiz olduğunu konuştuk. Bizler de balıklarımız gibi eşsiz benzersiziz. Size verdiğim yıldızların üzerine sizin eşsiz benzersiz özelliklerinizi yazmanızı/çizmenizi istiyorum. Mesela, ben çok iyi ritim tutarım, bu benim eşsiz özelliğim, sizin böyle hangi özellikleriniz var?

Toparlama ve Değerlendirme: Çocuklar yıldızların olduğu kâğıdın üzerine kendi özelliklerini yazdıktan sonra tüm kâğıtlar duvara asılarak eşsiz benzersiz etkinlik hatırası olarak durabilir. Tüm çalışma bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Hepimiz özeliiz. Aynı etkinliğin başında söylediğimiz şarkıda dediği gibi eşimiz benzerimiz yoktur. Birbirimize benzediğimiz yanlarımız vardır ama hepimizi farklı kılan özelliklerimiz de vardır. Hiçbirimizden bir tane daha yok, biricik ve özeliiz. Kendimize "ben değerliyim" diyelim ve bunu sürekli hatırlatalım, özellikle de üzgün hissettiğimiz zamanlarda.

Kolaylaştırıcı için Not

Bu etkinlikte çocuklarla birlikte balık figürünü yapmadan önce kolaylaştırıcı etkinlik öncesi bir kere yapmayı denemelidir; böylelikle etkinlik sırasında çocuklarla birlikte yaparken nasıl yapılacağı konusunda onları daha rahat yönlendirebilir. Çocukların el becerileri ve hızı dikkate alınarak kolaylaştırıcı çocukların çizme ve kesme işlemlerine yardımcı olabileceği gibi balık yapımı için gerekli çizimleri önceden yaparak etkinliğe getirebilir ve çocukların yalnızca kesme ve yapıştırma işlemlerini yapması sağlanabilir.

Ek – Balık Resmi

Ek – Yıldız Resmi

Ben Değerliyim Çünkü

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bu bölümde, tüm çocukları fikir ve duygularını bir kelime bile olsa söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu etkinlik, çocukların sorumluluk almalarına yöneliktir. Uğur Böceğim etkinliği çocukların hayal gücünü geliştirmeyi ve 'istediklerimize ulaşmak için çaba sarf etmeliyiz!' mesajını vermeyi amaçlamaktadır. Bu etkinlik çocukların kesme, çizme, boyama gibi becerilerini de geliştirmektedir. Bunlar çocuğun iki elini de kullanmasını gerektiren becerilerdir. Çocukların kendi uğur böceklerini yapmaları aynı zamanda beklemek, kendini kontrol etmek ve sabır gibi kavramların güçlenmesini sağlayacaktır. Uğur böceklerini başarıyla tamamlamaları onların başarma duygusuna ve kendileriyle gurur duymalarına da katkı verecektir.

Oturum Planı

1. Isınma > Paraşüt
2. Etkinlik > Uğur Böceğim

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Denge ve koordinasyon becerisinin gelişmesi
2. İstek ve hedeflerini belirleme ve plan yapma becerisinin gelişmesi
3. İnce motor ile el-göz koordinasyon becerisinin gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Yönergeleri rahatlıkla takip edebilmesi, hareketler arasında geçiş yapabilmesi
- 1.b. Durma ve hareket etme durumları arasında denge ve koordinasyonunu kaybetmeden geçiş yapabilmesi

- 2.a. İsteklerini ve hedeflerini tanımlayabilmesi ve rahatlıkla paylaşabilmesi
- 2.b. İstek ve hedeflerini gerçekleştirebilmek için kendi sorumluluklarının olduğunu anlayabilmesi ve bu sorumlulukları anlatabilmesi
- 3.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi
- 3.b. Belirlenen sınırlar içerisinde çizme, kesme, boyama işlemlerini yapabilmesi

Süre: 80 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Paraşüt: Paraşüt

Uğur Böceğim: Plastik tabak, siyah ve kırmızı yağlı boya, siyah karton, makas, yapıştırıcı, plastik göz (eğer mümkünse, değilse gözler kartondan da yapılabilir), her çocuk için çalışma kâğıdı çıktısı, kalem

Oturum Etkinlikleri

Isınma | Paraşüt

Süre: 20 dakika

Amaç: Bu ısınma egzersizi ile hem çocukların eğlenceli hareketler eşliğinde enerjilerini atabilecekleri uygun bir alan yaratmak hem de hareket, denge ve koordinasyon becerilerini geliştirmek amaçlanmaktadır.

Açıklama: Hepiniz hoş geldiniz, bugün biraz hareketlenerek başlayacağız. Elimde büyük ve renkli bir paraşüt var, şimdi hepimiz bu paraşütün etrafında bir daire oluşturalım ve tek elimizle bir ucundan tutalım. Paraşütü havada tutarak sağa doğru yürüyelim, şimdi sola doğru yürüyelim. Şimdi sağa doğru zıplayarak yürüyelim, sonra yine zıplayarak sola doğru yürüyelim (*Kolaylaştırıcı bir süre bu hareketleri sırayla çocuklara yaptırır*). Duralım ve şimdi paraşütü diz hizasına indirelim, ben 'haydi' deyince paraşütü hızlıca havaya kaldıracamız ve ismini söyleyeceğim iki kişi paraşüt inmeden içine girip tokalaşip tekrar hızlıca yerine dönecek. Hazır mısınız? 'HAYDİ!' (*Birkaç tur farklı çocukların isimlerini söyleyerek bu egzersizi yaptıktan sonra*) Tekrar paraşütün etrafında daire oluşturalım ve ucundan tutmaya devam edelim. Şimdi sırayla portakal, elma ve muz olacağız (*Çocuk sayısına göre meyve sayısı artırılabilir ya da azaltılabilir*). Herkes bir meyve oldu mu? Paraşütü göğüs hizasına getirelim. Ben 'haydi!' dediğim zaman paraşütü tekrar yukarı kaldıracamız ve ben meyvelerden birini söyleyeceğim, mesela muz diyeceğim ve muzlar paraşütün altına girecek ve birbirlerine karışip muz salatası olacak. Hazır mısınız? 'HAYDİ! Muzlar' (*Birkaç tur meyveler üzerinden çocuklarla bu egzersiz yapılır, aynı anda iki meyve de söylenebilir*)."

Kolaylaştırıcı için Not

Paraşüt etkinliği renkli ve hareketli olması dolayısıyla çocukların ilgisini çeken ve enerjilerini harcamalarına vesile olan eğlenceli bir ısınma egzersizi olarak sadece bu oturumda değil, diğer oturumlarda da kullanılabilir. Paraşüt ile yapılabilecek farklı etkinlikler için Youtube'da 'paraşüt oyunları' başlığıyla arama yapılabilir. Birkaç örnek bağlantı olarak '3 PARAŞÜT OYUNU 11-B İÇERİR' başlıklı <https://www.youtube.com/watch?v=vRlluak5NdU> linkine, 'Paraşüt Aktivite Oyunu – Abravekadabra' başlıklı <https://www.youtube.com/watch?v=RcZa8rBjO14> linkine, 'Paraşüt Oyunu Müzikli - PARACHUTE GAME' başlıklı <https://www.youtube.com/watch?v=PlyKQEByni0> bakılabilir.

Etkinlik | Uğur Böceğim

Süre: 50 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı, çocukların gerçekleşmesini istedikleri istek ve hedefleri ile birlikte bu istek ve hedefleri gerçekleştirmek için neler yapabilecekleri üzerine düşüncelerini teşvik etmektir.

Açıklama: Bugünkü çalışmamızda hep birlikte uğur böceği yapacağız. Ancak yapmaya başlamadan önce biraz uğur böceklerinden bahsedelim. Aranızda uğur böceği gören var mı, nasıl bir şey olduğunu ve neler yaptığını biliyor musunuz? Uğur böceği gördüğümüzde seviniriz, bize uğur getireceğine inanırız ve dilek tutarız. Küçükçük uğur böceklerinin kocaman dileklerimizi gerçekleştirebileceğini düşünürüz? Neden sizce? Uğur böcekleri bitkilere zarar veren zararlı canlıları yiyerek bitkilerin büyümelerini sağlar. Bu nedenle hem doğa için hem de insanlar için önemli bir canlıdır. Bir uğur böceği hayatı boyunca yaklaşık 5 bin tane zararlı canlı yer, ne kadar çok değil mi? Hikâyeye göre; zamanın birinde bir köyde bu zararlı canlılar köyü basmış ve tüm bitkilere zarar vermiş. Köylüler ne yaptılarsa da olmamış, bu zararlı canlılardan bir türlü kurtulamamışlar, ta ki uğur böcekleri ortaya çıkana kadar. Uğur böcekleri zararlı böceklerin hepsini yemiş ve köydeki bitkiler kurtulmuş. O gün bugündür uğur böceklerinin uğurlu olduğuna inanılır, bu kadar faydası olan bir böcek nasıl uğursuz olabilir ki?

Biz de bugün uğur böceği yaparak hem dilek ve isteklerimizi ve hem de bunları nasıl gerçekleştirebileceğimizi konuşacağız. Uğur böceklerinizi yaparken ben size yardımcı olacağım (*Etkinlik için kullanılacak uğur böceği örneği, EK – UĞUR BÖCEĞİ RESMİ bölümünde bulunabilir*). Şimdi hepimize ikişer tane plastik tabak dağıtacağım. Elinizdeki tabaklardan birini kırmızıya diğerini de siyaha boyayın. Kırmızıya boyadığınız tabağı ortadan ikiye kesin ve siyah tabağın üzerine iki parça arasında, resimde gördüğünüz gibi aralık kalacak şekilde yapıştırın. Siyah kartondan küçük yuvarlaklar yapın ve kırmızı tabağa yapıştırın, işte uğur böceklerinizin kanatları da hazır. Yine siyah kartondan biraz daha büyük bir yuvarlak

kesip yarısına kadar siyah tabağın altına yapıştırın, böylelikle uğur böceğinin başını da tamamlamış oldunuz. Son olarak gözlerini yapıştırıp, yine siyah kartondan hazırladığınız küçük antenlerini de yapıştırın. İşte, uğur böceğiniz hazır! (Tüm çocuklar uğur böceklerini yapmayı bitirdikten sonra) Şimdi herkes uğur böceklerini havaya kaldırsın, birbirimize gösterelim. Hepiniz çok güzel uğur böcekleri hazırladınız, kutlarımız.

Şimdi hazırladığımız uğur böceklerinin arkasına dileklerinizi yazalım, uğur böceğinden ne istiyoruz? (Çocuklar dilek bulmakta zorlanırsa kolaylaştırıcı burada birkaç örnek verebilir) Çeşitli dileklerimiz var ancak dileklerimiz kendiliğinden gerçekleşmez, bunlar için aynı zamanda çaba da göstermemiz gerekiyor. Peki, sizin dileklerinizin gerçekleşmesi için ne yapmak gerekiyor? Size çalışma kâğıtları dağıtacağım (Örnek çalışma kâğıdına EK – ÇALIŞMA KÂĞIDI bölümünden ulaşabilirsiniz) ve uğur böceğinin arkasına yazdığınız dilekleri gerçekleştirmek için neler yapabileceğinizi bu kâğıtlara yazmanızı/çizmenizi istiyorum.

Toparlama ve Değerlendirme: Çocuklar tarafından tüm çalışmalar bitirdikten sonra dilekler ve dileklerin gerçekleşmesi için nelerin yapabileceği üzerine tartışmak, bunlar üzerinden geri bildirim vermek çocukların yaptıkları üzerine düşünmeleri için iyi bir fırsat olacaktır.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Bu etkinlikte çocuklarla birlikte uğur böceği figürünü yapmadan önce kolaylaştırıcı, etkinlik öncesi bir kere yapmayı denemelidir; böylelikle etkinlik sırasında çocuklarla birlikte yaparken nasıl yapılacağı konusunda onları daha rahat yönlendirebilir. Çocukların el becerileri ve hızı dikkate alınarak kolaylaştırıcı çocukların çizme ve kesme işlemlerine yardımcı olabileceği gibi uğur böceği yapımı için gerekli çizimleri önceden yaparak etkinliğe getirebilir ve çocukların yalnızca kesme ve yapıştırma işlemlerini yapması sağlanabilir. Uğur Böceğim etkinliğinin sonunda kullanılacak olan Çalışma Kâğıdı için çıktı olmak zor olursa kolaylaştırıcı kendisi de çizerek hazırlayabilir.

Ek – Uğur Böceği Resmi

Ek – Çalışma Kâğıdı

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını, bir kelimeyle bile olsa söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturumun amacı, çocuklara duyguları tanıma ve ifade etme konusunda farkındalık kazandırmaktır. Çocukların duygularını tanımaları, kim olduklarını fark etmelerine katkı sağlar. Duygularının kendileri ve başkaları üzerindeki etkisinden haberdar olurlar. Olumlu ve olumsuz duygularını fark etmeleri onlara neyi sevip sevmediklerini öğretir. Duygularını ve duygusal durumlarını fark eden çocuklar ihtiyaçlarını nasıl karşılayacaklarına daha kolay karar verirler.

Bu oturumda çocuklara duygular hakkında bilgi vermek ve yeni duygu sözcükleri öğretmek önemlidir. Bazen çocuklar hissettikleri duyguyu tanımlayacak kelime dağarcığına sahip olmayabilir. Farklı duygular hakkında onlara bilgi sağlayın. Çocuklar kendi duygularını fark edip ayırt ettikleri zaman başkalarının duygularını da daha iyi anlamaya başlarlar.

Oturum Planı

1. Isınma > Vücudumuz ve Duygularımız
2. Etkinlik > Duygu Yüz İfadeleri

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Duygularını fark etmenin ve ifade etmenin önemine yönelik farkındalığının artması
2. Hareket etme becerisinin ve hareket repertuarının gelişmesi
3. İnce motor ile el-göz koordinasyon becerisinin gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Farklı duygu durumlarını tanıyabilmesi ve ifade edebilmesi
- 1.b. Farklı duygu durumlarının bedende nasıl ifade bulunduğunu tanımlayabilmesi ve bedeniyle/yüzüyle gösterebilmesi
- 2.a. Yönergeleri rahatlıkla takip edebilmesi, hareketler arasında geçiş yapabilmesi
- 2.b. Canlandırma yaparken vücudunu rahat kullanabilmesi
- 3.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi
- 3.b. Belirlenen sınırlar içinde çizme, kesme, boyama işlemlerini yapabilmesi

Süre: 70 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Duygu Yüz İfadeleri³: Açık renk kartonlar, beyaz ve siyah mutlaka dahil olmak üzere farklı renklerde el işi kâğıtları, makas, yapıştırıcı, sakız yapıştırıcı

Oturum Etkinlikleri

Isınma | *Vücutumuz ve Duygularımız*

Süre: 15 dakika

Amaç: Bu ısınma etkinliğinin amacı çocukların duyguların nasıl ifade edildiğini ve duygular ile bedenleri arasındaki ilişkiyi düşünmelerini sağlamaktır.

3. Duygu Kartları yapmak için farklı alternatiflere bakmak isteyen kolaylaştırıcılar, 'Bin Bir Surat Projesi' bağlantısına bakabilir: <http://www.arabuloku.com/bin-bir-surat-projesi.html> Ancak burada tarif edilen malzemeler içinde toplu iğne gibi çocuklar için risk yaratacak malzemeler olduğundan, uygulama açısından başka bir alternatif bulunması tavsiye edilir.

Açıklama: Bugünkü çalışmamıza biraz hareket ederek başlayacağız.

Hangi duygularımız var, aklınıza gelenleri söyleyebilir misiniz? (*Çocuklardan cevaplar alındıktan sonra*) Peki, duygularımızı başkalarına nasıl gösteririz? (*Çocuklardan cevaplar alındıktan sonra*) İşte, bugün duygularımızı vücudumuzla, beden dilimizi kullanarak nasıl ifade edebileceğimize bakacağız. Şimdi bir daire oluşturalım ve yürümeye başlayalım. Yürürken ben size bir duygu söyleyeceğim ve siz de ses kullanmadan, sadece vücudunuzla söylediğim duyguyu gösterecek şekilde hareket etmeye başlayacaksınız. Mesela ben 'mutlu' diyeceğim, siz mutlu deyince nasıl ifade etmek istiyorsanız o hareketi yapacaksınız (*Kolaylaştırıcı burada örnek olsun diye mutlu dedikten sonra gülümseyerek kollarını açar ve havaya zıplar*). Çalışma boyunca hiç konuşmayacağız, sadece hareketleri yapacağız. Ben her elimi çırpıtımda yeni bir duygu söyleyeceğim ve siz de ona uygun olduğunu düşündüğünüz hareketi yapacaksınız. Hazırsanız başlayalım.

Isınma etkinliği sırasında söylenecek duygular **Kızgın / Sevinçli / Üzgün / Korkmuş / Şaşkın / Öfkeli / Mutlu**

Toparlama ve Değerlendirme: Isınma egzersizi bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

Hayatımızda hissettiğimiz duyguların çoğunu canlandırdık burada birlikte. Duygulara hareket bulmak zor muydu? En çok hangi duyguyu canlandırırken zorlandınız? Peki, hangi duyguyu canlandırmak hoşunuza gitti?

Kolaylaştırıcı için Not

Isınma egzersizi sırasında çocukların rahat hareket edebilecekleri ve birbirlerine zarar vermeyecekleri bir ortam oluşturulması önemlidir. Kolaylaştırıcı, egzersiz sırasında başka duyguları da ekleyebilir.

Etkinlik | Duygu Yüz İfadeleri

Süre: 45 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı, çocukların duyguları yansıtan yüz ifadelerini somut olarak yaparak duyguların ifade edilme biçimleriyle ilgili farkındalıklarını arttırmaktır.

Açıklama: Isınma çalışması sırasında bazı duyguları vücudumuzla nasıl ifade edebileceğimiz üzerine çalıştık. Şimdi de hissettiğimiz duyguları yüzümüzle nasıl ifade ediyoruz diye bakacağız. *(Kolaylaştırıcı tahtaya ya da kâğıda, herkesin görebileceği bir şekilde mutlu bir yüz ifadesi çizer)* Bu çizdiğim hangi duygumuz? *(Çocuklardan cevap alındıktan sonra üzgün yüz ifadesi çizilir)* Peki bu hangi duygumuz? *(Çocuklardan cevap alındıktan sonra)* Hangi zamanlarda mutlu ve hangi zamanlarda üzgün oluruz? *(Çocuklardan cevap alındıktan sonra)*. Demek ki duygularımızı sözle söylemesek bile yüz ifadelerimizden de anlayabiliyoruz. O halde şimdi hep birlikte duygu kartları yapacağız. Size kullanacağınız malzemeleri dağıtacağım ve yaparken yardımcı olacağım. İlk olarak elinizdeki kartonlara büyük bir yuvarlak, kalp ya da kare çizin. Sonra beyaz el işi kâğıdından göz büyüklüğünde iki tane yuvarlak kesin ve yine siyah el işi kâğıdından daha küçük iki tane yuvarlak kesin. Kestiğiniz siyah yuvarlakları beyaz yuvarlaklar üzerine yapıştırın, bunu da elinizde keserek hazırlamış olduğunuz kartona yapıştırın. Böylelikle duygu kartlarımızın gözlerini yapmış olduk. Şimdi dudaklar ve kaşlar kaldı, onları yapmadan önce hangi duygu kartını yapmak istediğinize karar verin; kızgınlık mı, üzüntü mü, mutluluk mu? Ben size örnek bir resim göstereceğim *(Örnek duygu yüz ifadeleri için EK – DUYGU YÜZ İFADELERİ bölümüne bakılabilir)*. İsteddiğiniz duygu ifadesine göre elinizdeki el işi kâğıtlarını kullanarak dudak ve kaşları kartınıza yapabilirsiniz. Örneğin, ben kızgın duygu kartı yapmak istersem size gösterdiğim resimdeki gibi kaşlarını çatık yapmak için kestiğim kaşları gözlerinin üzerine çapraz bir şekilde yapıştırmam gerekiyor. Dudaklarını da aşağı doğru olacak şekilde kesip yapıştırmam gerekiyor.

(Bütün çocuklar duygu kartlarını hazırlamayı bitirdikten sonra) Hepiniz çok güzel hazırladınız duygu kartlarını, elinize sağlık. Şimdi hazırladığınız duygu kartlarını farklı alanlara yapıştıralım. Benzer duygu kartlarını yan yana yapıştırabiliriz. Ben size bazı durumlar okuyacağım, okuduğum durum size hangi duyguyu hissettiriyorsa o duygu kartının olduğu yere gitmenizi istiyorum.

- Bisiklete bindiğim zaman
- Bana top alındığı zaman
- Annem bana kızdığı zaman
- Arkadaşlarımla oynadığım zaman
- Arkadaşlarımla kavga ettiğim zaman
- Kitap okuduğum zaman
- Bu gruba geldiğim zaman
- Halay çektiğim zaman
- Kardeşimle kavga ettiğim zaman
- En sevdiğim yemeği yediğim zaman
- Arkadaşlarım benimle alay ettiği zaman

Hepinize çok teşekkür ederim, çok güzel bir çalışma oldu.

Toparlama ve Değerlendirme: Etkinlik bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Duygu kartlarını hazırlamak zor muydu? En çok hangi duygu kartını sevdiniz?

Duygularımız içimizde olanları dışarı yansıtır, duygularımızı anlarsak kendimizi de anlamış oluruz. İyi, kötü ya da doğru, yanlış duygu yoktur. Bu duyguların hepsi bize aittir, bizim arkadaşımızdır. Çünkü içimizde ne olup bittiğini bize söylerler. Her birinin ayrı görevi vardır. Heyecan, mutluluk, neşe, sevinç gibi duygular kadar keder, üzüntü, korku, kızgınlık, öfke, kıskançlık gibi duygular da önemli duygulardır ve her duygunun bir amacı vardır. Mesela yaptığımız herhangi bir şeyden keyif aldığımızda mutluluk ortaya çıkar. Takdir edildiğimizde, güvende hissettiğimizde, gurur duyduğumuzda kendimizi çok iyi hissederiz. Kaygı, korku, öfke, üzüntü gibi duyguları ne sıklıkta, nerelerde ve hangi zamanlarda yaşadığımızı dikkat etmeli ve farkında olmalıyız. Çünkü bu duygular o anki halimiz hakkında bize çok önemli şeyler söylerler.

Kolaylaştırıcı için Not

Hem ısınma egzersizinde hem de ana etkinlikte ihtiyaç durumuna göre kolaylaştırıcı farklı duyguları da ekleyebilir. Benzer şekilde duygu kartları hazırlandıktan sonra, ihtiyaca göre, durum cümlelerine farklı duyguları ortaya çıkartacak cümleler eklenebilir.

Ek – Duygu Yüz İfadeleri

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturumda çocukların duygularını fark etmeleri ve duygularının doğal olduğunu öğrenmeleri amaçlanmaktadır. Müzik ve oyun yoluyla çocukların duygularına yönelik farkındalığının geliştirilmesi, aynı zamanda duygularını ifade etme becerilerinin gelişmesine de katkıda bulunacaktır. Çocuğun yaşantılarını sembollerle yansıtması onda 'ben' olma duygusunu geliştirecektir.

Isınma bölümünde bu oturum için bir şarkı hazırlanmıştır. Şarkı duyguların arkadaş olduğunu anlatır. Duyguların insanlara ne istedikleri ve neye ihtiyaç duydukları konusunda yardım ettiğini söyler. Duygularımı Tanıyorum etkinliğinde de bu şarkıdaki sözleri somut hale getirecek bir çalışma gerçekleştirilir. Çocuklar el yapımı duygular ile yaratıcı bir şekilde duygularının neden en iyi arkadaşları olduğunu fark ederler.

Oturum Planı

1. Isınma > Duygularım Benim Arkadaşım
2. Etkinlik > Duygularımı Tanıyorum

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Duygularını fark etmenin ve ifade etmenin önemine yönelik farkındalığının artması
2. İnce motor ile el-göz koordinasyon becerisinin gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Farklı duygu durumlarını tanıyabilmesi ve ifade edebilmesi
- 1.b. Farklı duygu durumlarının yüzde nasıl ifade bulunduğunu tanımlayabilmesi ve gösterebilmesi

2.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi

2.b. Belirlenen sınırlar içinde çizme, kesme, boyama işlemlerini yapabilmesi

Süre: 80 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Duygularım Benim Arkadaşım: Şarkı sözlerinin çocuklara verilmek üzere çıktısı (iki çocuğa bir çıktı olacak şekilde de alınabilir), ses sistemi ya da hoparlör

Duygularımı Tanıyorum: Her çocuk için bir set 'Duygu İfade Yüz Kartları', her çocuk için dörder tane 'Boş Yüz Kartları', boya kalemleri, kalem

Oturum Etkinlikleri

Isınma | *Duygularım Benim Arkadaşım*

Süre: 20 dakika

Amaç: Bu ısınma çalışmasının amacı bu oturum için hazırlanmış şarkı eşliğinde çocukların kendi duygularına ve duyguların işlevine dair farkındalıklarının artırılmasıdır.

Açıklama: Duygular ihtiyaçların işaretidir. Onarı fark etmeliyiz. Onarı söylediklerine kulak vermeliyiz. Duygular bizi harekete geçirir, yönlendirir, bizi tehlikelerden korur ve karar vermemize yardımcı olur. Duygular bizim en iyi arkadaşımızdır. Bugünkü etkinliğimize başlarken de duygularla ilgili bir şarkı dinleyeceğiz (*Şarkının sözlerine EK – ŞARKI SÖZLERİ bölümünden ulaşılabilir; dinlemek için [bu linke tıklayabilirsiniz](#)*). Ben size şarkı sözlerini vereceğim, önce birlikte bir kere dinleyeceğiz daha sonra da ikinci kere dinleyip hep birlikte söyleyeceğiz.

Toparlama ve Değerlendirme: Çocuklarla şarkıyı en az iki kere söyledikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Şarkıyı sevdiniz mi? Sizce bu şarkı bize ne anlatmak istiyor? (*Çocuklardan cevaplar aldıktan sonra*) Neşe, kızgınlık, korku, sevgi, hepimizin yaşadığı duygulardan bazıları. Bu şarkıda da neşe, kızgınlık, korku ve sevgi duygularımızı nasıl fark ettiğimiz anlatılıyor. Neşeli olduğunda şarkıdaki kişinin yüreği pır pır oluyor, yıldızları daha parlak görüyor ve kendini bulutların üstünde gibi hissediyor. Şarkıdaki kişi kızınca nasıl oluyor? Öfkesini yenemiyor, yüzünü asıyor ve kendini fırtınaların içinde buluyor. Peki, korkunca? Gözlerini yumuyor, titriyor ve kendini karanlıkta gibi hissediyor. Son olarak da içi sevgi dolunca şarkıdaki kişi kendini denizlerde gibi hissediyor, sevgisini herkesle paylaşıyor. Demek ki duygularımız ortaya çıktığında aklımız ve vücudumuz birbirinden farklı tepkiler veriyor. Duygularımız aynı zamanda bizi koruyor.

0 Kolaylaştırıcı için Not

0 Çocuklara şarkı sözlerini verdikten ve bir kere dinledikten sonra ikinci kere birlikte söylemek için teşvik etmek önemlidir. Çocuklar hemen şarkı sözlerini söyleyemeyebilirler, o zaman şarkıyı üçüncü, dördüncü kere dinlemek iyi olacaktır.

Bu ısınma egzersizini çocuklar için daha canlı ve cazip hale getirmek için şu yöntemler kullanılabilir:

» Kolaylaştırıcılar daha öncesinde şarkı için, şarkının sözleriyle uyumlu hareketler hazırlayıp çocuklarla bu hareketler çalışıldıktan sonra şarkı hareketler eşliğinde söylenebilir.

» Şarkının kendi müziği dışında özellikle çocukların dinlediği müzik tarzlarında (pop, rap gibi) müzikler ya da ritimler eşliğinde sözler getirilerek şarkı için çeşitlemeler yapılabilir. Örneğin çocuklar kendileri elleriyle ve vücutlarıyla rap ritimleri yaparak sözleri söyleyebilir ya da sözsüz müziklerin üzerine sözler söylenebilir.

Ek – Şarkı Sözleri

Duygularım Benim Arkadaşım

*Duygularım benim arkadaşım
Her zaman hissederim onları
Duygularım benim arkadaşım
Fısıldar içimde olanları*

*Duygularım beni bırakmıyor
İçim içime hiç sığmıyor
(İki kere söylenecek)*

*Neşe doldururlar içimi
Pır pır çarptırır yüregimi
Yıldızlar parlatırlar
Bulutlarda bulurum kendimi*

*Duygularım beni bırakmıyor
İçim içime hiç sığmıyor
(İki kere söylenecek)*

*Kızdırırlar bazen beni
Yenemem çoğu zaman öfkemi
Asarım herkese yüzümü
Fırtınada bulurum kendimi*

*Duygularım beni bırakmıyor
İçim içime hiç sığmıyor
(İki kere söylenecek)*

*Korkuturlar bazen beni
Titretirler her yerimi
Yumarım o zaman gözlerimi
Karanlıkta bulurum kendimi*

*Duygularım beni bırakmıyor
İçim içime hiç sığmıyor
(İki kere söylenecek)*

*Sevgi doldururlar içimi
Paylaşıyorum herkesle kalbimi
Alır götürürler beni
Denizlerde bulurum kendimi*

*Duygularım beni bırakmıyor
İçim içime sığmıyor
(İki kere söylenecek)*

Etkinlik | *Duygularımı Tanıyorum*

Süre: 50 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı çocukların duyguları yansıtan yüz ifadelerini somut olarak yaparak duyguların ifade edilme biçimleriyle ilgili farkındalıklarını arttırmaktır.

Açıklama: Birlikte söylediğimiz şarkıda birbirinden farklı duygulardan bahsettik ve bu duyguları hissettiğimizde neler yaşadığımızı gördük. Şimdi ben size bazı yüz ifadelerinin olduğu kartlar dağıtacağım, sonra da size bazı duyguların isimlerini söyleyeceğim (*Çocuklara dağıtılacak yüz ifade kartlarına EK – YÜZ İFADE KARTLARI* bölümünden ulaşılabilir). Siz de benim söylediğim duyguya uyan yüz ifadesini bulacaksınız ve sonra onu istediğiniz renge boyayacaksınız. Anlaşıldı değil mi? O halde başlayalım.

Sırasıyla adı geçecek olan duygu isimleri: Kızgınlık / Korku / Mutluluk / Şaşkınlık / Sevmek / Üzölmek / Mutsuzluk

(*Bütün çocuklar ellerindeki tüm yüz ifade kartlarını boyadıktan sonra*) Şimdi de sizlere dörder tane boş yüz kartı dağıtacağım (*Çocuklara dağıtılacak boş yüz kartlarına EK – BOŞ YÜZ KARTI* bölümünden ulaşılabilir). Bu sefer sizden; mutlu olduğunuzda, sevdiğiniz birini gördüğünüzde, korktuğunuzda ve kızdığınızda sizin yüz ifadeleriniz nasıl oluyor onu bu boş yüz kartlarına çizmenizi istiyorum. Hazırsanız başlayalım.

Toparlama ve Değerlendirme: Etkinlik bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

Duyguların isimleri ile kartları eşleştirmek zor muydu? Peki, kendi yüz ifadelerinizi çizmek zor muydu? En çok hangisini yapmayı sevdiniz?

Hatırlıyorsanız geçen buluşmamızda da duygularımızdan konuşmuştuk, o zaman tekrar edelim. Duygularımız içimizde olanları dışarı yansıtır, duygularımızı anlarsak kendimizi de anlamış oluruz. İyi, kötü ya da doğru, yanlış duygu yoktur. Bu duyguların hepsi bize aittir, bizim arkadaşımızdır. Çünkü içimizde ne olup bittiğini bize söylerler. Her birinin ayrı görevi vardır. Heyecan, mutluluk, neşe, sevinç gibi duygular kadar keder, üzüntü, korku, kızgınlık, öfke, kıskançlık gibi duygular da önemli duygulardır ve her duygunun bir amacı vardır. Mesela yaptığımız herhangi bir şeyden keyif aldığımızda mutluluk ortaya çıkar. Takdir edildiğimizde, güvende hissettiğimizde, gurur duyduğumuzda kendimizi çok iyi hissederiz. Kaygı, korku, öfke, üzüntü gibi duyguları ne sıklıkta, nerelerde ve hangi zamanlarda yaşadığımızı dikkat etmeli ve farkında olmalıyız. Çünkü bu duygular o anki halimiz hakkında bize çok önemli şeyler söylerler.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Kolaylaştırıcı, ihtiyaç durumuna göre farklı duyguları da çalışmaya ekleyebilir. Üst üste iki etkinlik de birbirine benzer görünse de duyguların üzerine yoğun olarak çalışmak çocukların duygularını tanıması ve ifade becerisini geliştirmesi açısından önemlidir.

Ek – Yüz İfade Kartları

Kızgın

Korkmuş

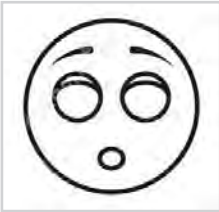
Mutlu

Mutsuz

Şaşkın

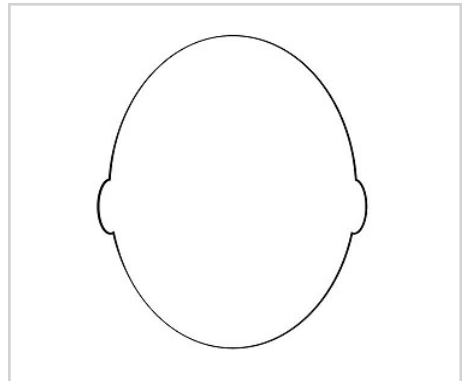
Sevgi Dolu

Üzgün

Ek – Boş Yüz Kartı

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturumda çocukların duygularını ifade etmenin önemini fark etmeleri ve bunu kırıcı olmadan, kendisi gibi olarak yapmayı öğrenmeleri amaçlanmıştır. Bu amaçla ısınma etkinliği için hazırlanan 'Saklama Duygularını' şarkısında duygularını ifade etmenin önemine dikkat çekilmiştir. 'Canavar, Kuzu ve Ben' etkinliğinde duygularını ifade etmenin etkili ve etkili olmayan yollarından söz edilmiştir.

Oturum Planı

1. Isınma > Saklama Duygularını
2. Etkinlik > Canavar, Kuzu ve Ben

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Duygularını ifade etmenin önemine yönelik farkındalığının artması
2. İnce motor ile el-göz koordinasyon becerisinin gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Duygularını ifade etme yollarını tanımlayabilmesi
- 1.b. Duygularını ifade etme yollarını grup içinde paylaşabilmesi
- 2.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi
- 2.b. Belirlenen sınırlar içerisinde çizme, kesme, boyama işlemlerini yapabilmesi

Süre: 90 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Saklama Duygularını: Şarkı sözlerinin her çocuk için alınmış çıktısı

Canavar, Kuzu ve Ben: Plastik tabak, pamuk, siyah karton, plastik göz (ya da karton ile de yapılabilir), karton rulolar (tuvalet kâğıdı ya da kağıt havlu ruloları olabilir), yağlı boyalar, renkli el işi kağıtları, yapıştırıcı, boya kalemleri, çocuk sayısı kadar insan figürü çıktısı

Oturum Etkinlikleri

Isınma | Saklama Duygularını

Süre: 20 dakika

Amaç: Bu ısınma çalışmasının amacı, bu oturum için hazırlanmış şarkı eşliğinde çocukların hissettikleri duygularını ifade etmelerine yönelik farkındalıklarının artırılmasıdır.

Açıklama: Bugün etkinliğimize başlarken bir şarkı dinleyeceğiz (Şarkının sözlerine EK – ŞARKI SÖZLERİ bölümünden ulaşabilir, şarkıyı dinlemek için [bu linke tıklayabilirsiniz](#)). Ben size şarkı sözlerini vereceğim, önce birlikte bir kere dinleyeceğiz daha sonra da ikinci kere dinleyip hep birlikte söyleyeceğiz.

Toparlama ve Değerlendirme: Çocuklarla şarkıyı en az iki kere söyledikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

Şarkıyı sevdiniz mi? Sizce bu şarkı bize ne anlatmak istiyor? Yaşadığımız olaylar karşısında çeşitli duygular hissederiz, bazen mutlu oluruz, bazen üzülürüz, bazen kızgın hissederiz. Bazı duygularımızı kolaylıkla paylaşabiliriz, mesela mutluluk

gibi ama bazen de duygularımızı ortaya çıkaramayız, mesela kızgınlık gibi. Ancak duygularımızı, özellikle de olumsuz duygularımızı ifade edemediğimizde şarkıda söylediği gibi duygular içimizde zıp zıp zıplarlar, hop hop oynarlar ve ifade edip rahatlamadığımız için bizi rahatsız ederler.

0 Kolaylaştırıcı için Not

Çocuklara şarkı sözlerini verdikten ve bir kere dinledikten sonra ikinci kere birlikte söylemek için teşvik etmek önemlidir. Çocuklar hemen şarkı sözlerini söyleyemeyebilirler, o zaman şarkıyı üçüncü, dördüncü kere dinlemek iyi olacaktır.

Bu ısınma egzersizini çocuklar için daha canlı ve cazip hale getirmek için şu yöntemler kullanılabilir:

» Kolaylaştırıcılar daha öncesinde şarkı için, şarkının sözleriyle uyumlu hareketler hazırlayıp çocuklarla bu hareketler çalışıldıktan sonra şarkı hareketler eşliğinde söylenebilir.

» Şarkının kendi müziği dışında özellikle çocukların dinlediği müzik tarzlarında (pop, rap gibi) müzikler ya da ritimler eşliğinde sözler getirilerek şarkı için çeşitlendirmeler yapılabilir. Örneğin çocuklar kendileri elleriyle ve vücutlarıyla rap ritimleri yaparak sözleri söyleyebilir ya da sözsüz müziklerin üzerine sözler söylenebilir.

Ek – Şarkı Sözleri

Saklama Duygularını

*İçine atma onları
Seslerini duymalı
Onlarla yaşamalı
Bastırırsak onları
İçimizde büyürler
Birileriyle konuşmak
Rahatlamak isterler
Bastırırsak onları*

*İçimizde büyürler
Birileriyle konuşup
Rahatlamak isterler
Zıp zıp zıplarlar
Hop-hop oynarlar
Aklımıza takılıp
Fıkır fıkır kaynarlar*

Etkinlik | Canavar, Kuzu ve Ben

Süre: 60 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı, çocukların duygularını tanımlayabilmeleri ve nasıl ifade edebilecekleri üzerine düşüncelerini teşvik etmektir.

Açıklama: Bugün birlikte yapacağımız çalışmada duygularımızı en iyi şekilde nasıl anlatabileceğimizi konuşacağız. Şarkı söylerken konuştuğumuz gibi her bir duygu bizde farklı bir etki bırakır. Mesela, bazı duygular içimizi balon gibi şişirir, bazı duygular içimize bir taş oturmış gibi hissettirir, diyelim ki korktuğumuzda kalbimiz hızlı hızlı atar, mutlu olduğumuzda kocaman gülümseriz. Duygularımızı ifade etmek çok önemlidir çünkü bu bizi rahatlatır. Duygularımızı ifade etmenin birçok yolu vardır. Peki, nasıl ifade edeceğiz? Bu soruları konuşacağız ama önce birlikte bir canavar bir de kuzu yapacağız. Ben size yaparken yardımcı olacağım.

Önce canavar ile başlayalım (*Canavar yapımı için örnek bir resim [EK – CANAVAR RESMİ](#) bölümünde bulunabilir*). Elimizde tuvalet kâğıdı ruloları var, önünüzdeki boyalardan istediğiniz renkte bu ruloları boyayalım, birden fazla renk kullanabilirsiniz. Şimdi de canavarlara yüz çizelim, canavarlarınız tek ya da üç gözlü, büyük ve sivri dişli, kocaman ya da küçücük ağızlı olabilir. Herkes kendi istediği ürkütücü canavarını yapabilir ve istediğiniz malzemeleri kullanabilir. Herkes canavarlarını yapmayı bitirdi mi?

O halde kuzuları yapmaya başlayabiliriz. Elinizdeki siyah kartonlara size gösterdiğim şekilleri çizip kesebilirsiniz (*Kuzu yapımı için örnek bir resim [EK – KUZU RESMİ](#) bölümünde bulunabilir*). Plastik tabağın arkasını çevirerek ortadaki pamuklardan alıp tabağın bütün üstünü kaplayacak şekilde yapıştırın. Siyah kartondan kestiğiniz ayak parçalarını pamuk yapıştırdığınız yüzeyin altına, kuyruğunu bir ucuna ve kafasını da diğer ucuna yapıştırın. Son olarak gözlerini ve ağızını da yapıştırın ve artık kuzunuz hazır.

Şimdi tekrar daire olalım ve canavarlarımızı ve kuzularımızı önümüze koyalım. Önce herkes canavarlarını eline alsın. Canavar, duygularını ifade ederken çevresindekileri kırıyor ve üzüyor, o halde canavar duygularını nasıl ve

hangi davranışlarla ifade ediyor olabilir? (Çocukların fikirleri alındıktan sonra onların söyledikleri ile birlikte ve eğer söylememişlerse kolaylaştırıcıların da eklemesiyle birlikte) Canavarlar duygularını ifade ederken:

- Hep kendi duygularını ve isteklerini düşünür.
- Bir şeyler söylerken etrafındakilere bağıırır.
- Her an sinirlenmeye hazırdır.
- Kurallara uymaz.
- Hep kendisinin haklı olduğunu düşünür.
- Arkadaşlarıyla ya da başka insanlarla dalga geçer.
- Konuşmak yerine kavga etmeyi tercih eder.
- Her durumda başkalarını suçlar.

Örneğin etrafınızda duygularını canavar gibi ifade eden arkadaşlarınız var mı? Hangi davranışları yapıyorlar. Bu şekilde davranan kişilerle arkadaşlık kurmak ister misiniz? (Çocukların yorum yapması için biraz zaman tanınır)

Şimdi de kuzularımızı elimize alalım. Kuzular ise duygularını ifade etmekten korkuyor ve kaçıyor, içinde tutuyor, o halde kuzu duygularını nasıl ve hangi davranışlarla ifade ediyor olabilir? (Çocukların fikirleri alındıktan sonra onların söyledikleri ile birlikte ve eğer söylememişlerse kolaylaştırıcıların da eklemesiyle birlikte) Kuzular duygularını ifade ederken:

- Ses tonu kısıktır.
- Göz göze gelmekten kaçınır.
- İsteklerini açıkça söyleyemez.
- Kendisini değersiz ve önemsiz görür.
- Hayır demek istese bile diyemez.
- Duygularını ifade edemez.
- Kendini ve haklarını savunamaz.

Peki, etrafınızda duygularını kuzu gibi ifade eden arkadaşlarınız var mı? Hangi davranışları yapıyorlar. Bu şekilde davranan kişilerle nasıl iletişim kurabilirsiniz? (Çocukların yorum yapması için biraz zaman tanınır)

Toparlama ve Değerlendirme: Çocukların tüm yorumlarını dinledikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapıldıktan sonra duyguları ifade etmeye yönelik son bir çalışma ile oturum sonlandırılabilir.

“ Duygularımızı nasıl ifade ettiğimiz çok önemlidir. Duygularımızı, isteklerimizi ve ihtiyaçlarımızı ne canavar gibi ne de kuzu gibi ifade etmeliyiz. Peki, nasıl ifade edebiliriz? Şimdi size bir kâğıt dağıtacağım *(Bu etkinlik için kullanılacak olan konuşma balonlu insan figürü EK – İNSAN FIGÜRÜ bölümünde bulunabilir)* Buradaki insan şekli kendimiz ve yanında da baloncuklar var. Bu baloncuklara duygularımızı ifade ederken nasıl davranmalıyız, neler yapmalıyız onları yazalım/çizelim. Bunları yazarken/çizerken de canavar ve kuzuyu unutmayalım.

(Çocuklar kâğıtlarla çalışmalarını bitirdikten sonra yazdıkları/çizdikleri şeyleri büyük gruplarla paylaşmaları istenir ve değerlendirme kısmına devam edilir)

Duygularımızı ifade ederken:

- » Duygularımızı ve isteklerimizi açık ve net bir şekilde ifade etmeliyiz.
- » Kimseyi kırarak, üzecek cümleler kurmamalıyız.
- » Hep kendimizi düşünmemeliyiz.
- » Arkadaşlarımızı ya da diğerlerini suçlayıcı ifadeler kullanmamalıyız, mesela “sen beni kızdırdın” yerine “ben sana kızgınım” demeliyiz. Çünkü bu bizim duygumuz.
- » Başkalarıyla alay etmemeliyiz.
- » Kimsenin hakkını çiğnememeliyiz.
- » Eğer istemiyorsak “Hayır” diyebilmeliyiz.
- » Düşüncelerimizin, duygularımızın ve söylediklerimizin önemli ve değerli olduğunu unutmamalıyız.

Bugün duygularımızı nasıl ifade edeceğimizi konuştuk. Duygularımızı ifade ederken ne canavar gibi kırıcı, üzücü olmak ne de kuzu gibi sessiz olmak uygun değildir. Kendimiz gibi olup duygularımızı açık ve dürüst bir şekilde kimseyi kırmadan ifade etmeliyiz. Duygularımızı, düşüncelerimizi, isteklerimizi, itirazlarımızı ve şikâyetlerimizi çevremizdekilerle konuşarak ifade edebiliriz. Konuşmak günlük yaşamda kullandığımız en etkili iletişim yollarından biridir. Bu nedenle çevremizdekilerle doğru iletişim kurmamız ve kendimizi doğru ifade edebilmemiz çok önemlidir.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Bu etkinlikte çocuklarla birlikte canavar ve kuzu figürlerini yapmadan önce kolaylaştırıcı etkinlik öncesi bir kere yapmayı denemelidir ve böylelikle etkinlik sırasında çocuklarla birlikte yaparken nasıl yapılacağı konusunda onları daha rahat yönlendirebilir. Çocukların el becerileri ve hızı dikkate alınarak kolaylaştırıcı çocukların çizme ve kesme işlemlerine yardımcı olabileceği gibi canavar ve kuzu yapımları için gerekli çizimleri önceden yaparak etkinliğe getirebilir ve çocukların yalnızca kesme ve yapıştırma işlemlerini yapması sağlanabilir.

Ek – Canavar Resmi

Ek – Kuzu Resmi

Ek – İnsan Figürü

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bu bölümde tüm çocukları, bir kelimeyle bile olsa fikir ve duygularını söylemelerini için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturumda çocuklarla kızgınlık duygusu ve kızgınlık duygusunun ifadesi üzerine çalışılacaktır. Kızgınlık her çocuk tarafından yaşanan olağan bir duygudur, her çocuk farklı sıklıkta ve farklı şekilde yaşar. Ancak kızgınlık duygusunu tanımayı ve bu duyguyla nasıl baş edeceğini öğrenemeyen bir çocuk için kızgınlık kendine ve diğerlerine zarar verici bir davranış haline gelebilir.

Oturumun içinde köpük balon ile yapılan ısınma etkinliği çocuklara duygularını yönetebileceklerini fark ettirmeyi amaçlarken, 'Kızgın Top' hikâyesi kızgınlığın gösterilemediği ve uygun şekilde baş edilemediği durumlarda neler olacağını fark ettirmeyi amaçlamaktadır. "Kızgın Top" hikâyesi bu oturum için yazılmıştır.

Oturum Planı

1. Isınma > Köpük Balon
2. Etkinlik > Kızgın Top

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Kızgınlık duygusuna dair farkındalığının artması
2. Kızgınlık duygusunun ifade edilmesinin önemine ve ifade biçimlerine yönelik farkındalığının artması

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Nelerin kendisini kızdırdığını tanımlayabilmesi
- 1.b. Kızgın olduğunda kendisinde ne gibi değişimler olduğunu adlandırabilmesi

- 2.a. Kızgın olduğunda bunu nasıl ifade ettiğini tanımlayabilmesi
- 2.b. Kızgınlık duygusunun uygun ifade biçimlerini fark edebilmesi

Süre: 80 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Köpük Balon: Köpük balon oyuncacı (örnek için EK – KÖPÜK BALON kısmına bakabilirsiniz)

Kızgın Top: A4 kâğıt, boya kalemleri

Oturum Etkinlikleri

Isınma | Köpük Baloncuk

Süre: 10 dakika

Amaç: Bu ısınma etkinliğinin amacı çocukların duygu ve davranışlarını kontrol edebileceklerine dair bir farkındalık kazandırmaktır.

Açıklama: Bugün çalışmamıza yine bir ısınma ile başlayacağız. Elimde üflendiğinde köpükten baloncukların çıktığı bir oyuncak var. Şimdi ben bunu üfleyerek bir sürü baloncuklar çıkaracağım ve siz de o baloncukları yakalamaya çalışacaksınız. *(Bir süre köpük baloncuk üfleme ve çocukların köpükleri patlatması oyununu yaptıktan sonra)* Peki, şimdi biraz dinlenelim, eğlendiniz mi? Şimdi ben yine üfleyerek köpük baloncuklar yapacağım. Ancak bu sefer bir şartım var, ben baloncuk yapacağım ama siz görmezlikten geleceksiniz, hiç ilgilenmeyeceksiniz, patlatmaya çalışmayacaksınız hatta baloncuklar üstünüze gelse bile tamamen yokmuş gibi davranacaksınız. Hazırsanız başlıyorum. *(Bir süre de bu oyunu yaptıktan sonra ısınma egzersizi bitirilebilir)*

Toparlama ve Değerlendirme: Isınma egzersizi bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Ben ikinci kez baloncuklar yaptığımda ve size hiçbir şey yapmayın dediğimde ne hissettiniz? Köpükleri patlatmak istediniz mi? Kendinizi nasıl durdurdunuz ya da neden durduramadınız? Yerinizde oturmak zor muydu? Heyecanınızı nasıl durdurdunuz? (Çocuklarla sorular üzerinden değerlendirme yaptıktan sonra) Bazen yaşadığımız olaylar bizi çok heyecanlandırabilir ya da kızdırabilir, o zamanlarda hemen tepki vermek isteriz, mesela bir arkadaşımız bizi kızdırdığında hemen gidip ona bağırarak ya da vurmaya isteyebiliriz. Fakat böyle yaparsak arkadaşımıza zarar vermiş oluruz. O halde bazı durumlarda hemen tepki vermeden önce kendimizi durdurup sakinleşmeyi bekleyebiliriz, aynı baloncuklar havada uçarken kendimizi durdurup bekleyebildiğimiz gibi.

Kolaylaştırıcı İçin Not

○ Köpük baloncuk oyununu yapmak için etrafta çok eşyanın olmadığı ve rahat hareket edilebilecek bir alan yaratmak önemlidir.

Ek – Köpük Balon

Etkinlik | Kızgın Top

Süre: 60 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı çocukların kızgınlık duygularını fark etmeleri ve bunu ifade etmelerinin önemi üzerine düşünmelerini ve tartışmalarını sağlamaktır.

Açıklama: Şimdi size bir hikâye okuyacağım (*Bu bölümde okunacak olan 'Kızgın Top' hikâyesine EK – KIZGIN TOP HİKÂYESİ bölümünden ulaşılabilir*). Hikâyeyi dikkatle dinlemenizi istiyorum çünkü hikâye bitince hep birlikte üzerine konuşacağız (*Hikâye okunur ve aşağıdaki sorular eşliğinde hikâye üzerine konuşulur*)

Hikâyeyi sevdiniz mi? Sizce bu hikâye bize ne anlatmak istiyor? Sizce top neden büyüdü büyüdü ve sonunda patladı? Sizce Ali neden kızgınlığını gösteremedi? Siz Ali'nin yerinde olsaydınız ne yapardınız? (*Her soru üzerine çocukların cevap vermesi için bir müddet durulur*)

Hikâyemizi okuduk ve Ali'yi nelerin kızdırdığını konuştuk. Şimdi size kâğıtlar ve boya kalemleri dağıtacağım ve sizden kâğıda kocaman bir kızgın top çizmenizi isteyeceğim. Kızgın topu çizdikten sonra bu topun içine sizi kızdıran şeyleri yazmanızı/çizmenizi isteyeceğim. (*Çocuklara fikir vermesi açısından birkaç örnek verilebilir*) Örneğin; Bana birisi hayır dediği zaman, haksızlığa uğradığım zaman, arkadaşım bana vurduğu zaman, annem bana izin vermediği zaman, dışlandığım zaman, yapmak istediğimi yapamadığım zaman, benimle ilgilenilmediği zaman, birisi beni eleştirdiği zaman, benimle alay edildiği zaman kızabilirim. Sizi kızdıran şeyler neler? (*Çocuklar yazma/çizme işlerini bitirdikten sonra*) Şimdi tekrar daire olalım. Kızgın toplarının içine nelere kızdığını bizimle paylaşmak isteyen var mı? (*Kolaylaştırıcı burada çocukları paylaşmaya teşvik edebilir ancak paylaşmak istemeyen çocuk olursa paylaşmaya zorlamamalıdır*)

Toparlama ve Değerlendirme: Çalışma bittikten sonra çocuklardan yazdıkları/ çizdikleri kızgın top resimlerinin üzerine isimlerini yazmaları istenebilir çünkü bir sonraki oturumda bu yazılanlar/çizilenler üzerine tekrar durulacaktır. İsmi yazmak istemeyen çocuklar olursa onlar da kendilerinin hatırlayabileceği bir işaret koyabilir. Etkinliğin sonunda kızgınlık duygusuna da değinerek aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Sizi kızdıran şeyleri çok güzel anlatmışsınız, hepinizi kutluyorum. Kızgınlık doğal duygularımızdan birisidir, herkesin kızgınlık duygusu vardır. Yani kızgınlık yanlış ya da olmaması gereken bir duygu değildir. Fakat birisine kızdığımız zaman o kişiye vurmak, onunla kavga etmek, ona kötü söz söylemek, saldırmak yanlıştır. Demek ki yanlış olan kızgın olmamız değil, kızgın olduğumuzda zarar verici davranışlar yapmamızdır. Kızgın olduğumuzda sanki bir şey içimizden dışarı fırlamak ister gibi hissedebiliriz, sanki hikâyedeki gibi sürekli büyüyen ve zıplayan bir top var gibi olur. Kızgınlığımızı içimizde biriktirsek ve ifade etmezsek, kızgın topun büyüyüp kocaman olup patlaması gibi kızgınlığımız da içimizde kocaman olur, patlar ve hem kendimize hem de diğer insanlara zarar. Kızgınlığımızı kimseye zarar vermeden ifade etmenin yolları vardır, işte bir sonraki buluşmamızda bunu konuşacağız. Siz de bir sonraki buluşmamıza kadar düşünün bakalım, kendi kızgın toplarınızı büyüyüp patlamaması için bir şeye kızdığınızda başka ne yapabilirsiniz?

Kolaylaştırıcı İçin Not

Hikâyeyi okurken ses tonu, mimikler ve hareketler ile birlikte çocukların hikâyeyi zihinlerinde canlandırmalarını kolaylaştıracak bir anlatıcılık yönteminin kullanılması etkili ve faydalı olacaktır. Bir sonraki oturumda çocukların kızgın top resimleri içine yazdıkları/çizdikleri şeyler üzerine konuşulacağı için kolaylaştırıcı resimleri toplayıp bir sonraki oturum için saklayabilir.

Ek – Kızgın Top Hikâyesi

Ali'nin çok sevdiği küçük bir topu varmış. Üzerinde tek bir kırmızı beneği olan mor bir topmuş bu. Top küçükmüş ama çok sağlammış. Çok da iyi zıplıyormuş. Bir gün Ali'nin anlam veremediği bir şekilde arkadaşları onun topu ile alay etmeye başlamışlar, “Bu kadar küçük bir top görmedik, bu topa nasıl oyun oynanır ki? Mercimek kadar senin topun” demişler. Sonra da “Mercimek top mercimek top” diye hep bir ağızdan bağırılmışlar.

Ali çekingen bir çocukmuş. Arkadaşlarını kaybetmek ve yalnız kalmaktan korkup hiç ses çıkarmamış. Arkadaşlarına kızmış ama içine atmış. Top da aslında kendine “mercimek” denilmesine çok kızmış. En çok da “Ali beni arkadaşlarına karşı savunmadı” diye kızmış. Eve geldiğinde Ali topunu yere koyarken gözlerine inanamamış, topunu tanıyamamış. Çünkü topu büyümüş, büyümüş, kocaman olmuş. Kendi kendine “Acaba eve yanlış bir top mu getirdim?” demiş. Topu dikkatlice incelemiş. “Oh! Kırmızı beneği duruyor, benim topum.” demiş. Topun büyümesine bir anlam verememiş. Ertesi gün yine topuyla oynarken arkadaşları ona “mercimek toplu Ali” demişler. Ali çok kızmış ama yine kızgınlığını gösterememiş. Kızgınlığını gösterirsem benimle bir daha oynamazlar diye düşünmüş. Eve geldiğinde gözlerine inanamamış, topu durmadan büyüyor. Günler geçmiş, Ali ne zaman kırsa ve kızgınlığını göstermese top büyümeye başlıyormuş. Ali şaşkınmiş. Ne olduğunu ve topunun neden durmadan büyüdüğünü bir türlü anlayamıyormuş. Bu kez arkadaşları “Aaaa! Mercimek topuna ne oldu? Biz alay ettik diye hemen başka bir top almışsın. Bu topun da bal kabağına benziyor.” demiş. Ali çok kızmış ama yine bir şey söylememiş. Arkadaşları onun topuyla “Bal kabağı bal kabağı” diye alay etmişler. Birdenbire top Ali'nin elinden çıkmış gitmiş. Hoplamaya zıplamaya ve oradan oraya savrulmaya başlamış. Ali artık topunu kontrol edemiyormuş.

Zıp o yana zıp bu yana hop o yana hop bu yana gidiyormuş topu. Hoplayıp zıplarken de Ali'nin arkadaşlarının başına düşüyor kollarına bacaklarına çarpıyormuş. Arkadaşları toptan korkup kaçmışlar, birbirlerine “Bu top çıldırdı kaç kaç...” demişler. Top öyle büyümüş öyle büyümüş ki sonunda patlayıvermiş. Ali topun yanına gitmiş onu kucağına almış. Çok üzülmüş. Patlak topuyla evine gelmiş. Topuna bakmış ve şöyle demiş: “Senin içinde bu kadar öfke biriktirmeseydim patlamayacaktın, özür dilerim. Keşke kızgınlığımı arkadaşlarıma bu kadar büyütmeden söyleseydim o zaman sen de patlamamış olurdun.”

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturum bir önceki oturumun devamı olarak kızgınlık duygularının çocuklar tarafından tanınması ve anlaşılmasını hedeflemesinin yanı sıra kızgınlık duygusunu yönetme becerisi kazandırmayı da hedeflemektedir. Isınma çalışması olarak bu oturuma özel hazırlanan "Sinirliyim Sinirli" şarkısıyla kızgınlık duygusunun nasıl bir duygu olduğu katılımcılara aktarılmaya çalışılırken, ana etkinlikteki çalışmalarda ortaya çıkan ya da hissedilen kızgınlık ile baş etme yöntemleri üzerinde durulmuştur.

Oturum Planı

1. Isınma > Sinirliyim Sinirli
2. Alternatif Etkinlik 1⁴ > Kızgınlık Düğmesi
3. Alternatif Etkinlik 2 > Öfkemle Başa Çıkıyorum

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Hareket etme, denge ve koordinasyon becerisinin gelişmesi
2. Kızgınlık duygusuna ve bunu nasıl ifade ettiğine dair farkındalığının artması
3. Kızgınlık duygusu ile nasıl başa çıkabileceğine yönelik farkındalığının artması

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Yönergeleri rahatlıkla takip edebilmesi, hareketler arasında geçiş yapabilmesi

4. Bu oturum için iki ayrı ve birbirine alternatif etkinlik hazırlanmıştır. Katılımcıların durumuna, grubun yapısına ve dinamiğine göre iki etkinlikten birisi seçilebilir. İhtiyaca göre kolaylaştırıcılar etkinliklerin farklı bölümlerini birleştirerek de çalışmayı yürütebilir.

- 1.b. Egzersiz yaparken vücudunu rahat kullanabilmesi
- 2.a. Kızgın olduğunda kendisinde ne gibi duygusal/fiziksel değişimler olduğunu adlandırabilmesi
- 2.b. Kızgın olduğunda bunu nasıl ifade ettiğini fark edebilmesi
- 3.a. Kızgınlık sonrası sakinleşmek için neler yapabileceğini fark etmesi ve ifade edebilmesi

Süre: 80 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Sinirliyim Sinirli: Şarkı sözlerinin çocuklara verilmek üzere çıktısı (iki çocuğa bir çıktı olacak şekilde de alınabilir), ses sistemi ya da hoparlör

Kızgınlık Düğmesi: 'Kızgınlık Düğmesi' görselinin çıktısı, bir önceki oturumda çocukların hazırladığı 'Kızgın Top' çalışma kâğıtları, sakinleşme görsellerinin çıktısı, rahatlama egzersizi görselinin çıktısı

Öfkemle Başa Çıkıyorum: Projeksiyon, ses sistemi, bir önceki oturumda çocukların hazırladığı 'Kızgın Top' çalışma kâğıtları, Rahatlama Egzersizi görselinin çıktısı

Oturum Etkinlikleri

Isınma 1 | Sinirliyim Sinirli

Süre: 15 dakika

Amaç: Bu ısınma çalışmasının amacı, bu oturum için hazırlanmış şarkı eşliğinde çocukların kızgınlık duygusunu ve bu duygunun nasıl ortaya çıktığına dair farkındalıklarının artırılmasıdır.

Açıklama: Bir önceki buluşmamızda kızgınlık üzerine konuşmuştuk hatırlarsanız. Bu buluşmamızda da yine kızgınlık duygusu üzerine konuşacağız. Bugünkü buluşmamıza başlarken yine bir şarkı dinleyeceğiz (Şarkının sözlerine *EK – ŞARKI SÖZLERİ* bölümünden ulaşabilir; şarkıyı dinlemek için [bu linke tıklayabilirsiniz](#)). Ben size şarkı sözlerini vereceğim, önce birlikte bir kere dinleyeceğiz daha sonra da ikinci kere dinleyip hep birlikte söyleyeceğiz.

Toparlama ve Değerlendirme: Çocuklarla şarkıyı en az iki kere söyledikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

Şarkıyı sevdiniz mi? Sizce bu şarkı bize ne anlatmak istiyor? Şarkıdaki kişi sinirlenince ne hissediyor? Daha sonra neden sinirini karşısına alıp konuşuyor sizce? Peki, ne oluyor da rahatlıyor? (Çocuklardan cevaplar alındıktan sonra) Hepinize cevaplarınız için teşekkür ederim. Kızgınlık üzerine epey konuştuk, biraz da nasıl baş edeceğimiz üzerine konuşalım bakalım.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Çocuklara şarkı sözlerini verdikten ve bir kere dinledikten sonra ikinci kere birlikte söylemek için teşvik etmek önemlidir. Çocuklar hemen şarkı sözlerini söyleyemeyebilirler, o zaman şarkıyı üçüncü, dördüncü kere dinlemek iyi olacaktır.

Bu ısınma egzersizini çocuklar için daha canlı ve cazip hale getirmek için şu yöntemler kullanılabilir:

» Kolaylaştırıcılar daha öncesinde şarkı için, şarkının sözleriyle uyumlu hareketler hazırlayıp çocuklarla bu hareketler çalışıldıktan sonra şarkı hareketler eşliğinde söylenebilir.

» Şarkının kendi müziği dışında özellikle çocukların dinlediği müzik tarzlarında (pop, rap gibi) müzikler ya da ritimler eşliğinde sözler getirilerek şarkı için çeşitlemeler yapılabilir. Örneğin çocuklar kendileri elleriyle ve vücutlarıyla rap ritimleri yaparak sözleri söyleyebilir ya da sözsüz müziklerin üzerine sözler söylenebilir.

Ek – Şarkı Sözleri

Sinirliyim Sinirli

*Sinirliyim sinirli
Bilmem nedir sebebi
Tekmelerler içimden
Küçük filler hep beni
Sinirliyim sinirli
Bilmem nedir sebebi
Rüzgâr esti sert geçti
Topum elimden gitti
Ah o zaman yine ben sinirliyim sinirli!*

*Aklım geldi başıma
Geçtim sinirin karşısına
Anlat bana sebebini
Bulurum elbet çaresini
Ne varsa içinde
Boşalt hepsini
Uzun uzun anlattı
İçimi rahatlattı*

Alternatif Etkinlik 1 | *Kızgınlık Düğmesi*

Süre: 55 dakika

Amaç: Bu etkinlik ile çocukların kızgınlık duygularını tanımaları ve kızgınlık duygusu ile baş etme yöntemlerini öğrenmeleri amaçlanmıştır.

Açıklama: Geçen buluşmamızda kızgınlık duygusu ve bu duygunun aslında normal bir duygu olduğu, esas önemli olanın kızgın hissettiğimizde ne yaptığımız olduğu üzerine konuşmuştuk. Hatırlıyor musunuz? Bizi kızdıran durumlara ilgili bazı örnekler vermiştik; örneğin; birisi bana hayır dediği zaman, haksızlığa uğradığım zaman, arkadaşım bana vurduğu zaman, annem bana izin vermediği zaman, dışlandığım zaman, yapmak istediğimi yapamadığım zaman, benimle ilgilenilmediği zaman, birisi beni eleştirdiği zaman, benimle alay edildiği zaman gibi durumlarda kızabiliriz, demiştik. Bir de kızgın toplar hazırlamıştık ve içlerine bizi kızdıran şeyleri yazmıştık (*Geçen oturdumdan kolaylaştırıcı tarafından saklanan kızgın top materyalleri çocuklara tekrar dağıtılır*). Kızgın toplarınıza tekrar bakın, sizi kızdıran durumlara eklemek istediğiniz başka şeyler var mı? (*Çocuklara düşünmeleri ve varsa ekleme yapmaları için bir süre tanındıktan sonra*) Geçen buluşmamızda şunu da konuşmuştuk; öyküdeki top gibi büyüüp büyüüp patlamamak için kızgınlığımızı nasıl azaltacağımızı öğrenmemiz gerekir. İşte şimdi kızdığımızda nasıl tekrar kendimizi daha sakin ve iyi

hissederiz diye konuşacağız. Şimdi size bir resim göstereceğim (Bu kısımda çocuklara gösterilecek resme EK – KIZGINLIK DÜĞMESİ bölümünden ulaşılabilir). Bu resimde bir el kırmızı bir düğmeye basıyor. Kırmızı düğme alarm düğmesi, acil bir durum olduğunda bu düğmeye basılır ve insanlar acil durumda kimse zarar görmesin diye hemen önlem alırlar, yapılması gerekenleri yaparlar. Düşünelim ki bizim de içimizde böyle kırmızı bir düğme var ve biraz önce konuştuğumuz durumlar olduğunda yani mesela birisi alay ettiğinde, dışladığında, haksızlık olduğunda sanki bizim de içimizdeki kırmızı düğmeye basılıyor ve yüksek sesle alarm çalıyor. Bu alarm bize diyor ki 'Şimdi kızgınsın, kızıp kızıp çok üzülmemen için hemen bir şeyler yapman lazım!' Bu alarm çaldığında vücudumuzda da bazı değişiklikler olur ve o zaman da kızdığımızı anlarız. Mesela, kalbimiz daha hızlı çarpar, kaşlarımızı çatarız, omuzlarımızı ve kollarımızı sıkırız, yumruk ya da tekme atmak isteriz, dişlerimizi sıkırız yani tüm vücudumuz gerilir, değil mi?

Peki, alarm çaldığında ve biz bir şeye çok kızdığımızda tekrar sakinleşmek için neler yapabiliriz? Adım adım bakalım (Bu bölümde çocuklarla maddeleri konuşurken görsel malzemelerin de kullanılması etkili olacaktır. Kullanılabilecek görsel materyallere EK – SAKİNLEŞME GÖRSELLERİ bölümünden ulaşılabilir)

- 1) Derin nefes al:** Derin nefes almak vücudumuzu rahatlatır ve bizi sakinleştirir. Nefes alırken sevdiğimiz yerleri, şeyleri ve insanları düşünerek de kendimizi rahatlatırız.
- 2) Kendini neşelendir:** Komik bir şeyler izlemek, okumak, espri yapmak dikkati dağıtır ve kızgınlığı azaltır. Kızgınlık hafiflediğinde daha rahatlarız ve kendimizi üzmeden sorunu çözebiliriz.
- 3) Kızgınlığını ifade et:** Hissettiklerimizi içimizde tutmamak ve ifade etmek bizi rahatlatır. Fakat unutmamalıyız, kızgınlığımızı söylerken 'Ben Dili' kullanmak önemli, yani 'sen beni kızdırdın' yerine 'ben şuna kızdım' diyebiliriz.
- 4) Kızgınlık yaratan durumdan uzaklaş:** Bazen sakinleşmek için bizi kızdıran şeylerden, durumlardan, kişilerden uzaklaşarak kendimizi rahatlatırız. O zaman kızdığımız şeyi kendimizi üzmeden düşünebiliriz ve çözüm arayabiliriz.
- 5) Hareket et:** Hareket etmek vücudumuzu rahatlatır ve bizi sakinleştirir. Sakinleştiğimizde de kızdığımız şeye yönelik daha kolay çözüm bulabiliriz. Hareket etmek için yürüebiliriz, koşabiliriz, zıplayabiliriz, ip atlayabiliriz, top oynayabiliriz.
- 6) Yardım iste:** Eğer konuştuğumuz şeyleri ya da başka şeyleri denemene rağmen kızgınlığın geçmediyse sevdiğin, güvendiğin bir yetiştikenden (anne-babandan, öğretmeninden, büyük kardeşinden) yardım isteyebilirsin.

Toparlama ve Değerlendirme: Kızgınlık duygusu ve nasıl sakinleşilebileceği üzerine konuştuğuktan sonra aşağıdaki soru ve yorumlar eşliğinde çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Bugün kızgınlık duygumuzu daha iyi tanıdık. Bizi kızdıran durumların neler olduğunu hatırladık, vücudumuzun kızgınlığa nasıl sinyaller verdiğini öğrendik ve kızgın olduğumuzda neler yapabileceğimizi konuştuk. Kızgınlık duygusunu tanımak, kızgınlığı ifade etmeyi ve onu yönetmeyi gerektirir. Unutmayın, kızgınlık doğaldır! Hepimiz bazı şeylere kızabiliriz, kızarız. Önemli olan kızgınlığımızı nasıl gösterdiğimiz yani davranışlarımızdır. Duygumuz doğrudur, yanlış olan kızgınlık duygusuyla yaptığımız zarar verici davranışlardır. Kızgınlık duygumuzu ifade ederken asla başkalarına ve kendimize zarar vermemeliyiz. Kızgınlık duygumuzu ifade etmek için konuşmalıyız. Sakince ifade etmeliyiz, durup düşünmeliyiz, rahatlamalıyız, dinlemeliyiz, özür dilemeliyiz, yardım istemeliyiz ve bazen durumdan uzaklaşmalıyız.

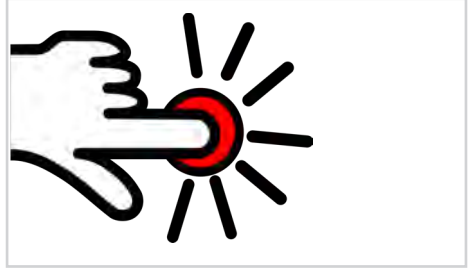
Bitirmeden önce size bazı rahatlama hareketleri göstereceğim, böylece siz de bir şeye kızdığınızda ve vücudunuz gerildiğinde bu hareketleri yaparak kendinizi sakinleştirmeye çalışabilirsiniz (*Rahatlama egzersizini yaparken ilgili görsel çocuklara gösterilebilir, egzersizi açıklayan görsele EK – RAHATLAMA EGZERSİZİ bölümünden ulaşılabilir*). Şimdi ayağa kalkalım ve ellerimizi, kollarımızı serbestçe sallayalım. Ellerimizi öne doğru uzatıp yumruk yapalım, aynı anda bacaklarımızı ve dizlerimizi sıkalım ve hafifçe yere doğru çökelim. Bu hareketleri yaparken de kızgın olduğumuzu düşünelim. Bu şekilde iki üç dakika bekledikten sonra ellerimizi ve bacaklarımızı serbest bırakalım ve şimdi hiçbir şey düşünmeden kollarımızı ve bacaklarımızı sallayalım. Son olarak rahat bir şekilde üç kere derin derin nefes alıp verelim. Nasıl hissediyorsunuz? Çok güzel yaptınız, teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

○ Bu oturum daha anlatım odaklı olduğu için çocuklara ara ara sorular yönelterek ve konuları anlatırken onların cevaplarına referans vererek anlatımı sürdürmek çocukları daha katılımcı ve aktif kılacak, sıkılmalarının önüne geçecektir.

Rahatlama egzersizini yaptırırken çocukların rahat olduğundan ve katılım gösterdiğinden emin olmak önemlidir. Gerekli durumlarda kolaylaştırıcı, zorlanan çocukların yanına giderek onları zorlamadan ve yavaş yavaş hareketleri yapmalarına destek olabilir.

Ek – Kızgınlık Düğmesi

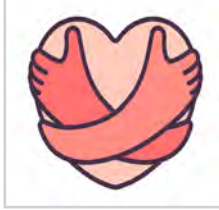

Ek – Sakinleşme Görselleri

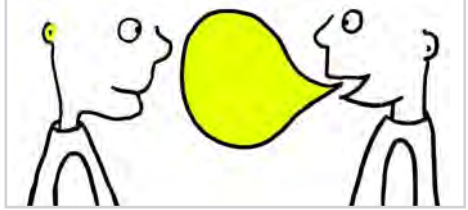
Derin Nefes Al

Kendini Neşelendir

Kızgınlığını İfade Et

Kızgınlık Yaratan
Durumdan Uzaklaş

Hareket Et

Yardım İste

Ek – Rahatlama Egzersizi

Alternatif Etkinlik 2 | Öfkemle Başa Çıkıyorum

Süre: 55 dakika

Amaç: Bu etkinlik ile çocukların kızgınlık duygularını tanımaları ve kızgınlık duygusu ile baş etme yöntemlerini öğrenmeleri amaçlanmıştır.

Açıklama: Geçen buluşmamızda kızgınlık duygusu ve bu duygunun aslında normal bir duygu olduğu, esas önemli olanın kızgın hissettiğimizde ne yaptığımız olduğu üzerine konuşmuştuk. Hatırlıyor musunuz? Bugün de kızdığımızda nasıl tekrar kendimizi daha sakin ve iyi hissederiz diye konuşacağız. Ancak konuşmaya başlamadan önce sizinle birlikte bir video izleyelim istiyorum. Videonun ismi 'Öfkemle Nasıl Başa Çıkabilirim'. Bakalım mı nasıl başa çıkabiliyormuş (*Videonun Youtube bağlantısına [EK – ÖFKEMLE NASIL BAŞA ÇIKABİLİRİM VİDEOUSU](#) bölümünden ulaşılabilir*).

Toparlama ve Değerlendirme: Videoyu izledikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar eşliğinde çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

Videoyu nasıl buldunuz? Videodaki çocuğu neler kızdırıyor? Peki, kızgınlığının sebebini her zaman bilebiliyor mu? (*Çocuklardan cevaplar alındıktan sonra*) Geçen buluşmamızda biz de birlikte bizi kızdıran durumları konuşmuştuk. Hatta bazı örnekler vermiştik, örneğin; birisi bana hayır dediği zaman, haksızlığa uğradığım zaman, arkadaşım bana vurduğu zaman, annem bana izin vermediği zaman, dışlandığım zaman, yapmak istediğimi yapamadığım zaman, benimle ilgilenilmediği zaman, birisi beni eleştirdiği zaman, benimle alay edildiği zaman gibi durumlarda kızabiliriz demiştik. Peki, kızınca videodaki çocuğun vücudunda neler oluyor? (*Cevapları aldıktan sonra*) Kızgın olduğumuzda kalbimiz daha hızlı çarpıyor, kaşlarımızı çatıyoruz, omuzlarımızı ve kollarımızı sıkıyoruz, yumruk ya da tekme atmak istiyoruz, dişlerimizi sıkıyoruz yani tüm vücudumuz geriliyor, değil mi?

Geçen buluşmamızda kızgın toplar hazırlamıştık ve içlerine bizi kızdıran şeyleri yazmıştık (*Geçen oturumdan kolaylaştırıcı tarafından saklanan kızgın top materyalleri çocuklara tekrar dağıtılır*). Kızgın toplarınıza tekrar bakın ve izlediğimiz videoyu da düşünün, sizi kızdıran durumlara eklemek istediğiniz başka şeyler var mı? (*Çocuklara düşünmeleri*)

ve varsa ekleme yapmaları için bir süre tanındıktan sonra) O halde tekrar videoya dönelim. Videodaki çocuk kızgın olduğunda ve ona başka birisi 'bu kadar kızgın olma' dediğinde hiçbir işe yaramıyor, kızgınlığı geçmiyor değil mi? Peki, kızgınlığını geçirmek için ne yapıyor çocuk? (Çocuklardan cevaplar alındıktan sonra) Videoya tekrar bakalım mı ne yapıyormuş diye? (Videonun 2:10'uncu dakikasından itibaren tekrar izlenir) Siz de kızgın olduğunuzda bu yöntemleri deneyebilir misiniz? Başka neler yaparsınız peki, kızgın olduğunuzda kendinizi sakinleştirmek için? O zaman kızgın olduğumuzda sakinleşmek için neler yapabileceğimizi geçen buluşmamızda hazırladığınız kızgın topların arkasına yazabilir misiniz/çizebilir misiniz? (Çocuklar yazma/çizme işlemlerini bitirdikten sonra) Hepinize çok teşekkür ederim.

Bitirmeden önce size bazı rahatlama hareketleri göstereceğim, böylece siz de bir şeye kızdığınızda ve vücudunuz gerildiğinde bu hareketleri yaparak kendinizi sakinleştirmeye çalışabilirsiniz (Rahatlama egzersizini yaparken ilgili görsel çocuklara gösterilebilir, egzersizi açıklayan görsele EK – RAHATLAMA EGZERSİZİ bölümünden ulaşılabilir). Şimdi ayağa kalkalım ve ellerimizi, kollarımızı serbestçe sallayalım. Ellerimizi öne doğru uzatıp yumruk yapalım, aynı anda bacaklarımızı ve dizlerimizi sıkalım ve hafifçe yere doğru çökelim. Bu hareketleri yaparken de kızgın olduğumuzu düşünelim. Bu şekilde iki üç dakika bekledikten sonra ellerimizi ve bacaklarımızı serbest bırakalım ve şimdi hiçbir şey düşünmeden kollarımızı ve bacaklarımızı sallayalım. Son olarak rahat bir şekilde üç kere derin derin nefes alıp verelim. Nasıl hissediyorsunuz? Çok güzel yaptınız, teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Videoyu bir kere izledikten sonra tartışma bölümünü yürütürken sorularla ilgili hatırlatmalar için videonun ilgili bölümleri açılıp tekrar izlenebilir. Türkçe bilmeyen çocuklar için grubun yapısına (oturum içinde aynı anda farklı dilleri konuşan çocukların olması gibi) ve dinamiğine göre video belli yerlerde durdurularak çevrilebileceği gibi dil bilen kolaylaştırıcı tarafından çocuklar bir araya toparlanarak simultane çeviri de yapılabilir. Bu nedenle kolaylaştırıcıların bu videoyu oturumdan önce en az birkaç kere dinleyip aşına olmaları önemlidir.

Rahatlama egzersizini yaptırırken çocukların rahat olduğundan ve katılım gösterdiğinden emin olmak önemlidir. Gerekli durumlarda kolaylaştırıcı zorlanan çocukların yanına giderek onları zorlamadan ve yavaş yavaş hareketleri yapmalarına destek olabilir.

Ek – Öfkemle Nasıl Başa Çıkabilirim Videosu

"Öfkemle Nasıl Başa Çıkabilirim" videosu için Youtube'dan "Öfkemle Nasıl Başa Çıkabilirim" kelimeleri ile arama yapabilirsiniz. 'Çocuk Masalları - Öfkemle Nasıl Başa Çıkabilirim? |Animasyon izle!' başlıklı videonun Youtube bağlantısına ise buradan ulaşabilirsiniz:

<https://www.youtube.com/watch?v=BhcWGkSzd5A>

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşımlarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepimize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturumda çocukların işbirliği kurma becerisini geliştirmek amaçlanmaktadır. Bu amaçla çocuklar ısınma etkinliğinde grup arkadaşlarının işbirliğiyle portakalı yerden almaya çalışacaklar. Aslan ile Tavşan etkinliğinde ise iki karakter üzerinden işbirliği ve dayanışmanın gücünü keşfedecekler.

Oturum Planı

1. Isınma > Yerden Kaldır
2. Etkinlik > Aslan ile Tavşan

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Problem çözme becerisinin gelişmesi
2. İşbirliği kurma ve sürdürme farkındalığının, becerisinin artması
3. Kaba motor becerilerinin gelişmesi
4. İnce motor ile el-göz koordinasyonunun gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Problemi tanımlayabilmesi
- 1.b. Probleme uygun çözüm önerileri geliştirebilmesi / çözüm önerilerine katkı sunabilmesi
- 2.a. Grup ile karar alabilmesi, grup kararlarına katkı sunabilmesi
- 2.b. Grup ile uyumlu hareket edebilmesi, uzlaşma alanları yaratabilmesi
- 3.a. Eğilme, kalkma gibi kaba motor hareketlerini zorlanmadan yapabilmesi
- 3.b. Diğer grup üyelerinin hareketlerine göre kendini ayarlayabilmesi
- 4.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi
- 4.b. Belirlenen sınırlar içerisinde çizme, kesme, boyama işlemlerini yapabilmesi

Süre: 80 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Yerden Kaldır: Portakal (veya benzer şekil ve özelliklerde bir top)

Aslan ile Tavşan: Çocuk sayısı kadar aslan ve tavşan maske örnekleri, makas, boya kalemleri, ip (ya da lastik), yapıştırıcı (maskenin üzerine farklı malzemeler yapıştırmak için)

Oturum Etkinlikleri

Isınma | *Yerden Kaldır*

Süre: 20 dakika

Amaç: Bu ısınma egzersizinin amacı, çocukların hareket becerilerini kullanarak grupla birlikte iş birliği içinde bir görevi yerine getirebilme becerilerini arttırmaktır.

Açıklama: Bugünkü ısınma çalışmamız için önce gruplara ayrılmamız gerekiyor. Şimdi dörder kişilik gruplara ayrılalım (*Çocukları gruplara ayırmak için farklı gruplaştırma yöntemleri kullanılabilir, örneğin '1,2,3,4' diye saydırıp aynı sayıları bir araya getirmek gibi*). Herkes dörder kişilik gruplara ayrıldı mı? Tamam, o zaman gönüllü bir grup istiyorum egzersizi anlatmak için. Şimdi, dirseklerinizi birbirinize geçirerek kollarınızı birbirine bağlayın (*Nasıl olacağını anlatacak örnek bir resim EK – GRUP ŞEKLİ bölümünde bulunabilir*). Elimde bir portakal var (*Portakal yerine aynı boyutlarda sert bir top da olabilir*) ve bunu sizden bir metre uzağa koyacağım. Siz ise kollarınızı birbirinden hiç ayırmadan portakalı yerden almaya çalışacaksınız. Hazırsanız başlayalım. (*Tüm gruplar bu ısınma egzersizini yaptıktan sonra egzersiz bitirilir*)

Toparlama ve Değerlendirme: Isınma egzersizi bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Her biriniz portakalı yerden almak için uğraştınız, grupların portakalı yerden alması ne kadar sürdü? Peki, bireysel olarak mı çalıştınız yoksa grup olarak mı? Portakalı grupça yerden almaya çalışırken en çok neyde zorlandınız? Aranızda anlaşmazlık oldu mu, nasıl anlaştınız? Olduysa nasıl çözdünüz?

Peki, düşünelim? Bir işi tek başına yapmak ile birlikte yapmak arasında ne farklar var? Kolaylıkları ve zorlukları neler sizce? Bazen bazı şeylerde tek başımıza değil grup olarak hareket etmemiz gerekir, mesela evde ya da okulda ya da oyun oynarken, bir sorun olduğunda hep birlikte çözmemiz gerekebilir çünkü o sorun hepimizi ilgilendirir. O zaman, aynı bu oyunda olduğu gibi grup olarak ne kadar birlikte hareket edebilirsek, bunun için uğraşırsak çözümü o kadar hızlı bulabiliriz.

Kolaylaştırıcı İçin Not

 Bu ısınma çalışmasını yaparken çocukların rahat hareket edeceği bir ortam yaratmak gereklidir. Eğer grup içerisinde cinsiyetlerin dağılımı konusunda bir hassasiyet varsa kız ve oğlan çocukları ayrı gruplandırılabilir.

Etkinlik | *Aslan ile Tavşan*

Süre: 50 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı, bir grup içinde görev paylaşımı yapmak ve sorumluluk almak üzerinden iş birliği kavramını çocuklarla birlikte düşünmek ve tartışmaktır.

Açıklama: Bugünkü etkinliğimizde birlikte yine bir hikâye okuyup üzerine konuşacağız. Hikâyemizin adı 'Aslan ile Tavşan' Ancak hikâyeye geçmeden önce, birlikte aslan ve tavşan maskeleri yapacağız. Maskeleri yaparken ben size yardımcı olacağım.

Önce aslan maskesini yapalım (*Aslan maskesi için kullanılacak maskeye EK – ASLAN MASKESİ bölümünden ulaşılabilir*). Size maske örnekleri dağıtacağım, bunları önce çizgilerinden keseceksiniz, gözlerini de kesmeyi unutmayın. Kestikten sonra aslan maskesinin yüzünü istediğiniz gibi çizip, boyayabilirsiniz, size gösterdiğim örnekteki gibi de yapabilirsiniz. Hepsini bitirdikten sonra da maskenin iki yanına delik açacağız ve elimizdeki ipi iki ucundan geçireceğiz (*Kolaylaştırıcılar çocukların ipi geçirmeleri için destek olabilir*). Maskeniz bittiyse takıp deneyebilirsiniz. Tamamsa şimdi tavşan maskesine geçelim.

Tavşan maskesi için de aynı şeyi yapacağız, benim size verdiğim maskeyi keserek başlayacağız (*Tavşan maskesi için kullanılacak maskeye EK – TAVŞAN MASKESİ bölümünden ulaşılabilir*). Sonra da kestiğiniz tavşanın dişlerini, kulaklarını, bıyıklarını ve yüzünün geri kalanını istediğiniz gibi boyayarak ve iki ucundan ip geçirerek maskeyi bitirmiş olacağız. (*Çocukların hepsi maskelerini bitirdikten sonra*) Yüzünüze takarak deneyebilirsiniz.

İki maskemiz de hazır, hepsi harika görünüyor, çok güzel maskeler yaptınız.

Şimdi ben size 'Aslan ile Tavşan' hikâyesini okuyacağım (*Okunacak olan hikâyeye EK – ASLAN ile TAVŞAN HİKÂYESİ bölümünden ulaşılabilir*). Dikkatlice dinleyin, sonra üzerine konuşacağız.

Toparlama ve Değerlendirme: Hikâyenin okunması bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

Birlikte Aslan ile Tavşanın hikâyesini okuduk/dinledik. Hikâyeyi beğendiniz mi? Bu hikâyedeki tavşanın özellikleri nelerdi? Tavşan önce nasıl davrandı, sonra nasıl davrandı? Tavşan kendini nasıl affettirdi? Aslan tavşana karşı nasıl davrandı? Diğer

hayvanlar tavşana karşı nasıl davrandı? Sizce hikâyenin sonunda bulunan çözüm nasıl bir çözüm oldu?

Sizin etrafınızda tavşan gibi davranan arkadaşlarınız var mı? Onlar tavşan gibi davrandığında ne hissediyorsunuz? Diğer hayvanların yaptığı gibi çözümler bulabiliyor musunuz?

Hikâyenin içinde tavşan ortak bir sorunları için hep birlikte çalışan arkadaşlarına yardım etmedi, onlarla iş birliği yapmadı. Bu nedenle aslan ve diğer hayvan arkadaşları önce onun kuyudan su içmesini istemediler ama eğer tavşan su içemeseydi sağlığı bozulurdu o yüzden arkadaşları tavşana zarar veren bir ceza vermek yerine görev alabileceği ve diğer arkadaşlarına yardım edebileceği bir iş verdiler. Tavşan da pişman olduğu için bunu kabul etti. Bizler de başka insanlarla birlikte yaşıyoruz ve bazı işleri yapip birbirimize yardımcı olmamız gerekiyor, mesela burada etkinlik yaptıktan sonra etrafı hep birlikte topluyoruz çünkü iş birliği yaptığımızda her şey daha hızlı ve güzel oluyor. Hem de hepimiz kendimizi iyi hissediyoruz, haksızlığa uğramış hissetmiyoruz.

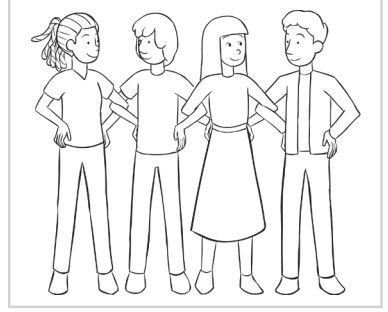

Kolaylaştırıcı için Not

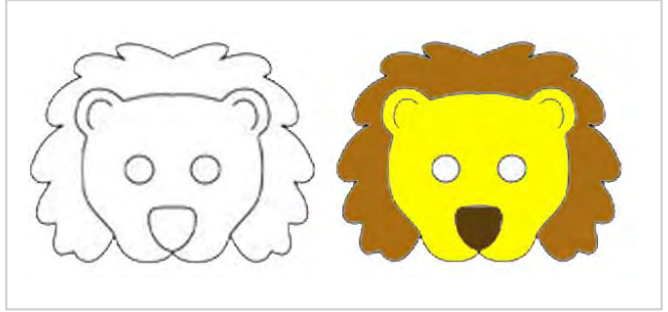
○ Bu etkinlikte çocuklarla birlikte aslan ve tavşan figürlerini yapmadan önce kolaylaştırıcı etkinlik öncesi bir kere yapmayı denemelidir ve böylelikle etkinlik sırasında çocuklarla birlikte yaparken nasıl yapılacağı konusunda onları daha rahat yönlendirebilir. Çocukların el becerileri ve hızı dikkate alınarak kolaylaştırıcı çocukların çizme ve kesme işlemlerine yardımcı olabileceği gibi aslan ve tavşan yapımı için gerekli çizimleri önceden yaparak etkinliğe getirebilir ve çocukların yalnızca kesme ve yapıştırma işlemlerini yapması sağlanabilir.

Bu oturumda kolaylaştırıcı ses tonu, mimikler ve hareketlerle birlikte hikâyeyi oyunlaştırarak çocukların hikâyeye ile etkileşimini kolaylaştırabilir. Bunun yanı sıra yapılan maskelerle birlikte hikâyenin çocuklar tarafından canlandırılmasına olanak sağlanabilir böylelikle çocuklar drama yöntemiyle, içinde olacak şekilde oyunlaştırarak hikâyeye ile daha aktif bir etkileşim kurabilirler. Hikâyenin çocuklar tarafından canlandırılması için bir kere okuduktan sonra ikinci ve üçüncü seferler yapılabilir.

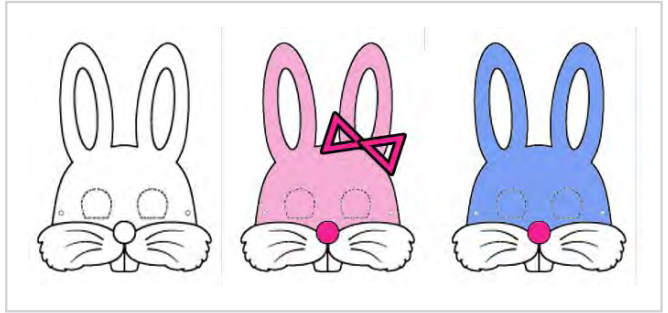
EK – Grup Şekli

EK – Aslan Maskesi

EK – Tavşan Şekli

Ek – Aslan ile Tavşan Hikâyesi

Bir varmış, bir yokmuş. Ormanların yemyeşil ve kocaman olduğu, içinde hayvanların mutlu ve huzurlu bir şekilde koşup zıpladığı zamanlarmış. Ormandaki tüm hayvanlar bir arada yaşar, bir iş olduğunda hep beraber o işi yaparlarmış.

Ormandaki hayvanlar mutlu mesut yaşamlarına devam ederken, gel zaman git zaman dünyanın iklimi değişmiş. Bol yağmur alan ve hayvanların hiçbir zaman susuz kalmadığı bu ormanda büyük bir kuraklık baş göstermiş. Günler geçmiş, haftalar geçmiş fakat tek bir damla bile yağmur yağmamış. Hayvanlar artık içmek için su bulamayacak duruma gelmişler. Çaresizce ormanın kralı Aslan'ın yanına gelmişler.

SİNCAP: “Aslan kralım, ormanımıza aylardır bir damla bile su düşmedi. Kaynaklarımız tükenmek üzere. Bu gidişle susuz kalacağız.”

Aslan endişeyle diğer hayvanlara bakmış. Herkes sincabın sözlerine katılıyormuş.

ASLAN: “Sevgili arkadaşlar. Bir yol bulup su kaynağı sağlamalıyız. Benim fikrim, toprağı kazıp yer altından su bulmaktır. Kuyu oluşturarak istediğimiz kadar su elde edebiliriz.”

Hayvanların hepsi Aslan'ın bu önerisini çok beğenmiş. Hiç vakit kaybetmeden çalışmaya başlamak için kolları sıvamışlar. Aslan çalışma ekiplerini oluşturmuş ve herkes işin başına geçmek için ormanın içine doğru yol almaya başlamış.

Ormanda yaşayan minik tavşan, tembel ve huysuz bir tavşanmış. Bir iş yapılacağı zaman sürekli kaytaran, iş yapmak istemeyen, türlü bahaneler uyduran minik tavşan, bu işe de katılmamak için mızımızlanmaya başlamış:

TAVŞAN: “Arkadaşlar minicik bir tavşanıyım. Kuyu kazmak için size yardım edemem. O yüzden siz kazın, su bulduğunuzda bana haber verirsiniz.”

Diğer arkadaşları tavşanın bu tavrından hiç hoşlanmamış. İş yapmayı sevmeyen tembel minik tavşan bu sefer çok fazla olmuş. Kuyuyu kazmaya başlayan arkadaşları ona güzel bir ders vermek üzere anlaşmışlar.

Ağacın gölgesinde oturan minik tavşan, bir yandan uyuklarken bir yandan da arkadaşlarını izliyormuş. “Bir an önce kuyuyu kazsalar da su içsem” diye geçirmiş içinden. Ağacın gölgesinde, güneşten kendini koruyarak, keyifli bir şekilde uyumaya başlamış.

Minik tavşan uyandığında arkadaşlarının kuyuyu kazdığını görmüş. Ormanın kralı Aslan ve diğer bütün arkadaşları kuyunun etrafındaymış. “Kesin su

bulundu” diye ayağa kalkan tavşan, zıplayarak kuyunun başına gelmiş.

Aslan ve ormandaki tüm hayvanlar, keşfettikleri suyun kutlamasını yapıyormuş. Herkes çok mutluymuş ve sevinçle kuyudan su içiyormuş. Minik tavşan da arkadaşı sincap ve kokarcanın yanına gelmiş.

TAVŞAN: “Suyu bulmuşsunuz arkadaşlar. Susuzluktan kurtulduk desenize. Bana da bir bardak verin de ben de içeyim, çok susadım”.

Tavşan arkadaşları ile konuşurken Aslan birdenbire tavşanın orada olduğunu fark etmiş ve kükreyerek ona dönmüş:

ASLAN: “Sen arkadaşlarına yardım etmediğin için bu kuyudaki suyu içemezsin”.

Minik tavşan ne yapacağını ne diyeceğini şaşırılmış.

TAVŞAN: “Aslan kralım, ben ettim siz etmeyin. Bundan sonra tüm işlere yardım edeceğim. Lütfen bana izin verin, su içeyim”.

Aslan kral minik tavşanın ne kadar pişman olduğunu görmüş. Fakat onu hemen affetmek niyetinde değilmiş.

ASLAN: “Öncelikle bu işte çalışsan bütün arkadaşlarından tek tek özür dileyeceksin. Onlar seni affederse ben de affederim”.

Aslan kuyudan su çıkmasını sağlayan tüm hayvanlara dönmüş.

ASLAN: “Arkadaşlar, hepiniz emek harcayarak bu suyun çıkmasını sağladınız. Ormanda yaşayan tüm hayvanların hayatını kurtardınız. Bu tavşan arkadaşınız size yardım etmedi. Onu affetmek ya da affetmemek sizin kararınız. Fakat hepiniz bu tavşan için bir ceza bulun. Onu cezalandıralım ki bir daha yapmasın”.

Hayvanların hepsi toplanıp konuşmaya başlamışlar. Bir karara vardıklarında aralarından sözcü olarak seçtikleri fil bir adım öne çıkmış:

FİL: “Aslan Kralım. Biz tavşan kardeşimizi affettik. Onun susuz kalmasına gönlümüz razı olmaz. Fakat ona uygun bir ceza vererek yaptığı hatanın da farkına varmasını sağlayacağız. Vereceğimiz ceza, bir yıl boyunca kuyunun temizliğini tavşan kardeşin yapmasıdır”.

Aslan bu cezayı pek beğenmiş. Tavşan da eli mahkûm, su içmek için bu cezayı kabul etmek zorundaymış. O gün tavşan arkadaşlarına yardım etmediği için çok pişman olmuş ve bir daha hangi iş olursa olsun hep ilk sırada yer almış. Arkadaşları da tavşandaki bu değişimi fark etmiş ve çok mutlu olmuşlar. Ormandaki mutlu ve huzurlu hayat böylece sürmüştü, gitmiş.

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturumun amacı çocuklarda arkadaşlık konusunda duyarlılık yaratmaktır. Çocukların sosyal ve duygusal gelişim süreçlerinde arkadaşlık ilişkileri önem taşır. Arkadaşlık ilişkisinde çocuklar iş birliği yapma, paylaşma, sorun çözme gibi birçok sosyal beceri edinirler. Ayrıca, bir gruba ait olma duygusu ve duygudaşlık (empati), yani başkalarının duygu ve düşüncelerini anlayabilme, arkadaşlık ilişkilerinde güçlenen duygu ve becerilerdendir.

Isınma etkinliğinde arkadaşların iş birliği içinde olması gerektiği vurgulanmaktadır. El Ele etkinliğinde ise katılımcıların iyi bir arkadaştan ne anladıkları, nasıl bir arkadaş istedikleri üzerinde durulmaktadır.

Oturum Planı

1. Isınma > Eşit Kuvvetler
2. Etkinlik > El Ele

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Problem çözme becerisinin gelişmesi
2. İş birliği kurma ve sürdürme farkındalığının ve becerisinin artması
3. Arkadaşlık kavramının anlaşılması
4. Denge ve el-göz koordinasyonunun gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Problemi tanımlayabilmesi
- 1.b. Probleme uygun çözüm önerileri geliştirebilmesi ve çözüm önerilerine katkı sunabilmesi
- 2.a. Grup ile karar alabilmesi, grup kararlarına katkı sunabilmesi
- 2.b. Grup ile uyumlu hareket edebilmesi, uzlaşma alanları yaratabilmesi
- 3.a. Arkadaşlık ilişkisinin ne demek olduğunu anlayabilmesi ve ifade edebilmesi
- 3.b. Arkadaşlıktan beklentilerini, nasıl bir arkadaş olduğunu tanımlayabilmesi ve ifade edebilmesi
- 4.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi
- 4.b. Diğer grup üyelerinin hareketlerine göre hareketlerini farklı şekillerde koordine edebilmesi
- 4.c. Dikkat ve el becerisi gerektiren hareketleri yapabilmesi

Süre: 70 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Eşit Kuvvetler: Kalem (ya da benzer uzunlukta çubuk), ip (biraz uzun kesilecek şekilde), şişe, doğu-batı-kuzey-güney yazan ve duvara yapıştırılacak olan kâğıtlar

El Ele: A4 kâğıtlar, makas, kalem, boya kalemleri

Oturum Etkinlikleri

Isınma | Eşit Kuvvetler

Süre: 20 dakika

Amaç: Bu ısınma egzersizinin amacı, denge ve koordinasyon gerektiren bir çalışma vesilesiyle çocuklar arasında iş birliği ve birlikte hareket etme becerilerinin gelişmesine olanak sağlamaktır.

Açıklama: Bugün çalışmamıza yine eğlenceli bir etkinlik ile başlayacağız. Şimdi dört gruba ayrılacağız (*Çocukları gruplara ayırmak için farklı gruplaştırma yöntemleri kullanılabilir, örneğin '1,2,3,4' diye saydırıp aynı sayıları bir araya getirmek gibi*). Grupların isimleri Kuzey, Güney, Doğu ve Batı olacak (*Odanın dört köşesindeki duvarlara üzerinde 'Kuzey', 'Güney', 'Doğu', 'Batı' yazan kağıtlar önceden yapıştırılır*). Her grup kendi isminin yazdığı köşeye gidecek (*Kolaylaştırıcı gidecekleri tarafı çocuklara gösterir*). Şimdi her grup kendine bir temsilci/kişi seçsin. Seçti mi her grup? Tamam, elimde bir şişe var ve bunu hepinizin tam ortasına koyuyorum. Aynı zamanda elimde de dört parça ipe sarılmış bir kalem var, her grupta seçilmiş kişilere bu ipin bir ucunu vereceğim. (*Her gruba ipleri verdikten sonra*) Bu etkinlikte amacımız iplerle sarılmış kalemi hep birlikte ortadaki şişenin içine yerleştirmek. Bunu yapabilmek için nasıl iş birliği yapacağınızı bulmanız gerekiyor ve her dört kişinin de eşit kuvvetle ipi çekmesi gerekiyor. İpi tutan kişiler kesinlikle hareket etmeyecekler, oldukları yerden sadece ipi gevşetip sıkarak denge bulmaya çalışacaklar. Grubun diğer üyeleri de ipi tutan kişiye sağ, sol, yukarı, aşağı gibi şeyler söyleyerek yardımcı olabilirler. Bu oyun bir yarışma değil ancak herkes iş birliği yaparsa kalemi şişeye yerleştirebilirsiniz. Her grup kalemi şişeye yerleştirdiğinde kişiler değişecek ve yeni kişilerle yeniden yapacağız. Anlaştıysak başlayalım.

Toparlama ve Değerlendirme: Tüm çocuklar sırayla lider olup etkinliği yaptıktan sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

Odanın farklı köşelerinde dört kişi bir kalemi şişeye koymaya çalıştınız, hepiniz çok güzel, iş birliği içinde çalıştınız, çok teşekkür ederim. Ne hissettiniz bu etkinliği yaparken? Hangi kısımlarda zorlandınız? Hangi kısımlar kolaydı? Başkalarıyla iş birliği içerisinde hareket etmek nasıldı?

Kolaylaştırıcı İçin Not

- Bu etkinlikte kalem yerine bir çubuk da kullanılabilir. Daha uzun bir çubuk kullanarak ya da ipi tutan kişinin gözlerini kapatmasını / arkasını dönmesini isteyerek ve sadece grup arkadaşlarının yönergeleri ile hareket etmesini sağlayarak etkinliğin zorluk derecesi artırılabilir.

Etkinlik | El Ele

Süre: 40 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı çocuklarla arkadaşlık kavramını ve iyi bir arkadaş denilince ne anladıklarını hep birlikte konuşacak bir alan yaratmaktır.

Açıklama: Biraz önce iş birliği ve birlikte hareket etmek üzerine konuştuk. Arkadaşlık da birbirine destek olmak ve birlikte hareket edebilmek demektir, bu sebeple şimdiki etkinliğimizde arkadaşlığı konuşacağız. Ancak konuşmaya başlamadan önce kâğıttan el ele tutan arkadaşlar yapalım istiyorum. Bunu yapabilmek için size kâğıtlar dağıtacağım ve yapmanıza yardımcı olacağım (*Kâğıttan el ele tutuşan insan figürleri için örnek bir resme EK – KÂĞITTAN İNSAN FİGÜRÜ bölümünden ulaşılabilir*). Önce elinizdeki kâğıdı ikiye katlayın, katladığınız kısmı tekrar ikiye katlayın, ikinci kere katladığınız kısmı tekrar ikiye katlayın. Şimdi kâğıdı geri açın, eşit bölmelere ayrıldığını göreceksiniz. Bu sefer açtığınız kâğıdı katlı yerlerinden başından başlayarak sırayla içe doğru katlayın. Her bölme üst üste gelecektir. Bütün katlamaları bitirdiğiniz zaman son kısma bir insan şekli çizin ve çizdiğiniz bu şekli kenarlarından keserek insan şeklini çıkarın. Kesme işlemi de bittikten sonra kâğıdı yeniden açın; işte, el ele tutuşmuş arkadaşları göreceksiniz (*Bu işlemleri yaparken kolaylaştırıcının çocuklara destek olması önemlidir, yönergeler karışık olabilir*). El ele tutuşmuş arkadaşlarınızı istediğiniz renklere boyayabilirsiniz.

Toparlama ve Değerlendirme: Çocukların hepsi kâğıttan el ele tutuşan insan figürlerini tamamladıktan sonra çocuklarla birlikte önce aşağıdaki uygulama yapılıp ve devamında benzer şekilde aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Birlikte el ele tutuşan arkadaşlar yaptık, bu arkadaşların iyi arkadaşlar olduğunu düşünüyorum. Peki, sizce iyi arkadaş ne demek? Düşündüklerinizi kâğıttan el ele tutuşan arkadaşların üzerine yazar mısınız/çizer misiniz?

(Çocuklar kendi iyi arkadaş tanımlarını yaparken bahsetmedilerse kolaylaştırıcılar tarafından aşağıdaki durumların üzerinden muhakkak geçilmelidir)

Hepiniz iyi bir arkadaş deyince ne anladığınızı, ne olması gerektiğini yazdınız/çizdiniz, ben de birkaç şey eklemek isterim. Bence iyi bir arkadaş aynı zamanda:

- » Birbirlerine saygı duyarlar, şiddet uygulamazlar, küfür etmezler.
- » Birbirlerini çok iyi dinlerler.
- » Birbirlerine yardım ederler.
- » Birbirlerinin üzüldüğünü, kızdığını, mutlu olduğunu görünce bu duygularını paylaşırlar.
- » Birbirlerinin farklı fikirleri olduğunu bilirler.
- » Birbirlerinde bazen hoşlanmadıkları özellikleri olduğunu da bilirler.
- » Birbirlerinin arkasından konuşmazlar.
- » Birbirlerinden yeni şeyler öğrenirler.
- » Birbirlerinin geldikleri ülkelerdeki, şehirlerdeki alışkanlıklarına, aile özelliklerine, inancına saygı duyarlar.

Evet, bugün hep birlikte arkadaşlık konusunu konuştuk. Arkadaşlık çok önemlidir. Arkadaşlarımızla paylaşırız, oynarız, konuşuruz, sorunlarımızı çözeriz, ders çalışırız, oyun oynarız, gezeriz, eğleniriz. Arkadaşlarımızın samimi, saygılı, sevgi dolu, yardımsever, destekleyici, güvenilir, paylaşımcı olmasını isteriz. Arkadaşlarımızla birlikte birçok şeyi öğrenebiliriz. Hem zor hem mutlu günlerimizde onlar bizimledir. Bizim mutluluğumuzu ve dertlerimizi paylaşırlar. İyi bir arkadaş bize en büyük hediyedir. Bu nedenle arkadaşlarımıza saygı duymalıyız. Bize nasıl davranılmasını istiyorsak arkadaşımıza da o şekilde davranmalıyız.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Bu etkinlikte çocuklarla birlikte el ele insan figürünü yapmadan önce kolaylaştırıcı etkinlik öncesi bir kere yapmayı denemelidir ve böylelikle etkinlik sırasında çocuklarla birlikte yaparken nasıl yapılacağı konusunda onları daha rahat yönlendirebilir. Çocukların el becerileri ve hızı dikkate alınarak kolaylaştırıcı çocukların çizme ve kesme işlemlerine yardımcı olabileceği gibi el ele insan figürü yapımı için gerekli çizimleri önceden yaparak etkinliğe getirebilir ve çocukların yalnızca kesme ve yapıştırma işlemlerini yapması sağlanabilir.

Ek – Kâğıttan İnsan Figürü

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bu bölümde, bir kelimele bile olsa tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturumun amacı, farklılıklarımızın bizi başkalarından farklı ve özel yaptığını, hayatımızı zenginleştirdiğini çocukların görmeleridir. Isınma etkinliğinde bu konu 'Farklılıklar' şarkısı ile ele alınırken 'Balık ve Kurbağa' hikâyesinde bir balık ve kurbağanın arkadaşlığı üzerinden anlatılmaktadır.

Oturum Planı

1. Isınma > Yaşasın Farklılıklar
2. Etkinlik > Balık ve Kurbağa

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. İnsanların birbirinden farklı özellikleri olduğuna dair farkındalığının artması
2. Kişilerarası ilişkilerde farklı özelliklerin önemine dair farkındalığının artması
3. İnce motor ile el-göz koordinasyon becerisinin gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Benzer ve farklı olma kavramlarını tanımlayabilmesi ve ifade edebilmesi
- 1.b. Kendisi ve arkadaşları arasındaki farklı özellikleri tanımlayabilmesi ve ifade edebilmesi
- 2.a. Arkadaşlarında sevdiği farklı özellikleri tanımlayabilmesi ve ifade edebilmesi
- 3.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi
- 3.b. Belirlenen sınırlar içerisinde çizme, kesme ve boyama işlemlerini yapabilmesi

Süre: 70 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Yaşasın Farklılıklar: Şarkı sözlerinin çocuklara verilmek üzere çıktısı (iki çocuğa bir çıktı olacak şekilde de alınabilir), projeksiyon, ses sistemi ya da hoparlör

Balık ve Kurbağa: Mutlaka kırmızı ve beyaz dahil olmak üzere farklı renklerde el işi kâğıtları, mavi ve yeşil renklerde karton, boya kalemleri, kalem, makas, yapıştırıcı

Oturum Etkinlikleri

Isınma | Yaşasın Farklılıklar

Süre: 15 dakika

Amaç: Bu ısınma etkinliğinin amacı şarkı üzerinden çocukları birlikte farklılıklar üzerine düşünmeye ve konuşmaya teşvik etmektir.

Açıklama: Bugün yine şarkı söyleyerek başlayacağız çalışmamıza. Şarkımızın adı 'Yaşasın Farklılıklar' (Bu şarkı Pepee çizgi dizisinden alınmıştır. Şarkıyı söylerken şarkının videosunun da izlenmesi önemlidir. Şarkının video bağlantısına [EK – YAŞASIN FARKLILIKLAR VİDEOSU](#) bölümünden ulaşılabilir). Önce şarkıyı hep beraber bir kere dinleyeceğiz, sonra da birlikte söyleyeceğiz. En sonunda da biraz üzerine konuşacağız (Şarkının sözlerine [EK – ŞARKI SÖZLERİ](#) bölümünden ulaşılabilir.)

Toparlama ve Değerlendirme: Çocuklarla birlikte birkaç kere şarkıyı söyledikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar vasıtasıyla şarkıdaki temalar üzerine bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Dinlediğimiz şarkıyı beğendiniz mi? Sizce bu şarkı bize ne söylüyor? Şarkıda hangi farklı özelliklerden bahsediliyor? Demek ki hepimizin bazen fark edemesek de birbirimizden farklı özelliklerimiz var. O zaman bu farklı özelliklerimiz üzerine biraz daha konuşmak için diğer etkinliğimize geçelim.

0 Kolaylaştırıcı İçin Not

0 Isınma egzersizinde çocuklara şarkı sözlerini verdikten ve bir kere dinledikten sonra ikinci kere birlikte söylemek için teşvik etmek önemlidir. Çocuklar hemen şarkı sözlerini söyleyemeyebilirler, o zaman şarkıyı üçüncü, dördüncü kere dinlemek iyi olacaktır. Bu ısınma egzersizini çocuklar için daha canlı ve cazip hale getirmek için şu yöntemler kullanılabilir:

» Kolaylaştırıcılar daha öncesinde şarkı için, şarkının sözleriyle uyumlu hareketler hazırlayıp çocuklarla bu hareketler çalışıldıktan sonra şarkı hareketler eşliğinde söylenebilir.

» Şarkının kendi müziği dışında özellikle çocukların dinlediği müzik tarzlarında (pop, rap gibi) müzikler ya da ritimler eşliğinde sözler getirilerek şarkı için çeşitlendirmeler yapılabilir. Örneğin çocuklar kendileri elleriyle ve vücutlarıyla rap ritimleri yaparak sözleri söyleyebilir ya da sözsüz müziklerin üzerine sözler söylenebilir.

Şarkının videosu da olduğu için çocuklarla birlikte şarkı sözlerinin yanı sıra videodaki farklılıklar üzerine de bir tartışma yürütülebilir.

Ek – Yaşasın Farklılıklar Videosu

“Yaşasın Farklılıklar” çocuk şarkısı, Düşyer tarafından Pepee çizgi dizisi için hazırlanmıştır. Videoya ulaşmak için Youtube’da ‘Pepee - Yaşasın Farklılıklar - Çocuk Şarkısı | Düşyeri’ başlığıyla arama yapabilirsiniz. Hikâyenin Youtube bağlantısına ise buradan ulaşabilirsiniz:

<https://www.youtube.com/watch?v=rGcM8GnP7do>

Ek – Şarkı Sözleri

Yaşasın Farklılıklar

Farklıklar hayata renk katar
Senin farkların seni sen yapar
(iki kere söylenecek)

Soruyorum sana, farklı mısın
söyle bana?

Eveeeeeet

Peki, nedir senin farkın?

Kaşım, gözüm, kolum, bacağıım

Boyum, posum, sesim, duruşum

Farklıklar hayata renk katar

Senin farkların seni sen yapar
(iki kere söylenecek)

Soruyorum sana, farklı mısın söyle bana?

Eveeeeeet

Herkes farklıdır aslında

Kaşım, gözüm, kolum, bacağıım

Boyum, posum, sesim, duruşum

Farklıklar hayata renk katar

Senin farkların seni sen yapar
(iki kere söylenecek)

Etkinlik | Balık ve Kurbağa

Süre: 45 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı, insanların birbirinden farklı özellikleri olduğunu ve bunların olağan olduğunu bir hikâye üzerinden çocuklarla konuşmaktır.

Açıklama: Şarkıda da hep birlikte söylediğimiz gibi hepimizin birbirinden farklı özellikleri vardır. Bu etkinlikte de yine farklı özelliklerimiz üzerine konuşacağız ama bu sefer bir hikâye üzerinden. Hikâyemizin kahramanları bir balık ile bir kurbağa, o sebeple hikâyemizin adı da Balık ile Kurbağa. Ancak okumaya başlamadan önce birlikte hikâyedeki balık ve kurbağayı yapalım istiyorum. Ben size malzemeleri dağıtacağım ve yaparken yardımcı olacağım.

Önce balık ile başlayalım. (Örnek balık resmine EK – BALIK RESMİ bölümünden ulaşılabilir.) İsteddiğiniz renkte bir el işi kâğıdı seçin ve bu kâğıda büyük bir yuvarlak çizerek yuvarlağın etrafını makasla kesin. Kestiğiniz yuvarlak parçayı mavi kartonun ortasına yapıştırın, bu balığının gövdesi olacak. Yine istediğiniz renklerde el işi kâğıtlarını kullanarak farklı

büyükliklerde yuvarlaklar kesin. Bu yuvarlaklardan bir kısmını balık için bir kısmını da balığın çevresini süslemek için kullanacağız. Balığın yüzgeçleri için yaptığınız yuvarlaklardan ikisini katlayın ve iki yanına yapıştırın. Balığın dudakları ve kuyruğu için ikiye katladığınız yuvarlakları üst üste gelecek şekilde yapıştırın. Gözlerini ister boya kalemleri ile isterseniz de yine el işi kâğıtlarını kullanarak yapın. Etrafını da istediğiniz gibi süsledikten sonra balığınızı bitirebilirsiniz.

Herkes balığını bitirdiyse kurbağaya geçebiliriz (*Örnek kurbağa resmine EK – KURBAĞA RESMİ bölümünden ulaşılabilir*). Yeşil renkli kartona büyükçe bir yarım daire çizin ve etrafından kesin. Kestiğiniz parçayı daire kısmı aşağıda kalacak şekilde elinizde tutun. Beyaz kâğıttan iki tane yuvarlak çizin, kesin ve yeşil kartonun ortasına yapıştırın. Gözlerini istediğiniz renge boyayabilirsiniz. Şimdi kurbağanın kol ve bacaklarını yapalım. Size göstereceğim şekli elinizdeki kalan yeşil kartona çizin ve kesin ve yarım dairenin üstte kalan düz kısmının iki yanına yapıştırın. Son olarak kırmızı el işi kâğıdından dudaklarını ve dilini de yaparak kurbağanın yapımını da bitirebiliriz. Herkes tamamladı mı? Hepsi harika görünüyor.

Şimdi herkes balıklarını ve kurbağalarını yanına alsın, size Balık ile Kurbağa hikâyesini okuyacağım (*Bu bölümde okunacak olan 'Balık ve Kurbağa' hikâyesine EK – BALIK ve KURBAĞA HİKÂYESİ bölümünden ulaşılabilir*). Hikâyeyi dikkatlice dinleyelim, bakalım balık ve kurbağanın farklılıkları nelermiş?

Toparlama ve Değerlendirme: Hikâye okunduktan sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte farklılıklar üzerine bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Balık ile kurbağanın hikâyesini okuduk, siz hikâyeyi beğendiniz mi? Sizce bu hikâye bize ne anlatıyor, neden bahsediyor? Balık neden üzüldü? (*İhtiyaca göre kolaylaştırıcı buraya başka sorular da ekleyebilir. Çocuklarla sorular üzerinden değerlendirme yaptıktan sonra*) Balık kurbağada kendisinde olmayan bir farklılık gördüğü için üzülmüştü. Ama kurbağanın dediği gibi ikisinin de birbirinden çok farklı özellikleri var ve balık kendisi olduğu kurbağa da kendisi olduğu için değerliler. Gölde yaşayan her canlı kendine has özelliklere ve renklere sahiptir ve hepsi bir araya gelince gölün güzelliğini oluşturur. Aynı şekilde insanlar da birbirinden farklı özelliklere sahiptir ve hepsi bir araya gelince dünyanın güzelliğini oluşturur.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Bu etkinlikte çocuklarla birlikte balık ve kurbağa figürlerini yapmadan önce kolaylaştırıcı etkinlik öncesi bir kere yapmayı denemelidir ve böylelikle etkinlik sırasında çocuklarla birlikte yaparken nasıl yapılacağı konusunda onları daha rahat yönlendirebilir. Çocukların el becerileri ve hızı dikkate alınarak kolaylaştırıcı balık ve kurbağa için gerekli çizimleri önceden yaparak etkinliğe getirebilir ve çocuklarla yalnızca kesme ve yapıştırma işlemleri yapılabilir.

Balık ve Kurbağa hikâyesini okurken ses tonu, mimikler ve hareketler ile birlikte çocukların hikâyeyi zihinlerinde canlandırmalarını kolaylaştıracak bir anlatıcılık yöntemi kullanılması etkili ve faydalı olacaktır. Hikâye okunurken çocukların yaptığı balık ve kurbağa figürleri ile birlikte canlandırma yapılarak oturum yürütülebilir, böylelikle çocuklar da hikâyeye aktif bir şekilde dâhil olmuş olurlar.

Ek – Balık ve Kurbağa Hikâyesi

Zamanın birinde bulutların ve dağların ötesinde yeşili, güneşi, suyu bol; içinde balıkların ve kurbağaların oynadığı büyük bir göl varmış. Bu gölün içinde iki arkadaş yaşamış. Birisinin adı BALÇO diğèrinin adı KURÇO imiş. BALÇO bir yavru balık, KURÇO ise bir kurbağa yavrusuymuş. Bilirsiniz kurbağa yavrusu ilk doğduklarında balıklara benzerler. Bu yüzden BALÇO ile KURÇO bu gölün içinde çok iyi arkadaş olmuşlar. Çünkü gölde bütün gün dolaşır, su yosunları, su menekşeleri ve su sümbülleri arasında oynar ve çok eğlenirlermiş. Bazen de beyaz nilüferlerin altına saklanırlarmış. En sevdikleri oyunsu suyun altından baloncuk yapmaktı. KURÇO bu konuda daha başarılıymış. Günler böyle neşe içinde geçip giderken ikisi de büyüyüp serpilmeye başlamış. KURÇO'nun kuyruğu yok olmaya onun yerine bacakları büyümeye başlamış. BALÇO'da da değişiklikler oluyormuş. İlk zamanlar kocaman olan gözleri küçülüp yerine suyun altında daha uzun süre kalmasını sağlayacak solungaçları irileşmeye başlamış. Ama yine de birlikte su baloncukları yapmaktan çok keyif alıyorlarmış. Sonra bir gün, KURÇO suyun üstünden zıplayıp karaya çıkıvermiş. BALÇO da onun gibi zıplamak istemiş ama denemesiyle suyun içine kaçması bir olmuş. KURÇO gibi karaya çıkamadığı için çok üzölmüş. KURÇO geri gelmiş ve BALÇO'yu

çok üzgün görünce neden üzgün olduğunu sormuş. BALÇO da neden ben senin gibi karaya çıkamıyorum demiş. KURÇO o zaman “Sevgili arkadaşım biz kurbağaların doğası böyledir. Bizler hem karada hem de suda yaşayabiliriz. Balıklar balık doğasına sahiptir kurbağalar da kurbağa. Hepimiz doğamızı yaşarız. Yani balıklar balık kurbağalar kurbağadır. Ama farklılıklarımız arkadaş olmamıza engel olmaz. Baksana şu göle, içi o kadar pırl pırl ve farklı bitki ve hayvanlarla dolu ki. Gölü güzel yapan da bu zaten. Eğer gölün içindeki her şey aynı olsaydı göl çok sıkıcı olmaz mıydı?” demiş. BALÇO buna çok sevinmiş, “O zaman sen suyun içindeyken her zaman yine birlikte olabiliriz, ne güzel” demiş ve birlikte gölün içinde oyunlarına devam etmişler.

Ek – Balık Resmi

Ek – Kurbağa Resmi

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Çocuklar için bir arkadaş grubuna dâhil olmak özellikle de ergenlik döneminde oldukça önemlidir. Arkadaş grupları çocukların ait olma ve değer görme, özgüven geliştirme ve anlaşıldığını hissetme gibi ihtiyaçlarının giderilmesini sağlar.

Bu oturumda çocuklara grup içerisinde iş birliği kurmanın önemini ve nasıl davranmaları gerektiğini fark ettirmek amaçlanmıştır. Isınma hareketinde grupça yağmur sesi çıkararak işbirliğinin önemi gösterilir. 'Hulahop' etkinliği de aynı amaçla hazırlanmıştır, grup çalışmasına yöneliktir. 'Hayalimdeki Arkadaş Grubu' etkinliği ise bir grup içerisinde nasıl davranmak gerektiği konusunu ele alır.

Oturum Planı

1. Isınma > Yağmur Yağıyor
2. Etkinlik 1 > Hulahop
3. Etkinlik 2 > Hayalimdeki Arkadaş Grubu

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. İş birliği kurma ve sürdürme farkındalığının, becerisinin artması
2. Hareket ve kaba motor becerilerinin gelişmesi
3. Arkadaşlık kavramının ve ilişkisinin anlaşılması

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Grup ile uyumlu hareket edebilmesi
- 1.b. Diğer grup üyelerinin hareketlerine göre kendini ayarlayabilmesi
- 2.a. Yönergeleri rahatlıkla takip edebilmesi, hareketler arasında geçiş yapabilmesi

- 2.b. Eğilme, kalkma gibi kaba motor hareketleri zorlanmadan yapabilmesi
- 3.a. Arkadaşlık ilişkisinin ne demek olduğunu anlayabilmesi ve ifade edebilmesi
- 3.b. Arkadaşlık ilişkisinin temelindeki davranışları tanımlayabilmesi ve ifade edebilmesi

Süre: 80 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Hulahop: İki tane hulahop

Hayalindeki Arkadaş Grubu: A4 kâğıt, boya kalemleri

Oturum Etkinlikleri

Isınma | Yağmur Yağıyor

Süre: 10 dakika

Amaç: Bu ısınma egzersizinin amacı hareketli bir canlandırma yoluyla çocukların birlikte hareket etme becerilerini geliştirmektir.

Açıklama: Bugün çalışmamıza başlarken küçük bir canlandırma yapacağız. Biliyorsunuz birbirinden farklı hava durumları vardır, hava bazen güneşli olur, bazen kar yağar, bazen de yağmur yağar. Diyelim ki bugün biz hep birlikte bir koro olacağız ve birlikte çok şiddetli yağmur yağdığına nasıl oluyor, onu canlandıracağız. Ben size yağmurun durumunu söyleyeceğim ve sonra hep birlikte onu canlandıracağız. Hazırsanız, başlıyorum. Yağmur sessizce yağmaya başladı; yavaş yavaş ellerimizi ovalamaya başlayalım. Şimdi ellerimizi hızlı hızlı ovalayalım, yağmur hızlanıyor. Yağmur çok hızlandı ve şıp şıp yere çarpmaya başladı, parmaklarımızı şıklatalım. Yağmur çok çok hızlandı, ellerimizi dizlerimize vurmaya başlayalım. Artık fırtına var,

ellerimizi daha hızlı dizlerimize vuralım ve ayaklarımızı da yere vurmaya başlayalım. Fırtınalar kopuyor! *(Bir süre yaptıktan sonra)* Evet, fırtına artık diniyor, ayaklarımızı durdurabiliriz. Yağmur da yavaşlamaya başladı, tekrar parmaklarımızı şıklatalım. Yağmur iyice yavaşladı, avuç içlerimizi ovalamaya geçelim. Artık yağmur tamamen durdu. Yavaş yavaş güneş açıyor.

Toparlama ve Değerlendirme: Hava durumları ile ilgili canlandırmayı yaptıktan sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir

“ Zor bir havayı birlikte yaşadık, sağanak yağışı canlandırmaktan keyif aldınız mı? Hep birlikte bir hava durumunu canlandırmak nasıl geldi size? Tek başınıza mı daha kolay oldu yoksa birlikte yaparken mi?

Kolaylaştırıcı İçin Not

Isınma egzersizinde canlandırmayı yaparken kolaylaştırıcının farklı ses tonları, mimik ve hareketlerle yönergeleri vermeleri ve çocukları canlandırmanın içine çekmesi önemlidir. Egzersiz ses çıkarma üzerine olduğundan kalabalık gruplarda yüksek sese sebep olabilir, bu durum göz önünde bulundurularak ortam düzenlenmelidir.

Etkinlik 1 | Hulahop

Süre: 20 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı hulahop kullanarak çocukların ortak hareket etme becerilerini geliştirmektir.

Açıklama: Şimdi yine hep birlikte ortak bir şekilde hareket etmemiz gereken bir etkinlik yapacağız. Önce daire olup el ele tutuşalım. Etkinlik bitene kadar da birbirimizin elini tutmayı bırakmıyoruz, temel kuralımız bu. Benim elimde bir hulahop var, ben şimdi bunu sizin dairenizin içine koyacağım (*Dairenin içinden iki kişinin ellerini çözüp, hulahopu koyup, tekrar ellerini kapattıktan sonra*). Hulahop dairenin içinde ve siz ellerinizi bırakmadan ve daireyi bozmadan bu hulahopun bütün daireyi dolaşmasını ve tekrar başladığı yere dönmesini sağlayacaksınız. Anlaştık mı? Hazırsanız, başlayalım.

Toparlama ve Değerlendirme: Hulahop bütün daireyi dolaşıp başlangıç noktasına geldikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

Hep birlikte, birbirinizi hiç bırakmadan zor bir görevi yerine getirdiniz, tebrik ederim. Nasıl geldi size bu çalışma? Hulahopu kaldırmaya çalışırken zorlandınız mı? Hulahopu kaldırmaya çalışırken birbirinize nasıl yardımcı oldunuz? Bir görevi yerine getirirken bir grupla hareket etmek nasıl hissettirdi?

Kolaylaştırıcı İçin Not

Kolaylaştırıcının, hulahopu dairenin içine koyduktan sonra çocuklara nasıl yapacaklarına dair talimat vermeden bir süre kendilerinin bir yol bulabilmelerine alan tanımak iyi olacaktır. Eğer belli bir süre geçmesine rağmen çocuklar zorlanıp bir yol bulamazlarsa etkinliğin hayal kırıklığı yaratmaması için basit ipuçları verilebilir, örneğin "ayaklarından başlayıp arkadaşlarının yardımıyla havaya

kaldırarak başınızdan geçirin" gibi. Çocuklar için başlangıçta adapte olmak zor olabilir, tekrar tekrar denemeleri için teşvik edilebilirler. Ellerini her bıraktıklarında yeniden başlamaları söylenebilir. Etkinliği daha eğlenceli bir hale getirmek için hulahopun ilk başladığı yerin karşısından ikinci bir hulahop konulup çocukların iki taraflı oynamaları istenebilir. El ele tutuşmak konusunda bir hassasiyet söz konusu ise kız ve erkek öğrenciler ayrı gruplandırılabilir.

Etkinlik 2 | *Hayalimdeki Arkadaş Grubu*

Süre: 40 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı çocukların iş birliği ve nezaket gibi davranışların arkadaşlık için önemli olduğunu anlamalarını sağlayacak bir düşünme ve tartışma ortamı yaratmaktır.

Açıklama: Bugün yaptığımız bütün etkinliklerde her beraber hareket ettik; mesela tek başımıza o kadar kuvvetli yağmur sesi çıkaramazdık ya da hulahopu elimizi hiç sürmeden bir uçtan öbür uca götüremezdik. Demek ki bazı şeyleri yapabilmemiz için diğer insanlarla ortak çalışmamız, iş birliği yapmamız gerekiyor. Arkadaşlıkta da en önemli şey arkadaşlarımızla işbirliği yapabilmektir. Bunun üzerine düşünmek için hep birlikte bir etkinlik daha yapalım. Herkes rahat bir pozisyonda otursun, gözlerinizi kapatın ya da kapatmak istemiyorsanız sabit bir noktaya bakabilirsiniz. Şimdi yavaş yavaş nefes alıp verirken bir yandan da sessizce düşünmenizi istiyorum; kendinize bir arkadaş grubu hayal edin. Kaç kişisiniz? Kimler var grubunuzda? Nasıl bir arkadaş grubusunuz, neler yapıyorsunuz? Birbirinize nasıl davranıyorsunuz? *(Soruların teker teker ve aralarda kısa boşluklar bırakılarak sorulması ve çocuklara düşünmeleri için zaman tanınması önemlidir)* Hazır olduğunuzda gözlerinizi açabilir ya da tekrar bize doğru bakabilirsiniz. Şimdi sizlere kâğıt ve boya kalemleri dağıtacağım ve hayal ettiğiniz arkadaş grubunu çizmenizi isteyeceğim.

Toparlama ve Değerlendirme: Tüm çocuklar resimlerini bitirdikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden yaptıkları resimleri çocuklar ile birlikte değerlendirip oturum sonlandırılabilir.

“ Çizdiği resimleri kim bizimle paylaşmak ister? Arkadaş grubunuzu nasıl hayal ettiniz? Şimdiki arkadaş grubunuza benzeyen ya da farklı olan yönleri var mı? Hayal ettiğiniz arkadaş grubu içinde siz neler yapıyorsunuz? Hayal ettiğiniz arkadaş grubunda herkes birbirine nasıl davranıyor?

Arkadaşlık, paylaşmak, iş birliği yapmak, arkadaşına saygılı davranmak, arkadaşının duygularını anlamak, kurallara uymak ve arkadaşını üzmemek ve yardımlaşmak gibi birçok davranışı içerir ve bunları karşılıklı yaptığımızda birbirimizi sevdiğimiz bir arkadaş grubumuz olabilir. Şimdi size bir arkadaş grubu içinde hangi davranışların olması gerektiğini gösteren bir kâğıt dağıtacağım (*Davranışları içeren görsel EK – GRUP İÇİ İLETİŞİM kısmından bulunabilir*)⁵ Bu kâğıtta neler yazdığını/olduğuna bir bakın, neler düşünüyorsunuz? Siz ya da arkadaşlarınız böyle davranıyor musunuz?

Çevremizdeki insanlarla ve arkadaşlarımızla iletişim kurarken bazı ifadeleri kullanarak onlara değer verdiğimizizi hissettirebiliriz ve olumlu duygular yaşamalarını sağlayabiliriz. Böylelikle arkadaşlığımızı da daha güçlendirebiliriz. Örneğin, arkadaşımız bizim için bir şey yaptığında ona 'teşekkür ederim' diyebiliriz ya da her gördüğümüzde 'merhaba, günaydın, iyi akşamlar, hoşça kal' gibi selamlama ifadelerini kullanabiliriz. Arkadaşımızı üzdüğümüzde ona 'özür dilerim' diyebiliriz, bir şey isterken 'lütfen' diyebiliriz, yemek yediğini gördüğümüzde 'afiyet olsun' diyebiliriz. Mesela başka neler söyleyebiliriz, hangi olumlu kelimeleri kullanabiliriz arkadaşlarımıza yönelik? (*Çocuklarla bir süre fikir alışverişi yaptıktan sonra*) Hepinize çok teşekkür ediyorum, çok güzel bir çalışma oldu.

0 Kolaylaştırıcı İçin Not

0 Değerlendirme kısmında kolaylaştırıcı tarafından arkadaşlık ve nezaket ilişkisini anlatmak için birkaç örnek daha verilebilir.

5. Çalışılan çocukların okuma yazma bilmemesi durumunda bu dokümanda yazan özellikleri anlatan görseller bulup, onları bir kâğıda yapıştırıp kopyalarını çıkartarak çocuklara dağıtılabilir; her görselin açıklamasını yaparak çocukları üzerinde düşünmeye davet edebilirsiniz.

Ek – Grup İçi İletişim

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturumda, ısınma etkinliği ile çocukların birlikte üretmenin ve işbirliğinin keyifli yanlarını fark etmeleri amaçlanmıştır. 'İyileşen Kalp' etkinliği ile de kişiler arası ilişkilerde kırıncı davranışların sonuçlarını anlamaları ve istemeden de olsa bu tür davranışlar sergilendiğinde bunu düzeltmek için çaba sarf edilmesi gerektiğini öğrenmeleri amaçlanmıştır.

Oturum Planı

1. Isınma > İki Arkadaş Tek Resim
2. Etkinlik > İyileşen Kalp

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. İş birliği kurma ve sürdürme farkındalığının, becerisinin artması
2. Arkadaşlık kavramının ve ilişkisinin anlaşılması
3. Kişilerarası ilişkilerde hataların nedenleri ve sonuçları üzerine farkındalığının artması

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Bir başka kişiyle bir amaç için ortak çalışma yürütebilmesi
- 1.b. Başkası tarafından başlatılan bir işi devam ettirebilmesi
- 1.c. Anlaşmazlık durumunda çözüm arama isteği ve davranışı göstermesi
- 2.a. Arkadaşlık ilişkisinin temelindeki davranışları tanımlayabilmesi ve ifade edebilmesi
- 3.a. Kişilerarası ilişkilerde hangi davranışların, neden kırıncı olabileceğini anlaması ve ifade edebilmesi

3.b. Kişilerarası ilişkilerde kırıcı davranışların sonuçlarını anlayabilmesi ve ifade edebilmesi

3.c. Kişilerarası ilişkilerde kırıcı davranışlardan sonra telafi için neler yapılabileceğini fark etmesi ve ifade edebilmesi

Süre: 70 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

İki Arkadaş Tek Resim: Beyaz karton, boya kalemleri

İyileşen Kalp: Kırmızı karton, kalem, makas, yara bandı

Oturum Etkinlikleri

Isınma | İki Arkadaş Tek Resim

Süre: 25 dakika

Amaç: Bu ısınma etkinliği ile amaçlanan, çocukların bir çalışma üzerine birlikte çalışarak ortak yanlarını görmelerini ve birbirlerinin duygularını fark etmelerini sağlamaktır. Aynı zamanda ortak bir ürün çıkarmanın keyifli yanlarını görmeleri de diğer bir amaçtır.

Açıklama: Bugüne kadar hep tek başımıza resimler çizdik ama bugünkü etkinliğimizde farklı bir şey yapacağız ve iki kişi birlikte resim çizeceğiz, bakalım nasıl olacak? Önce iki kişilik gruplara ayrılalım, her gruba ben büyük beyaz bir karton vereceğim. Şimdi herkes kendine iki farklı renkte boya kalemi seçsin. Ben size bir konu söyleyeceğim ve her grup kendi kâğıdına bu konu ile ilgili istediği bir şeyi çizecek. Ancak gruptaki kişiler aynı anda çizmeyecek; önce birisi başlayacak, ben 'dur' deyince kâğıdı arkadaşına verecek ve arkadaşı resme devam edecek, sonra ben tekrar

'Dur' deyince yeniden ilk başlayana geçecek ve bu şekilde devam edeceğiz (Kolaylaştırıcı tarafından her çocuk için dur demeden önce en az üç dakika zaman verilmeli). Resim arkadaşınızdan size geçtiğinde istediğiniz şekilde devam edebilirsiniz, çizilenler arasında bağlantı da kurabilirsiniz, örneğin arkadaşınız bir ev resmi yaptıysa yanına bir yol çizebilirsiniz. Isınma bittiğinde iki kişi bir resim yapmış olacak. Hazırsanız, başlayalım.

(Çocuklara en az on beş dakikalık bir süre verdikten sonra) Hepiniz birlikte çok güzel resimler yaptınız! Şimdi biraz üzerine konuşalım.

Toparlama ve Değerlendirme: Isınma etkinliği tamamlandıktan sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklar ile birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

Şimdi tekrar daire olalım. Kimler resimlerini bizimle paylaşmak ister? Biraz resminizi anlatır mısınız? Ne çizdiniz? Peki, iki kişi tek bir resmi çizmek nasıldı, zor muydu yoksa kolay mıydı? Kimler arkadaşının resminden devam etti, kimler etmeyip kendi resimlerini yaptı? Devam edenler ve etmeyenler, neler hissettiniz ve neden bunu tercih ettiniz? (Sorular üzerinden çocuklarla fikir paylaşımı yaptıktan sonra) Paylaşımınız için hepinize teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Isınma etkinliğinde çocukları ikişer kişilik gruplara ayırırken doğaçlama bir yol izlenebileceği gibi aralarında etkileşim olmayan ya da hafif çatışma olan çocukları bir araya getirerek aralarındaki etkileşimin kuvvetlenmesi için bir alan yaratılabilir. Ancak burada çok dikkatli olmak gerekir, eğer çocukların arasındaki çatışma çok kuvvetliyse ya da çocuklardan biri daha sert hareketlere meyilliyse baş etmesi zor bir hal alabilir. Burada değerlendirme ve karar, gözlem yoluyla kolaylaştırıcı tarafından alınabilir. Isınma etkinliğinde resim çizimleri için çocuklara arkadaşlık, mevsimler, oyunlar gibi temalar verilebileceği gibi ihtiyaca göre kolaylaştırıcı tarafından farklı temalar da seçilebilir. Bütün herkese aynı tema verilebileceği gibi her ikişer kişilik gruba çizim yapmaları için farklı temalar da verilebilir.

Etkinlik | İyileşen Kalp

Süre: 35 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı, karşılıklı ilişkilerde hatalar yapıldığında neler olabileceği ve sonrasında nasıl telafi edilebileceği üzerine çocuklarla birlikte düşünmek ve konuşmaktır.

Açıklama: Bugüne kadar arkadaşlık üzerine ve iyi bir arkadaşlıkta neler olmalı üzerine konuştuk. Tabii ki bazen hata da yapabiliriz; bu hatayı fark etmeden de yapabiliriz ya da canımız sıkındır ve arkadaşlarımıza, sevdiklerimize onları üzecek şeyler söyleyebiliriz. Bugün biraz bunun üzerine konuşalım istiyorum. Şimdi hepinize kırmızı kartonlar dağıtacağım. Bunların üzerine kocaman bir kalp çizmenizi ve sonra kesmenizi istiyorum (*Kalp çizimi için örnek bir resim, EK – KALP RESMİ bölümünde bulunabilir*). Herkes kalbini yaptı mı? Benim elimde bir kalp var, bu çok sevdiğim bir arkadaşımın kalbi olsun mesela. Siz de düşünün bakalım, elinizdeki hangi sevdiğiniz kişinin kalbi, annenizin mi, babanızın mı, kardeşinizin mi, arkadaşınızın mı, öğretmeninizin mi? Herkes karar verdiyse devam edelim. Ben dün çok üzgündüm ve söz vermeme rağmen arkadaşım ile buluşmaya gitmedim, üstelik haber de vermedim (*Kolaylaştırıcı kendi elindeki kalpten bir parça koparır*). Arkadaşım bana neden gelmedin diye sorunca ona bağırdım (*Kalpten bir parça daha koparılır*). Sonra da ona kötü sözler söyleyip küstüm (*Kalpten son bir parça daha koparılır*). Şimdi siz düşünün bakalım, sevdiğiniz kişiyi üzecek neler yapmış olabilirsiniz, mesela bağırmış, alay etmiş, vurmuş olabilir miyim diye? Bunu düşünürken, her yaptığınız hata için elinizdeki kalpten bir parça koparın. (*Çocuklar ellerindeki kalpten üç defa parça koparıncaya*) Sizin de kalbiniz bendeki gibi üç parça oldu, bunlar bizim kırdığımız kalpler. Peki, bu kırılmış, koparılmış parçalarla ne yapacağım, böyle mi kalsın istiyorum? Kırdığım, üzdüğüm kalpleri iyileştirebilir miyim? Elimde yara bantları var, şimdi bu bantlar ile elimdeki parçaları birleştireceğim, size de vereceğim bu yara bantlarından, siz de elinizdeki parçaları bu bantla birleştirebilirsiniz. Bantları yapıştırırken de kırdığım kalbi nasıl düzeltebileceğimi düşüneceğim. Mesela ben küstüğüm arkadaşımdan özür diledim (*Kolaylaştırıcı elindeki parçalardan birini yara*

bandı ile kalbe yapıştırır). Hatalı olduğumu kabul ettim ve bir daha geç kalmayacağıma, kalsam bile haber vereceğime söz verdim (*Kolaylaştırıcı bir parça daha yapıştırır*) Sonra da arkadaşım sevinsin diye ona en sevdiği çikolatadan aldım (*Kolaylaştırıcı son parçayı da yapıştırır*). Şimdi sıra sizde, siz de neler yapacağınızı düşünerek elinizdeki parçaları yara bandı ile kalbe geri yapıştırın. Herkes yapıştırdı mı? Teşekkür ederim.

Toparlama ve Değerlendirme: Çocukların tümü elindeki parçaları yara bandı ile ellerindeki kalplere yapıştırdıktan sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Bu etkinliği yaparken ne hissettiniz? Mesela kalpten parçalar koparıırken ne hissettiniz? Peki, yara bandı ile tekrar yapıştırırken ne hissettiniz? (*Çocuklarla bir müddet bu konuda konuştuktan sonra*) Kalpten kopardığımız parçaları geri yapıştırdık, şimdi tekrar kalp bütün oldu ama gördüğümüz gibi eskisi kadar düzgün değil, bozulmuş ve kırışmış durumda. Demek ki hata yapıp kalp kırdığımızda kalp hemen iyileşmiyor, izler kalıyor, o yüzden en baştan kalp kırmamak en iyisi. Ancak bazen istemeden de olsa sevdiğimiz birinin kalbini kırdığımızda ondan özür dilersek ve hatamızı anlarsak yine kalbi bir araya getirebiliyoruz, aynı yara bandı ile yapıştırdığımız elimizdeki kalpler gibi. Bazen bu uzun sürebilir, sabırlı olmamız gerekebilir. Ancak yaptığımız hatayı gerçekten kabul edersek ve onu bir daha yapmamaya çalışırsak kırılan kalbi tamir edebiliriz.

Kolaylaştırıcı için Not

Bu etkinlikte çocuklarla birlikte kalp figürünü yapmadan önce kolaylaştırıcı etkinlik öncesi bir kere yapmayı denemelidir ve böylelikle etkinlik sırasında çocuklarla birlikte yaparken nasıl yapılacağı konusunda onları daha rahat yönlendirebilir. Çocukların el becerileri ve hızı dikkate alınarak kolaylaştırıcı çocukların çizme ve kesme işlemlerine yardımcı olabileceği gibi kalp yapımı için gerekli çizimleri önceden yaparak etkinliğe getirebilir ve çocukların yalnızca kesme ve yapıştırma işlemlerini yapması sağlanabilir. Kalpten parçalar koparıırken kolaylaştırıcı çocukların düşünmelerini kolaylaştırmak için daha fazla hata örneği verebilir.

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Ek – Kalp Resmi

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturumda çocukların yardımlaşmanın önemini ve yardımlaşmanın insanları nasıl mutlu edebileceğini fark etmeleri amaçlanmıştır. Çocukların hem kendilerine ve bireyselleşmeye odaklandıkları hem de diğerleriyle etkileşim kurmayı öğrendikleri bu yaş döneminde yardımlaşmanın, diğerinin ihtiyacını anlamının ve ona destek olmanın öğrenilmesi, çocukların hem bireysel hem de sosyal becerilerini geliştirecektir.

Oturum Planı

1. Isınma > Keçi ve Kuş
2. Etkinlik > Çatık Kaşlar Kalksın

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Yardımlaşma kavramının anlaşılması
2. Mutluluk ve mutsuzluk duygularına dair farkındalığın artması
3. Hareket repertuarının gelişmesi
4. İnce motor ile el-göz koordinasyon becerisinin gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Bir başkasının ihtiyaçlarını ve zorluklarını anlayabilmesi, ifade edebilmesi
- 1.b. Yardımlaşma kavramını tanımlayabilmesi ve ifade edebilmesi
- 2.a. Mutsuzluk duygusunu anlayabilmesi ve nelerin kendisini ya da bir başkasını mutsuz edebileceğini ifade edebilmesi
- 2.b. Mutluluk duygusunu anlayabilmesi ve nelerin kendisini ya da bir başkasını mutlu edebileceğini ifade edebilmesi
- 3.a. Canlandırma yaparken vücudunu rahat kullanabilmesi

4.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi

4.b. Belirlenen sınırlar içerisinde çizme, kesme, boyama işlemlerini yapabilmesi

Süre: 70 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Çatık Kaşlar Kalksın: Ek'lerdeki figürlerin grup sayısı ve ihtiyaç duyulan kadar çıktısı, makas, yapıştırıcı, kadife çubuklar (bulunamaması durumunda şeritler halinde kesilmiş farklı renklerde el işi kâğıtları da kullanılabilir), farklı el işi ve süs malzemeleri

Oturum Etkinlikleri

Isınma | Keçi ve Kuş

Süre: 20 dakika

Amaç: Bu ısınma egzersizinin amacı hikâye ve canlandırma yoluyla çocukların yardımlaşma kavramı üzerine düşünmelerini teşvik etmektir.

Açıklama: Bugün nasılsınız? Isınma çalışmamıza başlamadan önce biraz hareket edelim istiyorum. Şimdi serbest bir şekilde odanın içinde yürümeye başlayalım, serbest ve dağınık bir şekilde yürüebilirsiniz. Ben size çeşitli durumlar söyleyeceğim ve siz de ona göre yürümeye başlayacaksınız. Anlaşıldıysa başlayalım. (Yürüme ile ilgili her yönerge verildikten sonra çocukların denemesi için birkaç dakika verilmelidir) Yavaş Yürü / Hızlı Yürü / Zıplayarak Yürü / Yan Yan Yürü / Ağır Çekim Yürü / Parmak Ucunda Yürü / Tek Ayak Üzerinde Sıçrayarak Yürü / Topuk Üzerinde Yürü / Geri Geri Yürü (Yürüme şekilleri çeşitlendirilebilir). Isındık mı yeterince? Şimdi size içinde

bir keçinin ve bir kuşun olduğu bir hikâye anlatacağım ve ben anlatırken hep birlikte bu hikâyeyi canlandıracağız, anlaştık mı? Başlıyorum öyleyse.

'Bir keçi yavrusu kendi yiyeceğini bulmak için ormanda dolaşmaya başlamış. Keçilerin en sevdiği yaprak ağaçların en üstündeki dallarda olan taze yapraklarını. Küçük keçi uzanmış, iyice uzanmış ama sadece en alttaki dalcıklara ulaşabilmiş' Hadi biz de uzanalım! *'Biraz dinlenmiş. Üst dallara bir kez daha uzanmış'* En yükseğe uzanalım, parmak uçlarımıza basarak en uca uzanalım! *'Ama bu kez de orta dallara ulaşabilmiş. Ne yapsa olmuyormuş. Düşünmüş, düşünmüş son bir kez daha uzanmaya karar vermiş'* Evet, son kez uzanalım. *'Uzanmış ama yine olmamış. O sırada oradan bir kuş uçuyormuş'* Kuş gibi uçalım! *'Küçük keçi kuştan yardım istemiş; "ben uzanamıyorum, sen bana ağaçların en üstündeki yaprakları koparıp atar mısın" demiş. Kuş da en üst dallardaki yaprakları koparıp koparıp küçük keçiye atmış'* Haydi bakalım, biz de yaprakları koparıp koparıp küçük keçiye atalım. *'Küçük keçi yaprakları yemiş ve mutlu bir şekilde hoplaya zıplaya eve dönmüş'* Hoplayıp zıplayarak evimize dönelim!

Toparlama ve Değerlendirme: Hikâye canlandırması sonlandıktan sonra aşağıdaki soru ve yorumlar eşliğinde çocuklarla birlikte bir toparlama ve değerlendirme yapılarak ısınma egzersizi sonlandırılabilir.

“ Çok teşekkür ederim, hepiniz çok güzel keçi ve kuş oldunuz. Keçi olduğunuzda istediğiniz yapraklara ulaşamayınca ne hissettiniz? Kuş olduğunuzda ve keçiye yardım ettiğinizde ne hissettiniz? Birine yardım etmek nasıl bir şey sizce? Daha önce zor durumda olduğunuzu gördüğünüz ve yardım ettiğiniz kişiler oldu mu?

Kolaylaştırıcı İçin Not

Isınma egzersizinde çocuklarla farklı yürüme şekilleri denenebilir. Hikâye canlandırması sırasında çocukların hareketlerinin, hareket ederken rahat olup olmadıklarının gözlemlenmesi ve çocukların farklı hareketler yapmaya teşvik edilmesi önemlidir. Eğer daha kısıtlı hareket ettiği gözlemlenen çocuklar olursa kolaylaştırıcının kendisinin de oynayarak çocukları oyuna ve harekete katmak için teşvik etmesi oldukça önemlidir.

Etkinlik | Çatık Kaşlar Kalksın

Süre: 40 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı çocukların mutluluk ve mutsuzluk duygularını tanımalarını ve mutsuzluk durumuyla başa çıkmak için neler yapabilecekleri üzerine düşünmelerini sağlamaktır.

Açıklama: Şimdi yeni bir çalışmaya geçiyoruz. Ancak başlamadan önce size birkaç soru sormak istiyorum: Mutsuz olmak ne demek sizce? Siz mutsuz olduğunuzda tekrar gülümsemek için neler yaparsınız? Başka bir insanın mutsuz olduğunu gördüğünüzde onun daha iyi hissetmesi için neler yaparsınız? (*Çocuklara soruların cevaplarını düşünmeleri ve vermeleri için belirli bir zaman tanındıktan sonra*) O halde şimdi yapacağımız etkinliğe geçelim. Şimdi dörder kişilik gruplara ayrılalım (*Çocukları gruplara ayırmak için farklı gruplaştırma yöntemleri kullanılabilir, örneğin 1,2,3,4 diye saydırıp aynı sayıları bir araya getirmek gibi.*) Ben her gruba kullanacağı malzemeleri dağıtacağım ve etkinliği yaparken size yardımcı olacağım. Her gruba üzerinde somurtkan bir insanın resminin olduğu kâğıtlar dağıttım (*Somurtkan insan figürü örneği için EK – SOMURTKAN FİGÜR kısmına bakılabilir*). Gördüğünüz gibi bu kişinin kaşları çatık ve somurtuyor. Sizce neden somurtuyor, ne hissediyor, nasıl görünüyor? Şimdi sizden, elinizdeki yara bandı şeklindeki kâğıtları kullanarak bu insanı nasıl mutlu edeceğinizi düşünmenizi istiyorum (*Yara bandı şeklindeki kâğıt için örnek şekillere EK – YARA BANDI kısmından bakılabilir*). Düşündükten sonra aklınıza gelenleri elinizdeki yara bandı şeklinde kâğıtlara yazmanızı/çizmenizi ve somurtkan insan resminin üzerine yapıştırmanızı istiyorum. (*Belli bir süre geçtikten sonra*) Tüm gruplar bitirdi mi? O zaman çalışmamızın diğer kısmına geçelim. Biraz önce somurtkan bir kişiyi nasıl mutlu edebileceğimizi düşündük ve onu mutlu edecek kâğıtlar hazırladık. Şimdi ben size boş insan şekilleri vereceğim (*Boş insan figürleri için EK – BOŞ İNSAN FİGÜRÜ bölümüne bakılabilir*). Biraz önce mutlu etmeye çalıştığımız somurtkan kişiyi en baştan yapsak, nasıl olurdu sizce? Artık o gülen ve kaşlarını çatmayan birisi ve biz de onu baştan ama bu sefer mutlu yapacağız. Elinizdeki kadife çubuklarla kaş ve dudaklarını yapabilirsiniz. Vücudunun kalan kısmını da istediğiniz gibi süsleyebilirsiniz çünkü o artık mutlu birisi.

Toparlama ve Değerlendirme: Tüm gruplar insan figürü ile çalışmasını bitirdikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar eşliğinde çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Hepinize çok teşekkür ederim, yine çok güzel çalışmalar yaptınız. En başta somurtkan bir insanı mutlu etmek için bazı şeyler düşündük, bunu düşünürken neler hissettiniz? Somurtkan birini mutlu etmek zor oldu mu sizin için? Bu kişiyi en baştan tekrar yaparken mutlu yaptık, neler düşündünüz? Bu kişi sizce nelerden mutlu oldu? (Sorular üzerine çocuklarla birlikte değerlendirme yapıldıktan sonra) Hepinize teşekkür ediyorum.

0 Kolaylaştırıcı İçin Not

0 Etkinliğin ilk aşamasında kullanılan somurtkan insan figürü için başka örnekler bulunabilir ya da kolaylaştırıcılar kendileri çizebilir. Somurtkan kavramı çocukların aşına olmadığı bir kavramsa yerine üzgün ve mutsuz gibi ifadeler kullanılabilir.

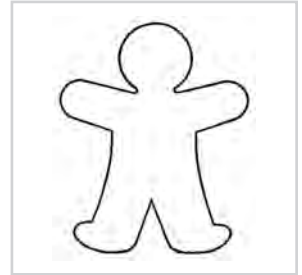
Ek – Somurtkan Figür

Ek – Yara Bandı

Ek – Boş İnsan Figürü

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Çocukların sosyalleşmeye, diğer kişilerle etkileşime girmeye başlamasıyla birlikte kendisi dışında başkalarına ve çevresine karşı da yapması ve yapmaması gerekenler olduğunu öğrenmesi önemlidir. Her ne kadar bu yaş aralığındaki çocuklar bireyselleşme ve sosyalleşme arasında bir geçiş döneminde olsalar da ve sorumluluk duygusu onlar için yeni bir kavram olsa da sıra olmak, söz alarak konuşmak, çevresini temiz tutmak, oyuncakları paylaşmak gibi temel davranışları öğrenmesi önemlidir.

Oturum Planı

1. Isınma > Ejderha Ejo
2. Etkinlik > Sorumluyum!

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Sosyal ilişkilerde nezaket kurallarının anlamı ve önemine dair farkındalığının artması
2. Sorumluluk kavramına yönelik farkındalığının artması
3. Kendi sorumluluklarına dair farkındalığının artması

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. 'Lütfen', 'teşekkür ederim' gibi ifadelerin sosyal ilişkilerde ne anlama geldiğini açıklayabilmesi
- 1.b. Kendisinin bu ifadeleri kullandığı ve kullanmadığı zamanları tarif edebilmesi, grup içinde paylaşabilmesi
- 2.a. Kural kavramını ve neden kurallar olduğunu açıklayabilmesi

2.b. Kurallar ile kuralların gerçekleşmesi için yapılması gerekenler arasındaki ilişkiyi kurabilmesi ve ifade edebilmesi

3.a. Kuralların gerçekleşmesi için neler yapması ve neler yapmaması gerektiğini tarif edebilmesi ve grup içinde paylaşabilmesi

Süre: 70 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Ejderha Ejo: Hikâyenin dinletilebilmesi için hoparlör ya da ses sistemi

Sorumluyum: Projeksiyon (ya da Ek'teki resimlerin çıktıları)

Oturum Etkinlikleri

Isınma | Ejderha Ejo

Süre: 20 dakika

Amaç: Bu ısınma egzersizinin amacı çocukların 'lütfen', 'teşekkür ederim' gibi sosyal ilişkilerdeki nezaket ifadelerini hikâye aracılığıyla öğrenmeleridir.

Açıklama: Bugün yine bir hikâye dinleyerek çalışmamıza başlayacağız, Ejderha Ejo'nun hikâyesini dinleyeceğiz. Ancak bu sefer ben değil, Gülçin Öğretmen anlatacak. Şimdi hikâyeyi açıyorum, birlikte çok dikkatlice dinleyelim, bakalım Ejderha Ejo neler yapmış ve neler öğrenmiş (*Ejderha Ejo'nun hikâyesinin Youtube bağlantısına [EK – EJDERRHA EJO](#) kısmından ulaşılabilir*).

Toparlama ve Değerlendirme: Hikâyenin dinlenilmesi bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Ejderha Ejo'nun hikâyesini dinledik. Nasıl buldunuz hikâyeyi? Sizce Ejderha Ejo başta nasıl bir ejderhaydı? Sonra ne oldu ve Ejo değişti? Siz bir şey isterken nasıl istiyorsunuz ya da bir şey aldıktan sonra ne diyorsunuz? Size lütfen ya da teşekkür ederim denildiğinde ne hissediyorsunuz?

Kolaylaştırıcı İçin Not

Çocukların ihtiyacına göre hikâyeyi birkaç kere dinlemek faydalı olabilir. Bununla birlikte Türkçe bilmeyen çocuklar için grubun yapısına (oturum içinde aynı anda farklı dilleri konuşan çocukların olması gibi) ve dinamiğine göre hikâye belli yerlerde durdurularak çevrilebileceği gibi dil bilen kolaylaştırıcı tarafından çocuklar bir araya toparlanarak simultane çeviri de yapılabilir. Bu nedenle kolaylaştırıcıların bu hikâyeyi oturumdan önce en az birkaç kere dinleyip aşına olmaları önemlidir.

Ek – Ejderha EJO

“Ejderha Ejo” hikâyesi için Youtube'da 'Ejderha Ejo | Lütfen De | Öykü | Masal | Hikaye | Story telling' başlığıyla arama yapabilirsiniz. Hikâyenin Youtube bağlantısına ise buradan ulaşabilirsiniz:

https://www.youtube.com/watch?v=_Hi9xXzWnvs

Etkinlik | Sorumluyum!

Süre: 40 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı çocukların diğer insanlara ve çevrelerine karşı sorumluluklarını anlamalarını ve tartışmalarını sağlamaktır.

Açıklama: Hatırlıyor musunuz, ilk haftalarda hep birlikte kurallar üzerine konuşmuştuk ve kendi grubumuzun kurallarını belirlemiştik. Neydi kurallarımız, tekrar bir bakalım mı? (*Çocuklarla kuralların üzerinden tekrar geçtikten sonra*) Bizim arkadaşlarımıza, öğretmenlerimize, anne-babamıza, kardeşlerimize, kısaca birlikte yaşadığımız herkese, üstelik sadece insanlara değil kedilere, köpeklere ya da gördüğümüz diğer hayvanlara ve ağaçlara, toprağa, kısaca tüm çevreye karşı yapmamız gereken şeyler, uymamız gereken kurallar vardır. Aynı zamanda bu kurallara sadece bizim değil diğer insanların da uyması gerekir aslında. İşte bunlara biz sorumluluk deriz. Sorumluluk kelimesini duydunuz mu daha önce? (*Çocuklardan cevaplar alındıktan sonra*) Bizim diğer insanlarla, başka canlılarla ve çevreyle huzur içinde yaşayabilmemiz için yapmamız ve bazen de yapmamamız gereken şeylerin hepsine sorumluluklarımız deriz. Şimdi sizlerle bu sorumlulukları konuşmak istiyorum. Ben size bazı resimler göstereceğim (*Oturum için kullanılacak örnek resimlere EK – SORUMLULUKLAR bölümünden ulaşılabilir*). Bu resimlerde farklı şekillerde davranan kişiler göreceksiniz. Sizden, gördüğünüz resimlerdeki davranışların doğru mu yoksa yanlış mı olduğunu ve neden böyle düşündüğünüzü paylaşmanızı istiyorum. Hazırsanız başlayalım.

Toparlama ve Değerlendirme: Bütün resimler hakkında çocuklarla birlikte konuşulduktan sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

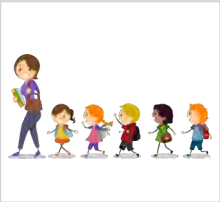
Resimlerdeki davranışları tanımlarken zorlandınız mı? En çok hangi davranış sizi memnun etti? Peki, hangi davranış sizi en fazla rahatsız etti? Siz bu davranışlardan hangilerini yapıyorsunuz ya da hangilerini yapmıyorsunuz? Etrafınızdaki kişiler burada gördüğünüz davranışlardan hangilerini yapıyor ya da yapmıyor?

Evimiz, ailemiz, mahallemiz, cadde ve sokaklar, insanlar ve arkadaşlarımız çevremizi oluşturur. Hepimiz toplum içinde yaşarız ve birlikte yaşamamızın gerektirdiği bazı kurallara vardır. Bu kurallara uyarak toplumda hep birlikte rahat yaşarız. Etkinliğin başında da konuştuğumuz gibi bu kuralların gerçekleşmesi ve uygulanması için bizim de yapmamız ve bazen de yapmamamız gereken şeyler vardır, işte bunlara sorumluluk denir. Sorumluluklarımızı yerine getirirken başkalarının da bizim gibi olduğunu unutmamalıyız ve hem olumlu hem de olumsuz davranışlarımızın diğer insanları, canlıları ve çevremizi etkilediğini hep hatırlamalıyız. O zaman hem biz hem de diğerleri huzur ve mutluluk içinde yaşarız.

0 Kolaylaştırıcı için Not

0 Kolaylaştırıcı, ihtiyaca ve vurgulanmak istenen konulara göre ekte verilen resimlere ekleme yapabilir, uygun olmadığını düşündüğü resimleri çıkarabilir. Etkinliğin uygun uygulama şekli, projeksiyon yoluyla resimlerin gösterilmesidir ancak bunun mümkün olmadığı durumlarda resimlerden çıktı alınarak da çocuklarla paylaşılabilir ve etkinlik gerçekleştirilebilir.

Ek – Sorumluluklar

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bu bölümde tüm çocukları bir kelimeyle bile olsa fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Kavga etme, alay etme, dalga geçme ve dışlama hem okul öncesi hem okul çağındaki çocuklarda sık görülen davranışlardır. Dürtü ve duygulardan oluşan iç kontrol mekanizması henüz geliştirmekte olan çocuk engellenme ve hayal kırıklığına karşı şiddetli tepkiler gösterebilir. Bu nedenle bu yaş aralığındaki çocuklar her an kavgaya hazır gibi durabilirler. Özellikle oyun aniden kavgaya dönüşebilir. Çocuk tepkilerini birbirine vurarak, tekme atarak veya kırıncı sözler söyleyerek gösterebilir. Çocuk, yaşlılarıyla veya kendinden büyük çocuklarla kavga edebilir. Erkek çocuklarının kız çocuklarına oranla daha saldırgan davranışlar sergilediği düşünülse de kız çocukları arasında da kavgalar vardır. Bu davranışlar üç şekilde ortaya çıkabilir: sözlerle, dışlama yolu ile ya da fiziksel şiddet olarak. Bu oturum, çocukların çatışma durumlarında sözel ve fiziksel kavga ve şiddet dışında bu tür durumlarla nasıl baş edebileceği üzerine tasarlanmıştır.

Oturum Planı

1. Isınma > Ağacım, Güzel Ağacım
2. Etkinlik > Minik Erik Ağacı

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Problem çözme becerisinin gelişmesi
2. İş birliği kurma ve sürdürme farkındalığının, becerisinin artması
3. Kişilerarası ilişkilerde hataların nedenleri ve sonuçları üzerine farkındalığının artması
4. İnce motor ile el-göz koordinasyon becerisinin gelişmesi

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Problemi tanımlayabilmesi
- 1.b. Probleme uygun çözüm önerileri geliştirebilmesi ve çözüm önerilerine katkı sunabilmesi
- 2.a. Grup ile uyumlu hareket edebilmesi, uzlaşma alanları yaratabilmesi
- 2.b. Anlaşmazlık durumunda çözüm arama isteği ve davranışı göstermesi
- 3.a. Kişilerarası ilişkilerde hangi davranışların neden kırııcı olabileceğini anlaması ve ifade edebilmesi
- 3.b. Kişilerarası ilişkilerdeki kırııcı davranışların sonuçlarını tanımlayabilmesi ve ifade edebilmesi
- 4.a. Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi
- 4.b. Belirlenen sınırlar içerisinde çizme, kesme ve boyama işlemlerini yapabilmesi

Süre: 80 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Ağacım, Güzel Ağacım: Karton, kâğıt rulolar, kalem, farklı yeşil tonlarında krepon (grafon) kâğıdı, yeşil, kırmızı ve sarı elişi kâğıtları, yağlı ve kuru boyalar, makas, yapıştırıcı

Minik Erik Ağacı: Projeksiyon, hoparlör ya da ses sistemi

Oturum Etkinlikleri

Isınma | *Ağacım, Güzel Ağacım*

Süre: 20 dakika

Amaç: Bu ısınma egzersizinin amacı, hem çocukların el becerilerini geliştirmek hem de oturumun ana etkinliğinde kolaylaştırıcı olacak somut bir malzeme ortaya çıkarmaktır.

Açıklama: Bugün birlikte yine masal dinleyeceğiz ama önce ısınma çalışmasında birlikte kendi ağaçlarımızı yapacağız. Ben size malzemeleri vereceğim ve yaparken size yardımcı olacağım. (Ağaç yapımı için örnek bir ağaç resmine *EK – AĞAÇ YAPIMI* kısmından ulaşılabilir) Size verdiğim rulo kâğıtları ağacın gövdesi olacak, bu gövdeyi istediğiniz renkte boyayabilirsiniz. Gövdenin boyamasını bitirdikten sonra bunu kartona yapıştırırlım. Sırada ağacın dalları ve yapraklarının olduğu kısım var. Bunun için gövdenin bittiği yerden başlayarak yaprak sınırlarını kartonun üzerine çizin ve belirlediğiniz sınırların için yeşil krepon kâğıtları ile kaplayın. Size verdiğim el işi kâğıtlarından da çimen yapacağız. El işi kâğıdını uzunlamasına ikiye kestikten sonra bir kenarından şeritler şeklinde kesip ağacın her iki tarafına yapıştırın. Kırmızı ve sarı el işi kâğıtlarından da küçük yuvarlaklar keserek meyvelerini hazırlayıp ağacın üst kısmına yapıştırabilirsiniz. (Bütün çocuklar ağaç yapımını bitirdikten sonra) Hepinizin ağaçları çok güzel oldu, elinize sağlık. Birazdan hikâyemizi dinleyeceğiz.

Kolaylaştırıcı İçin Not

- Bu etkinlikte çocuklarla birlikte ağaç yapmadan önce kolaylaştırıcı etkinlik öncesi bir kere yapmayı denemelidir ve böylelikle etkinlik sırasında çocuklarla birlikte yaparken nasıl yapılacağı konusunda onları daha rahat yönlendirebilir.

Ek – Ağaç Yapımı

Etkinlik | Minik Erik Ağacı

Süre: 50 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı bir hikâye üzerinden çatışma çözme ve birlikte yaşama üzerine çocukların düşünmesini ve tartışmasını teşvik etmektir.

Açıklama: Şimdi yaptığımız ağaçları bir süreliğine bir kenara bırakalım, birazdan onları tekrar kullanacağız. Bu etkinlikte birlikte 'Minik Erik Ağacı Masalı' isimli bir masal dinleyeceğiz. Şimdi masalı açıyorum, birlikte çok dikkatlice dinleyelim, bakalım Minik Erik Ağacının başından neler geçmiş (*Minik Erik Ağacı masalının Youtube bağlantısına [EK – MİNİK ERİK AĞACI](#) kısmından ulaşılabilir*).

Toparlama ve Değerlendirme: Masalın dinlenilmesi bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yaparak oturum sonlandırılabilir.

“ Minik Erik Ağacı masalını dinledik. Nasıl buldunuz masalı? Masalın başında minik erik ağacı neden portakal ağacından özür diledi, hatırlayan var mı? minik erik ağacının fidanlıkta yaşarken en büyük sıkıntısı neydi ve nasıl iletişim kurması gerektiğini düşündü? (*Bu soruların cevaplarında aranan, minik erik ağacının hem kendi istediği gibi durmak hem de kimseyi kızdırmamak istemesi ve birlikte hareket etmeye çalışmasıdır*) minik erik ağacı büyüdükçe nasıl değişti, neler yaptı? Masaldaki sincap, kuş ve maymun neden kavga ettiler? minik erik ağacı bu kavgaya nasıl yaklaştı?

(*Tüm sorular üzerinden çocuklarla tartışma yürüttükten sonra*) Şimdi yaptığımız ağaçları elimize alalım. Bazen biz ya da yakınımızdaki insanlar da sincap, kuş ve maymun gibi kavga ederler. Mesela, siz böyle kavga ettiğinizde kavga nedenleriniz ne oluyor? Biraz düşünelim. O minik erik ağacını düşünün ve kavga eden iki kişiye, siz ve bir arkadaşınız olabilirsiniz ya da iki arkadaşınız karşılıklı kavga edebilir, ne söylersiniz? Biraz düşünelim ve bulduklarınızı ağacınızın üstüne, yanına yazın/çizin. (*Tüm çocuklar bitirdikten sonra*) Hepinize teşekkür ederim. Demek ki bir şeye canımız

sıkıldığında ya da arkadaşımıza kızdığımızda bunu çözmeyen başka yolları da var. Birbirimize vurmadan, küfür etmeden, alay etmeden de konuşabilir, anlaşabiliriz. Böylece kimseyi kırmayız ve kimse de bizi kırmaz.

0 Kolaylaştırıcı İçin Not

0 Çocukların ihtiyacına göre hikâyeyi birkaç kere dinlemek faydalı olabilir. Bununla birlikte Türkçe bilmeyen çocuklar için grubun yapısına (oturum içinde aynı anda farklı dilleri konuşan çocukların olması gibi) ve dinamiğine göre hikâye belli yerlerde durdurularak çevrilebileceği gibi dil bilen kolaylaştırıcı tarafından çocuklar bir araya toparlanarak simultane çeviri de yapılabilir. Bu nedenle kolaylaştırıcıların bu hikâyeyi oturumdan önce en az birkaç kere dinleyip aşına olmaları önemlidir.

Ek – Minik Erik Ağacı

'Minik Erik Ağacı' hikâyesi için Youtube'dan 'Minik Erik Ağacı Masalı | Modern Türk Masalları' başlığıyla arama yapabilirsiniz. Hikâyenin Youtube bağlantısına ise buradan ulaşabilirsiniz:

<https://www.youtube.com/watch?v=HRtgcWBLnic>

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Bu oturum, çocukların bir sorun karşısında işbirliği yapmayı, bir amaç doğrultusunda ortaklaşa çalışmayı, karşısındakine saygı göstermeyi ve adil olmayı deneyimlemeleri için kurgulanmıştır. 'Güvenle Karşıya Geç' etkinliğinde grupların kimseye zarar vermeden karşıya geçmeleri beklenmektedir.

Oturum Planı

1. Isınma > Tersine Jenga
2. Isınma 2 > Fil ve Tavşan
3. Etkinlik > Güvenle Karşıya Geç

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Denge ve el-göz koordinasyonunun gelişmesi
2. Grupla birlikte hareket etme, iş birliği kurma ve sürdürme farkındalığının, becerisinin artması
3. Kural kavramına, kuralların nedenleri ve sonuçlarına yönelik farkındalığın artması

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Yönergeleri rahatlıkla takip edebilmesi ve hareketler arasında geçiş yapabilmesi
- 1.b. Diğer grup üyelerinin hareketlerine göre hareketlerini farklı şekillerde koordine edebilmesi
- 1.c. Dikkat ve el becerisi gerektiren hareketleri yapabilmesi
- 2.a. Grup ile karar alabilmesi ve grup kararlarına katkı sunabilmesi
- 2.b. Grup ile uyumlu hareket edebilmesi ve uzlaşma alanları yaratabilmesi

- 2.c. Bir başka kişiyle bir amaç için ortak çalışma yürütebilmesi
- 3.a. Grup/oyun içinde kurallar belirlenirken katılım göstermesi
- 3.b. Belirlenen kurallar içinde oyunu sürdürmesi ve kurallara uyulmadığında sonuçlarını anlayabilmesi
- 3.c. Oyun içindeki tüm çocukların oyundaki ihtiyaçlarına ve katılımına dikkat etmesi

Süre: 80 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Tersine Jenga: Kavanoz, uzun ve ince çubuklar (mikado çubukları)

Güvenle Karşıya Geç: Yere şekil çizmek için tebeşir ya da şekli oluşturmak için ip

Oturum Etkinlikleri

Isınma 1 | Tersine Jenga

Süre: 15 dakika

Amaç: Bu ısınma etkinliğinin amacı, çocukların hem dikkat, odaklanma ve denge kurma gibi bilişsel becerilerini hem de grup olarak iş birliği yapma ve ortak karar alma gibi sosyal becerilerini geliştirmektir.

Açıklama: Bugün çalışmamıza oldukça yoğun dikkat gerektiren bir ısınma çalışması ile başlayacağız. O nedenle hepinizin çalışma boyunca sessizce odaklanmanız çok önemli. Elimde ince çubuklar var, hepinize birer tane vereceğim, sonra da ortaya bir kavanoz koyacağım. Oyunun amacı elimizdeki çubukları yatay şekilde hiç düşürmeden kavanozun üzerine dizmek (*Oyunun anlaşılması için örnek bir figür EK – TERSİNE JENGA kısmında bulunabilir*). Sıra olacağız ve çubukları tek tek kavanozun üzerine koyacağız. Burada grup olarak hareket etmemiz çok önemli. Eğer çubuklar düşerse baştan başlayacağız. Anlaşıldı mı? Hazırsanız başlayabiliriz.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Eğer kalabalık bir grup ile çalışılıyorsa grup ikiye bölünerek ve iki kavanoz kullanılarak bu ısınma çalışması yapılabilir.

Ek – Tersine Jenga

Isınma 2 | Fil ve Tavşan

Süre: 15 dakika

Amaç: Bu ısınma etkinliğinin amacı, çocukların taklit ve hız gibi bilişsel becerilerinin yanı sıra koordineli ve uyumlu bir şekilde hareket etme gibi sosyal becerilerini de geliştirmektir.

Açıklama: Şimdi yine kısa ve eğlenceli bir ısınma çalışması daha yapacağız ama önce tekrar daire şeklinde oturalım. (Tüm çocuklar daire şeklinde oturduktan sonra) Şimdiki etkinliğimizde fil ve tavşanı canlandıracağız ama bunun için birlikte hareket etmemiz ve çok hızlı olmamız gerekiyor. Nasıl mı? Oyunu ben başlatacağım, önce birinin ismini söyleyeceğim ve ona fil ya da tavşan diyeceğim. Mesela, 'fil' diyeceğim, seçtiğim arkadaş hemen iki elini yumruk yapıp burnunun önünde birleştirecek ve bu sırada iki arkadaşının daha ismini söyleyecek. Bu iki arkadaşı da hızlıca yanına gelecek ve ellerini açarak filin kulaklarını yapacaklar (Oyunun anlaşılması için örnek bir figür EK – FİL ve TAVŞAN kısmında bulunabilir). Fakat bu üç kişinin beş saniye içinde çok hızlıca bu Fili yapması gerekiyor. Süreyi aşan ya da yanlış yapanlar oyundan çıkacak, doğru yapılırsa fil olan kişi başka bir arkadaşının ismini söyleyecek ve fil ya da tavşan diyecek. Tavşan dendiğinde de seçilen kişi yine iki elini de yumruk yapıp arkasında birleştirecek yani tavşanın kuyruğunu yapacak. Yine iki arkadaşının ismini söyleyecek, ismi söylenen arkadaşlar iki yanına gelip işaret parmaklarını kaldırarak tavşanın kulaklarını yapacaklar. Fil ya da tavşan olacak kişiyi kim seçtiyse hangi hayvan olacağını da o söyleyecek, mesela oyunu ben başlatıp birisinin ismini söyleyeceğim için ilk kişinin hangi hayvan olacağını da ben söyleyeceğim. İsterseniz önce bir deneme yapalım (Bir ya da iki deneme oyunu yaptıktan sonra) Anlaşıldı değil mi? O zaman başlayalım.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Eğer oyun boyunca ismi hiç söylenmeyen çocuklar olursa kolaylaştırıcı onları da oyuna dâhil etmek için arada küçük müdahaleler yapılabilir.

Ek – Fil ve Tavşan

Etkinlik | Güvenle Karşıya Geç

Süre: 40 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı, çocukların dikkat ve koordinasyon gibi bilişsel becerilerini, grup olarak karar alma ve grup içi uyumun yanı sıra karşdakine saygı ve kurallara uyma gibi sosyal becerilerle birlikte geliştirmesini sağlamaktır.

Açıklama: Şimdi yapacağımız etkinliği anlatacağım ama önce dört gruba ayrılacağız (Çocukları gruplara ayırmak için farklı gruplaştırma yöntemleri kullanılabilir, örneğin '1,2,3,4! diye saydırıp aynı sayıları bir araya getirmek gibi) Sınıfın ortasına bir kare çizdim/yaptım. Her grup karenin bir köşesine geçecek (*Gruplar karenin köşelerine yerleştikten sonra.*) Oyunumuz şu; ben 'başla!' dediğim zaman her grup karenin dışına çıkmadan kendi bulunduğu köşeden başka bir köşeye geçecek. Nasıl geçeceğinize tamamen kendiniz karar vereceksiniz. Ancak oyunun tek kuralı var, kimse birbirine çarpmayacak. Kimseye çarpmadan geçen ilk grup oyunu kazanacak ama her grup kimseye çarpmadan başka köşeye geçene kadar da oyuna devam edeceğiz. Sorusu olan var mı? Hazırsanız başlayalım.

Toparlama ve Değerlendirme: Oyun kuralına uygun bir şekilde bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar eşliğinde çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Nasılsınız? Bu oyunu sevdiniz mi? Kimseye çarpmadan geçebildiniz mi? Grup şeklinde hareket etmek zor muydu? Nasıl karar verdiniz ne yapacağınıza? Oynarken birisine çarptınız mı ya da size çarpan oldu mu? Birisini engellediniz mi ya da sizi engelleyen oldu mu? Diğer gruplarla nasıl anlaştınız? (Çocuklarla birlikte sorular üzerine tartıştıktan sonra) Hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Gruptaki kişi sayısına ve zamana göre üçgen, beşgen gibi farklı geometrik şekillerle de bu çalışma uygulanabilir. Oyunu, kimse birbirine çarpmadan oynayana, birbirlerine karşı saygılı davranana kadar sürdürün. Eğer birbirlerini itip kalmaya başarlarsa onları uyarın. Gruplara birlikte çalışmanın önemini vurgulayın. Oyunun ilk denemesinde kargaşa olursa birlikte tartışın ve çocukların görüşlerini alın. Bu oyunu daha adil nasıl oynayabilecekleri konusunda çözüm üretmelerini sağlayın.

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşımlarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Oturuma Genel Bakış

Giriş

Çocukların başkalarıyla ortak amaçlar doğrultusunda iş birliği kurması ve yardımlaşmanın önemini kavrayabilmesi önemlidir. Aynı zamanda bir gruba ait olma, iş birliği içinde çalışma ve kendini bir bütünün parçası olarak hissetme, çocukların hem bilişsel hem de sosyal becerilerini geliştiren önemli unsurlar ve ihtiyaçlardır.

Bu becerilerin geliştirilmesi adına bu oturumda çocuklarla 'Kaplumbağa ve Çınar Ağacı' hikâyesi paylaşılacaktır. Oturumun amacı iş birliği yapma, yardımlaşma ve çevremize karşı duyarlı olma konusunda farkındalık artırmaktır.

Oturum Planı

1. Isınma 1 > Fasulyeler
2. Isınma 2 > Benim Kaplumbağam
3. Etkinlik > Kaplumbağa ve Çınar Ağacı

Oturumun İçeriği

Oturumun Temel Kazanımları

1. Yaratıcılık becerisinin gelişmesi
2. İnce motor ile el-göz koordinasyon becerisinin gelişmesi
3. Yardımlaşma kavramının anlaşılması

Kazanımların Göstergeleri

- 1.a. Etkinlik içinde üretim gerektiren çalışmalarda kendisine gösterilen örneklerle sınırlı kalmaması ve kendi yorumunu katabilmesi
- 2.a Kalem, makas gibi aletleri kullanabilmesi
- 2.b. Grup ile uyumlu hareket edebilmesi ve uzlaşma alanları yaratabilmesi
- 2.b. Belirlenen sınırlar içinde çizme, kesme ve boyama işlemlerini yapabilmesi

- 3.a. Bir başkasının ihtiyaçlarını ve zorluklarını anlayabilmesi ve ifade edebilmesi
- 3.b. Yardımlaşma kavramını anlayabilmesi ve ifade edebilmesi
- 3.c. Anlaşmazlık durumlarında uygun çözüm önerileri geliştirebilmesi/çözüm önerilerine katkı sunabilmesi

Süre: 90 Dakika

Yaş: 6 – 8 Yaş Grubu

Gerekli Malzemeler

Fasulyeler: Her çocuk için eşit sayıda bölüştürülmüş fasulye grupları, örtü ya da karton

Benim Kaplumbağam: Yeşil karton, siyah el işi kâğıdı, kalem, makas, yapıştırıcı
Kaplumbağa ve Çınar Ağacı: Projeksiyon, hoparlör ya da ses sistemi

Oturum Etkinlikleri

Isınma 1 | Fasulyeler

Süre: 20 dakika

Amaç: Bu ısınma etkinliğinin amacı, çocukların daha önce kullanmadıkları malzemeleri kullanarak farklı şekiller yapmalarını teşvik ederek, yaratıcılıklarını geliştirmektir.

Bugün birlikte fasulyelerden şekiller yaparak başlayacağız. Hepinize bir avuç fasulye vereceğim, bu fasulyelerle aklınıza gelen ya da istediğiniz herhangi bir şekli yapabilirsiniz, hiçbir sınırimız yok (*Fasulyeden yapılabilecek örnek şekiller için EK – FASULYEDEN ŞEKİLLER kısmına bakılabilir.*) (Çocuklara fasulyeleri dağıttıktan sonra) Ben size yardımcı olacağım. Hazırsanız başlayabilirsiniz.

Toparlama ve Değerlendirme: Tüm çocuklar fasulyeler ile şekillerini bitirdikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

“ Hepiniz çok güzel şekiller yaptınız, elinize sağlık. Şimdi herkes neden bu şekli yaptığını grupta paylaşabilir mi? (Tüm çocuklar paylaştıktan sonra) Hepinize çok teşekkür ederim.

0 Kolaylaştırıcı İçin Not

○ Çocuklara verilecek fasulyeler her çocuk için eşit sayıda içerecek şekilde küçük bardaklara hazırlanabilir. Çocukların durumuna göre yerde ya da masada rahat çalışabilmeleri için örtü ya da karton sermek iyi olacaktır.

Ek – Fasulyeden Şekiller

Isınma 2 | Benim Kaplumbağam

Süre: 20 dakika

Amaç: Bu ısınma egzersizinin amacı, hem çocukların el becerilerini geliştirmek hem de oturumun ana etkinliğinde kolaylaştırıcı olacak somut bir malzeme ortaya çıkarmaktır.

Açıklama: Bugün birlikte Kaplumbağa ve Çınar ağacının hikâyesini dinleyeceğiz. Ama önce birlikte bir kaplumbağa yapacağız. Ben size malzemeleri vereceğim ve yaparken size yardımcı olacağım (*Kaplumbağa yapımı için örnek bir kaplumbağa resmine EK – KAPLUMBAĞA YAPIMI kısmından ulaşılabilir*). Size dağıtmış olduğum yeşil kartona büyük bir daire çizelim ve sonra bu daireyi makas ile keselim. Bu kestiğimiz daire kaplumbağamızın gövdesi olacak. Şimdi siyah el işi kâğıtlarından küçük yuvarlaklar keselim ve bu küçük yuvarlakları gövdenin üzerine yapıştıralım. Ayakları için yine yeşil kartondan dört tane yarım daire keselim, ön iki uca ve arka iki uca olmak üzere gövdenin altından yapıştıralım. Böylelikle ayaklarını da tamamlamış olduk. Yine yeşil kartondan bir tane küçük yuvarlak, bir tane de üçgen keselim. Küçük yuvarlağın üzerine ağız ve göz çizerek kaplumbağanın yüzünü yapalım ve hazırladığımız yüzü yuvarlağın bir tarafına yapıştıralım. Kestiğimiz küçük üçgen de kuyruğu olacak, onu da kafayı yapıştırdığımız yerin karşı tarafına yapıştıralım. (*Bütün çocuklar kaplumbağa yapımını bitirdikten sonra*) Hepinizin kaplumbağaları çok güzel oldu, elinize sağlık. Birazdan hikâyemizi dinleyeceğiz.

Kolaylaştırıcı için Not

- Bu etkinlikte çocuklarla birlikte kaplumbağa figürünü yapmadan önce kolaylaştırıcı etkinlik öncesi bir kere yapmayı denemelidir. Böylelikle etkinlik sırasında çocuklarla birlikte yaparken nasıl yapılacağı konusunda onları daha rahat yönlendirebilir. Çocukların el becerileri ve hızı dikkate alınarak kolaylaştırıcı kaplumbağa için gerekli çizimleri önceden yaparak etkinliğe getirebilir ve çocuklarla yalnızca kesme ve yapıştırma gibi işlemleri yapılabilir.

Ek – Kaplumbağa Yapımı

Etkinlik | *Kaplumbağa ve Çınar Ağacı*

Süre: 40 dakika

Amaç: Bu etkinliğin amacı bir hikâye üzerinden arkadaşlık, iş birliği ve yardımlaşma üzerine çocukların düşünmesini ve tartışmasını teşvik etmektir.

Açıklama: Kaplumbağalarımızı yaptık, birazdan onları tekrar kullanacağız. Şimdi birlikte 'Kaplumbağa ve Çınar Ağacı' isimli hikâyeyi dinleyeceğiz. Hikâyeyi açıyorum, birlikte çok dikkatlice dinleyelim, bakalım kaplumbağa ve çınar ağacı neler yaşamışlar (*Kaplumbağa ve Çınar Ağacı hikâyesinin Youtube bağlantısına [EK – KAPLUMBAĞA ve ÇINAR AĞACI](#) kısmından ulaşılabilir*).

Toparlama ve Değerlendirme: Hikâyenin dinlenilmesi bittikten sonra aşağıdaki soru ve yorumlar üzerinden çocuklarla birlikte bir değerlendirme yapılarak oturum sonlandırılabilir.

Hikâyeyi sevdiniz mi? Daha önce hiç çınar ağacı gördünüz mü, özelliklerini biliyor musunuz? Çınar ağaçları çok hızlı büyürler ve ömürleri çok uzundur. Yaklaşık 1000 yıl yaşama süresine sahiptirler. Yaşlı çınarların içleri çürüdüğü halde yaşamlarını devam ettirme özelliği vardır. Her türlü toprakta yetişebilirler. Peki, sizce kaplumbağa neden çınar ağacına yardım etmek istedi? Kaplumbağa önce neden karıncalardan yardım istedi? Sonra kimlerden yardım istedi, kimlerle iş birliği yaptı? Yardım eden hayvanlar neden kavga ettiler? Peki, hayvanlar kavga edince kaplumbağa ne yaptı ve tüm hayvanlar tekrar nasıl bir araya geldiler? Sonra ne yaptılar da çözüm yolunu buldular ve çınar ağacı iyileşti? (*Tüm sorular üzerinden çocuklarla tartışma yürüttükten sonra eğer çocuklar benzer cevaplar verdilerse onları toparlayarak vermedilerse muhakkak şu noktalara vurgu yaparak*) Kaplumbağa ve çınar ağacı yüz yıllık dostlar ve kaplumbağa dostunun hasta olduğunu görünce ona yardım etmek istiyor. Bunu tek başına yapamayacağını bildiği için yardım arıyor ve önce karıncalara soruyor çünkü karıncalar hayvanlar içinde en sistemli ve iş birliği içinde çalışan hayvanlardır. Ancak sadece karıncalardan değil, kedilerden, köpeklerden, kuşlardan, sincaplardan yani tüm hayvanlardan da yardım

istiyor. Çünkü ne kadar fazla iş birliği olursa problem o kadar hızlı çözülür. Fakat herkes kendi bildiğinin doğru olduğunu düşündüğünde ve yapmaya çalıştığında kavga çıkıyor ve herkes birbirini suçluyor. Kaplumbağa ise tüm hayvanlarla konuşup onları iş birliği yapmaları için ikna ediyor. Zaten çınar ağacının da durumu kötüleşince hayvanlar birlikte çalışmak zorunda olduklarını anlıyorlar, değil mi? Daha sonra da iş birliği yaparak ve başkalarından, mesela insanlardan da yardım isteyerek, çınar ağacını kurtarıyorlar.

Peki, sizler de bir sıkıntı ile karşılaştığınızda arkadaşlarınızdan yardım istiyor musunuz ya da arkadaşlarınıza yardım ediyor musunuz? O zaman az önce yaptığımız kaplumbağaları tekrar elimize alalım. Arkadaşlarınızın size yardım ettiği ya da sizin arkadaşlarınıza yardım ettiğiniz bir olay ya da durum düşünün. Mesela, bir arkadaşınızın bir şey taşımasına yardım etmiş olabilirsiniz ya da bir arkadaşınız sizin ödevinize yardım etmiş olabilir. Böyle yaşadığınız bir şeyi düşünmenizi ve kaplumbağanızın arkasına yazmanızı/çizmenizi istiyorum.

(Bütün çocuklar yazılarını/çizimlerini bitirdikten sonra) Hepinize çok teşekkür ederim, çok güzel bir çalışma oldu.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Çocukların ihtiyacına göre hikâyeyi birkaç kere dinlemek faydalı olabilir. Bununla birlikte Türkçe bilmeyen çocuklar için grubun yapısına (oturum içinde aynı anda farklı dilleri konuşan çocukların olması gibi) ve dinamiğine göre hikâye belli yerlerde durdurularak çevrilebileceği gibi dil bilen kolaylaştırıcı tarafından çocuklar bir araya toplanarak simultane çeviri de yapılabilir. Bu nedenle kolaylaştırıcıların bu hikâyeyi oturumdan önce en az birkaç kere dinleyip aşına olmaları önemlidir.

Ek – Kaplumbağa ve Çınar Ağacı

'Kaplumbağa ve Çınar Ağacı' hikâyesi için Youtube'dan 'Çınar Ağacı ve Kaplumbağa Masalı | Modern Türk Masalları' başlığıyla arama yapabilirsiniz. Hikâyenin Youtube bağlantısına ise buradan ulaşabilirsiniz

<https://www.youtube.com/watch?v=-ik0SZSB1Z0>

Oturum Değerlendirmesi

Süre: 10 dakika

Amaç: Bütün gün yapılan etkinliklerle ilgili çocukların duygularını ve fikirlerini almak, çocukların en çok hangi etkinliğe yakın hissettiklerini anlamaktır.

Açıklama: Bugün birlikte oldukça verimli etkinlikler yaptık. Son olarak ayağa kalkalım ve daire oluşturalım. Dairenin etrafında yürürken bugün konuşulanlar arasında aklınızda kalanları yüksek sesle paylaşmanızı istiyorum. Mesela, bugün yaptıklarımız arasında en çok hangisini sevdiniz? Hiç sevmediğiniz bir şey var mıydı? Neler öğrendiniz? Başlarken neler hissediyordunuz, şimdi ne hissediyorsunuz? Özellikle ilginizi çeken bir şey oldu mu? Aklınıza takılan başka soru var mı? *(Bu sorular üzerine çocukların yorumlarını aldıktan sonra)* Paylaşmalarımızın sonuna gelirken grupça birbirimize tüm paylaştıklarımız için teşekkür edip hoşça kalın diyeceğiz. Ben de hepinize çok teşekkür ederim.

Kolaylaştırıcı İçin Not

Günün değerlendirme kısmında farklı ve daha basit değerlendirme yöntemleri de kullanılabilir. Burada yazan soruların dışında kolaylaştırıcı tarafından ihtiyaç duyulan başka sorular da sorulabilir ya da bu soruların arasından seçip ilgili olduğu düşünülen sorular sorulabilir. Bir kelime bile olsa bu bölümde tüm çocukları fikir ve duygularını söylemeleri için teşvik etmek önemlidir.

Kaynaklar

Oturum 1 | Tanışma

» Tanışma oturumu, Council for the Curriculum, Examinations & Assessment tarafından hazırlanan "Northern Ireland Curriculum" el kitabı içindeki "Living and Learning Together – Unit 1: Getting to Know Me" çalışmasından uyarlanmıştır.

Oturum 2 | El İzleri

» 'El İzleri' etkinliği, World Vision ve The International Federation of Red Cross and Red Crescent Psychological Centre tarafından hazırlanan "The Activity Catalogue for Child Friendly Space in Humanitarian Settings" çalışmasından uyarlanmıştır.

Oturum 3 | Bizim Kurallarımız

» 'Sıra Olalım' çocuk şarkısı 'Gülçin Öğretmenim' isimli Youtube hesabından alınmıştır. Şarkıya şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz:

https://www.youtube.com/watch?v=uYGtNqN_cmg

» 'Farklı Ortamlarda Ben' ve 'Güven İpi' etkinlikleri, World Vision ve The International Federation of Red Cross and Red Crescent Psychological Centre tarafından hazırlanan "The Activity Catalogue for Child Friendly Space in Humanitarian Settings" çalışmasından uyarlanmıştır.

» 'Farklı Ortamlarda Ben' oturumu için örnek görseller:

1 / Ev, <https://clipartix.com/home-clip-art-image-32790/> bağlantısından alınmıştır.

2 / Okul, https://www.iconfinder.com/icons/2064493/building_study_education_student_learn_icon bağlantısından alınmıştır.

3 / Sokak, http://clipart-library.com/clipart/street-cliparts_13.htm bağlantısından alınmıştır

Oturum 4 | Benim Kalem

» 'Tohumdan Ağaca' ısınma çalışması, 'Okul Öncesi Etkinlikleri' internet sitesindeki drama etkinliğinden uyarlanmıştır. Çalışmanın orijinaline şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: <https://www.okuloncesietkinlikleri.com/yaratici-drama-etkinlikleri-20/drama-ornekleri-7024/>

» 'Benim Kalem' etkinliğindeki kale yapımı için kullanılan örnek görsellerin ve yönergelerin orijinaline şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz:

<https://www.mynet.com/cocuklar-icin-yaratici-el-isleri-23026-mykadin>

Oturum 5 | Güneş Her Zaman Parlar

» 'Güneş Doğuyor' ısınma çalışmasındaki güneş yapımı için kullanılan örnek görsellerin ve yönergelerin orijinaline şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz:

http://basitteknik.com/wp-content/uploads/2014/02/IMG_2014020438549.jpg

» 'Güneş Her Zaman Parlar' etkinliği, UNICEF tarafından 2006'da yayınlanan "Şiddete Karşı Korunma Hakkımız. Çocuklar ve Gençler için Öğrenme ve Eyleme Geçme" çalışmasından uyarlanmıştır.

Oturum 6 | Sihirli Taç

» 'Kabuğumu Kırıyorum' ısınma çalışması, United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (2016) tarafından hazırlanan 'The Psychosocial Support Recreational Activities Resources Guide'dan uyarlanmıştır.

» 'Kabuğumu Kırıyorum' ısınma çalışması için örnek civciv görseli <https://tr.pinterest.com/pin/381680137174372143/> bağlantısından alınmıştır.

» 'Sihirli Taç' etkinliğindeki taç yapımı için kullanılan örnek görsellerin ve yönergelerin orijinaline şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz:

<http://www.ozgekopuz.com/kagit-tabaktan-tac-yapma-etkinligi>

Oturum 7 | Kendimi Anlatıyorum

» 'İp Yumağı' ısınma çalışması için örnek görseller:

Örnek Görsel 1, <https://www.kenarry.com/string-art-pumpkin-fun-fall-project/> bağlantısından alınmıştır.

Örnek Görsel 2, <https://www.eviminaltintopu.com/ip-sanat-etkinlikleri/> bağlantısından alınmıştır.

Örnek Görsel 3, <https://crochet.craftgossip.com/hearts-stars-hanging-dream-catchers/> bağlantısından alınmıştır.

» 'Kendimi Anlatıyorum' etkinliğindeki boş çocuk figürü <https://patternuniverse.com/download/person-pattern/> bağlantısından alınmıştır.

» 'Kendimi Anlatıyorum' etkinliği için kullanılan görseller:

Resim Çizmek, <http://clipart-library.com/clipart/38595.htm> bağlantısından alınmıştır.

Ders Çalışmak, https://kunduz.com/tr_tr/blog/lgs-calisma-tavsiyeleri-2223/ bağlantısından alınmıştır.

Matematik, <http://www.kidoland.com.tr/EgitimAlanlari> bağlantısından alınmıştır.

Uçurtma Uçurmak, <http://www.yenislayt.com/materyal/14810-clipart-ucurtma-ucuran-kiz> bağlantısından alınmıştır.

Yüzmek, <https://tr.pinterest.com/pin/586030970232589933/> bağlantısından alınmıştır. Enstrüman Çalmak, https://www.freepik.com/premium-vector/kids-playing-music-instruments-set_5396049.htm bağlantısından alınmıştır.

İp Atlamak <http://www.yenislayt.com/materyal/15373-clipart-ip-atlayan-cocuklar> bağlantısından alınmıştır.

Doğayla İlgilenmek, <https://cocukmeclisi.ibb.istanbul/meclis-komisyonlari/cevre-4/> bağlantısından alınmıştır.

Kitap Okumak, <https://www.mebders.com/dosya/5125-clipart-sirtini-kitaplara-dayayarak-kitap-okuyan-kiz-cocugu-resmi-png> bağlantısından alınmıştır.

Oturum 8 | Eşsiz Benzersiz Balığım

- » Bu oturum el kitabı için özgün olarak tasarlanmıştır.
- » 'Eşim de Yoktur Benzerim de' çocuk şarkısı bu el kitabı için yazılmış ve bestelenmiştir. Şarkının sözleri Ayşe Şule Çağlar ve Emel Ölçer, müziği ise Ceren Tütüncü tarafından hazırlanmıştır.
- » 'Eşsiz Benzersiz Balığım' etkinliğindeki balık yapımı için kullanılan örnek görsellerin ve yönergelerin orijinaline şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: <https://www.mynet.com/cocuklar-icin-yaratıcı-el-isleri-23026-mykadin>
- » 'Eşsiz Benzersiz Balığım' etkinliğindeki Gülümseyen Yıldız görseli <http://blogs.neisd.net/jmonte/2011/10/06/way-to-go-shining-stars/> bağlantısından alınmıştır.

Oturum 9 | Uğur Böceğim

- » 'Uğur Böceğim' etkinliği, Jake Lawson tarafından, 'livestrong.com' sitesi için hazırlanan 'Accepting Personal Responsibility' çalışmasından uyarlanmıştır.
- » 'Uğur Böceğim' etkinliğindeki uğur böceği yapımı için kullanılan örnek görsellerin ve yönergelerin orijinaline şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: <http://renklicocuk.com/2016/01/kagit-tabaktan-ugur-bocegi-nasil-yapilir/>
- » 'Duygu Yüz İfadeleri' etkinliğindeki farklı duygu ifade örnek görselleri <http://www.arabuloku.com/bin-bir-surat-projesi.html> bağlantısından alınmıştır.

Oturum 11 | Duygularım Benim Arkadaşım

- » Bu oturum el kitabı için özgün olarak tasarlanmıştır.
- » 'Duygularım Benim Arkadaşım' çocuk şarkısının sözleri Ayşe Şule Çağlar ve Emel Ölçer, müziği ise Ceren Tütüncü tarafından hazırlanmıştır.
- » 'Duygularımı Tanıyorum' etkinliğindeki duygu yüz ifadeleri için örnek görsellere ve yönergelere
- » <https://www.dreamstime.com/stock-illustration-set-emotional-faces-white-background-black-line-icons-linear-design-vector-outline-illustration-image68642425> bağlantısından ulaşabilirsiniz. Boş yüz ifadesi görseline ise <https://print-cut-paste-craft.com/printable-kids-activity-make-a-faceexploring-emotions/> bağlantısından ulaşabilirsiniz.

Oturum 12 | Canavar, Kuzu ve Ben

- » 'Canavar, Kuzu ve Ben' etkinliğindeki kuzu yapımı için kullanılan örnek görsellerin ve yönergelerin orijinaline şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: <https://nazarca.com/pet-tabak-ve-pamuktan-kuzu-nasil-yapilir>
- » 'Canavar, Kuzu ve Ben' etkinliğindeki canavar yapımı için kullanılan örnek görsel <https://www.hobidenizi.com/wp-content/uploads/2012/07/karton-borulardan-sevimli-canavarlar.jpg> bağlantısından alınmıştır.

Oturum 13 | Kızgın Top

- » 'Köpük Balon' ısınma çalışması, "National Healthy Marriage Resources Center Facilitator's Toolkit" kitapçığı içindeki "Bubble Exercise" çalışmasından uyarlanmıştır. Çalışmanın orijinal kaynağına şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: <http://www.healthymarriageinfo.org>
- » 'Kızgın Top' etkinliği içindeki 'Kızgın Top' hikayesi, bu el kitabı için Ayşe Şule Çağlar ve Evrim Özünel tarafından hazırlanmıştır.

Oturum 14 | Kızgınlık Düğmesi

- » Bu oturum el kitabı için özgün olarak tasarlanmıştır.
- » 'Sinirliyim Sinirli' çocuk şarkısının sözleri Ayşe Şule Çağlar ve Emel Ölçer, müziği ise Ceren Tütüncü tarafından hazırlanmıştır.
- » 'Kızgınlık Düğmesi' etkinliği, Elizabeth Verdick ve Marjorie Lisovskis tarafından hazırlanan "How to Take GRRRR Out of Your Anger" çalışmasından uyarlanmıştır.

- » 'Kızgınlık Düğmesi' etkinliğindeki kızgınlık düğmesi görseli https://www.jesuitinasmariavirgen.es/has-votado-ya-nuestro-villancico/switch-46783_960_720/ bağlantısından alınmıştır.
- » 'Kızgınlık Düğmesi' etkinliği için kullanılan sakinleşme görselleri:
 - 'Derin Nefes Al' görseli https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Emojione_1F32C.svg bağlantısından alınmıştır.
 - 'Kendini Neşelendir' görseli https://www.canva.com/design/DAEM7zB5QZk/VsT0dUViK_gboHhRNlcq9w bağlantısından alınmıştır.
 - 'Kızgınlığını İfade Et' görseli <http://passionfire.com/mlm-network-marketing-secrets-the-art-of-magnetic-mlm-communication/> bağlantısından alınmıştır.
 - 'Kızgınlık Yaratan Durumdan Uzaklaş' görseli <https://encycolorpedia.com/emojis/woman-running> bağlantısından alınmıştır.
 - 'Hareket Et' görseli https://www.canva.com/design/DAEM7zB5QZk/VsT0dUViK_gboHhRNlcq9w/edit bağlantısından alınmıştır.
 - 'Yardım İste' görseli <https://www.newsday.com/long-island/asking-the-clergy-when-is-it-appropriate-to-update-the-bible-1.11947700> bağlantısından alınmıştır.
- » 'Kızgınlık Düğmesi' etkinliğinde kullanılan rahatlama egzersizi içeriği ve görseli <https://bilgiyerdemdir.tumblr.com/post/116459187974/serbest-b%C4%B1rakitme-i%C3%A7in-meditasyon-teknik%C4%9Fi-21> bağlantısından alınmıştır.

Oturum 15 | Aslan ile Tavşan

- » 'Yerden Kaldır' ısınma çalışmasındaki 'Grup Şekli' görseli <https://www.playmeo.com/activities/ice-breakers-get-to-know-you-games/making-connections/> bağlantısından alınmıştır.
- » 'Aslan ile Tavşan' etkinliğinde kullanılan hikaye, 'Masal Oku' internet sitesindeki 'Çocuk Masalları ve Hikayeleri' bölümünden alınmıştır. Hikayeye şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: <http://www.masaloku.com/aslan-ve-tavsan.html>
- » 'Aslan ve Tavşan' etkinliğindeki aslan maskesi yapımı için örnek görsellere ve yönergelere şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: <http://www.arabuloku.com/aslan-maskesi-yapalim.html>
- » 'Aslan ve Tavşan' etkinliğindeki tavşan maskesi yapımı için örnek görsellere ve yönergelere şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: <http://www.arabuloku.com/tavsan-maskesi-yapalim.html>

Oturum 16 | El Ele

» 'Eşit Kuvvetler' ısınma çalışması, Save the Children tarafından hazırlanan 'Psychological First Aid Training: Manual for Child Practitioners' (2013) çalışmasından uyarlanmıştır.

» 'El Ele' etkinliğindeki insan figürü yapımı için kullanılan örnek görsele şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: https://www.freepik.com/free-photo/paper-cut-family_1007607.htm#page=1&query=paper%20people%20holding%20hands&position=36

Oturum 17 | Balık ve Kurbağa

» 'Balık ve Kurbağa' etkinliğindeki 'Balık ve Kurbağa' hikayesi, bu el kitabı için Ayşe Şule Çağlar ve Evrim Özünel tarafından hazırlanmıştır.

» 'Balık ve Kurbağa' etkinliğindeki balık yapımı için kullanılan örnek görsellerin ve yönergelerin orijinaline şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: <https://www.eglenbizle.com/el-isi-kagidindan-balik-yapimi/>

» 'Balık ve Kurbağa' etkinliğindeki kurbağa yapımı için kullanılan örnek görsellerin ve yönergelerin orijinaline şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: <http://www.etkinlikhavuzu.com/activity-detail/kartondan-kurbaga-yapimi/259>

Oturum 18 | Hayalimdeki Arkadaş Grubu

» 'Hayalimdeki Arkadaş Grubu' etkinliğinde kullanılan 'Grup İçi İletişim' görselinin içeriği, '3. Sınıf Hayat Bilgisi Okulda İletişim Konu Özeti' kaynağından alınmıştır. İçeriğe şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz:

<http://www.egitimhane.com/3-sinif-hayat-bilgisi-okulda-iletisim-konu-ozeti-d248671.html>

Oturum 19 | İyileşen Kalp

» 'İki Arkadaş Tek Resim' ısınma etkinliği, 'War Child Holland' tarafından hazırlanan 'Arts Manual Uganda' çalışmasından uyarlanmıştır.

» 'İyileşen Kalp' etkinliği, Pam Dyson tarafından hazırlanan 'Healing Heart Play Therapy Activity' çalışmasından uyarlanmıştır.

» 'İyileşen Kalp' etkinliği için kullanılan kalp görseli <https://pixabay.com/pl/vectors/serce-mi%C5%82o%C5%9B%C4%87-czerwony-valentine-157895/> bağlantısından; yara bantlı kalp görseli ise <https://i2.wp.com/www.nkfu.com/wp-content/uploads/2010/11/kalp-masaustu-9.jpg?ssl=1> bağlantısından alınmıştır.

Oturum 20 | Çatık Kaşlar Kalksın

- » 'Keçi ve Kuş' ısınma egzersizi, 'Farklı Çocuk Eğitim Seti' içerisindeki 'Nisan Ayı Yarım Günlük Eğitim Akışı' çalışmasından uyarlanmıştır.
- » 'Çatık Kaşlar Kalksın' etkinliği, The Ophelia Project tarafından hazırlanan 'Let's Be Friends' çalışmasından uyarlanmıştır.
- » 'Çatık Kaşlar Kalksın' etkinliği için kullanılan görseller:
 - » Somurtkan figür görseli <https://kristinamarcelli.wordpress.com/2016/02/18/empathy-x-ray-helping-children-notice-the-positive-physical-response-to-connection/> bağlantısından alınmıştır.
 - » Yara bandı görseli https://picsart.com/ja_jp/i/sticker-nn-305057950457211 bağlantısından alınmıştır.
 - » Boş insan figürü görseli <http://clipart-library.com/clipart/8c68RE4oi.htm> bağlantısından alınmıştır.

Oturum 21 | Sorumluyum!

- » 'Sorumluyum!' etkinliği, Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programı tarafından hazırlanan 'Farklı Çocuk Okul Öncesi Yayınları' içerisindeki 'Nisan Ayı Yarım Günlük Eğitim Planları' çalışmasından uyarlanmıştır.
- » 'Sorumluyum!' etkinliğinde, sorumluluklar çalışması için kullanılan görseller sırasıyla; <https://slide-share.ru/vedenie-integrativnikh-grupp-opit-raboti-261033>, <https://tr.pinterest.com/pin/409827634837732797/>, http://beyoglupirreis.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/34/05/733204/dosyalar/2018_05/08160123_VERYMLY_YALIYMA.pdf, <https://pngio.com/images/png-a178576.html>, <https://www.pngwing.com/en/free-png-zqtdk>, <https://www.pngfuel.com/free-png/rxkcZ>, <http://kediveotesi.blogspot.com/2015/09/hayvan-sahiplenme-kararn-vermeden-once.html>, <https://www.vectorstock.com/royalty-free-vector/polite-little-boy-helps-smiling-old-woman-to-pass-vector-24873725>, https://tr.123rf.com/photo_97422645_stock-vector-vector-illustration-of-kid-washing-hands.html, https://stock.adobe.com/contributor/201106600/nikolay-krutikov?asset_id=15378965 adreslerinden alınmıştır.

Oturum 22 | Minik Erik Ağacı

- » 'Ağacım, Güzel Ağacım' etkinliğindeki ağaç yapımı için kullanılan örnek görsellerin ve yönergelerin orijinaline şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: <http://okulsanatetkinlik.blogspot.com/2014/04/tuvalet-kagd-rulosu-ile-ilkbahar-agac.html>

» 'Minik Erik Ağacı' etkinliği, Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programı tarafından hazırlanan 'Farklı Çocuk Okul Öncesi Yayınları' içerisindeki 'Nisan Ayı Yarım Günlük Eğitim Planları' çalışmasından uyarlanmıştır.

Oturum 23 | Güvenle Karşıya Geç

» 'Tersine Jenga' etkinliği, 'Play Therapy Games, Chopsticks on a Jar' çalışmasından uyarlanmıştır. Çalışmanın orijinaline <https://www.playtherapygames.com/HTML/dgptchopsticks.html> bağlantısından ulaşabilirsiniz.

» 'Fil ve Tavşan' etkinliği, 'Play Therapy Games, The Elephant Game' çalışmasından uyarlanmıştır. Çalışmanın orijinaline <https://www.playtherapygames.com/HTML/dgptelephant.html> bağlantısından ulaşabilirsiniz.

» 'Güvenle Karşıya Geç' etkinliği, Equitas – International Center for Human Rights Education tarafından hazırlanan 'Human Rights Toolkit for Children' içindeki '6 – 8 Years Activity 11 / Play it Fair!' çalışmasından uyarlanmıştır.

Oturum 24 | Kaplumbağa ve Çınar Ağacı

» 'Fasulyeler' ısınma etkinliği, 'Play Therapy Games, Bean Shape Game' çalışmasından uyarlanmıştır. Çalışmanın orijinaline <https://www.playtherapygames.com/HTML/dgptallgames.html> bağlantısından ulaşabilirsiniz.

» 'Fasulyeler' ısınma etkinliğinde örnek olarak kullanılan görseller sırasıyla <https://hobidenizi.com/okul-oncesi-bakliyat-etkinlikleri/okul-oncesi-baklagil-etkinlikleri-12/> ve <https://modadabirkadin.wordpress.com/category/cocuklarimin-odasi/page/5/> bağlantılarından alınmıştır.

» 'Benim Kaplumbağam' etkinliğindeki kaplumbağa yapımı için kullanılan örnek görsellerin ve yönergelerin orijinaline şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: <https://www.okuloncesitr.net/kaplumbaga-yapimi-7/>

